

Załącznik do uchwały Nr 200/353/2022
Zarządu Powiatu Tucholskiego
z dnia 26 maja 2022 r.

Raport o stanie
Powiatu Tucholskiego
za 2021 r.

Tuchola, maj 2022

Spis treści

I. Wprowadzenie.....	4
II. Podstawowe dane dotyczące Powiatu.....	4
III. Finanse i budżet Powiatu.....	5
IV. Rozwój lokalny i fundusze europejskie.....	10
1. Realizacja strategii/programów rozwojowych.....	10
2. Realizacja pozostałych działań w obszarze rozwoju lokalnego.....	13
V. Drogi publiczne powiatowe.....	14
VI. Obszar pomocy społecznej i wsparcia osób niepełnosprawnych.....	21
1. Działalność Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.....	21
2. Funkcjonowanie Domu Pomocy Społecznej im. Leona i Marii Janta-Polczyńskich.....	38
3. Funkcjonowanie Placówek Opiekuńczo - Wychowawczych.....	41
4. Funkcjonowanie Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie	43
5. Funkcjonowanie Zakładu Aktywności Zawodowej w Tucholi.....	48
6. Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności.....	51
VII. Kultura, ochrona zabytków.....	55
VIII. Turystyka, promocja, sport.....	57
IX. Promocja i ochrona zdrowia.....	62
X. Edukacja publiczna.....	71
XI. Administracja architektoniczno-budowlana.....	73
XII. Komunikacja.....	77
XIII. Geodezja, kartografia i kataster.....	81
XIV. Gospodarka nieruchomościami.....	82
XV. Środowisko przyrodnicze.....	86
XVI. Przeciwdziałanie bezrobociu oraz aktywizacja lokalnego rynku pracy.....	93
XVII. Współpraca i działalność na rzecz organizacji pozarządowych.....	108
XVIII. Nieodpłatna pomoc prawna	122
XIX. Ochrona praw konsumenta.....	135
XX. Porządek publiczny, bezpieczeństwo obywateli, obronność.....	136
XXI. Członkostwo w związkach i organizacjach.....	140

I. Wprowadzenie.

Zgodnie z art. 30a. ust. 1-2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz.U. z 2022 poz.528, 583) Zarząd Powiatu co roku do dnia 31 maja przedstawia Radzie Powiatu raport o stanie Powiatu. Raport obejmuje podsumowanie działalności Zarządu Powiatu w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał Rady Powiatu i budżetu obywatelskiego.

II. Podstawowe dane dotyczące Powiatu.

Nazwa	Powiat Tucholski
Siedziba władz	ul. Pocztowa 7, 89-500 Tuchola
Okres, którego dotyczy raport	1 stycznia – 31 grudnia 2021 r.
Liczba mieszkańców wg stanu na dzień 30 czerwca 2021 r. (tj. według ostatnich dostępnych danych GUS)	48 322 osób
Krótki opis sytuacji demograficznej (2020)	Ludność w podziale na płeć: 24 151 mężczyzn, 24 171 kobiet Ludność w podziale na wiek: 9 678 osób w wieku przedprodukcyjnym (17 lat i mniej), 29 035 osób w wieku produkcyjnym, 9 609 osób w wieku poprodukcyjnym (mężczyźni - 65 lat i więcej, kobiety - 60 lat i więcej). Migracja: saldo migracji ogółem -86 osób, w tym saldo migracji w wieku produkcyjnym -91 osób, w wieku poprodukcyjnym 6. Stosunek osób w wieku nieprodukcyjnym do osób w wieku produkcyjnym; 66,4 osób w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym; Wskaźnik starości (odsetek osób w wieku 65 lat i więcej) 16,2%. Przyrost naturalny: na 1000 mieszkańców -43. Urodzenia i zgony: urodzenia żywe 473, zgony 516. Najczęstsze przyczyny zgonów: choroby układu krążenia 35,3%, nowotwory 27,5%, choroby układu oddechowego 5%
Powierzchnia	1075 km ²
Czy w porównaniu do roku poprzedzającego rok sprawozdawczy doszło do zmiany granic powiatu. Jeżeli tak wskazać zakres zmian.	Nie
Podział administracyjny	W skład Powiatu Tucholskiego wchodzi 6 gmin: - gmina miejsko - wiejska Tuchola - gmina wiejska Cekcyn

	- gmina wiejska Gostycyn - gmina wiejska Kęsowo - gmina wiejska Lubiewo - gmina wiejska Śliwice Na terenie powiatu jest 176 miejscowości podstawowych, w tym jedno miasto, 92 wsie oraz 83 miejscowości podstawowych pozostałych.
--	---

III. Finanse i budżet Powiatu.

1. FINANSE POWIATU

Podstawę gospodarki finansowej powiatu stanowi uchwała budżetowa podejmowana przez radę powiatu. Budżet powiatu to opracowany, uchwalony i wykonywany, w sposób określony w przepisach prawnych, plan finansowy powiatu, obejmujący jego wydatki nie przekraczające dochodów wraz z wpływami zwrotnymi na czas roku kalendarzowego, na podstawie którego prowadzona jest w powiecie, w sposób jawny i samodzielny, gospodarka finansowa. Projekt budżetu powiatu przygotowuje zarząd powiatu i przedkłada przewodniczącemu rady najpóźniej do 15 listopada roku poprzedzającego rok budżetowy. Uchwała budżetowa powinna być uchwalona przez radę powiatu przed rozpoczęciem roku budżetowego, nie później jednak niż do dnia 31 stycznia roku budżetowego.

Dochody budżetu ujmuje się według źródeł i działów klasyfikacji w podziale na dochody bieżące i majątkowe. Do dochodów majątkowych zalicza się dotacje i środki otrzymane na inwestycje, dochody ze sprzedaży majątku oraz dochody z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności. Przez dochody bieżące budżetu rozumie się dochody budżetowe, niebędące dochodami majątkowymi

Zgodnie z zapisami ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego do dochodów powiatu zalicza się:

- udział, w wysokości 10,25 % wpływów, ze stanowiącego dochód budżetu państwa podatku dochodowego od osób fizycznych, zamieszkałych na terenie powiatu, uwzględniając tzw. współczynnik korygujący, który preferuje powiaty z niską średnią dochodów jej mieszkańców oraz 1,4% wpływów podatku dochodowego od osób prawnych
- subwencję ogólną,
- dochody uzyskiwane przez powiatowe jednostki budżetowe oraz wpłaty od powiatowych zakładów budżetowych,
- dotacje celowe z budżetu państwa na realizację zadań służb, inspekcji i straży, o których mowa w ustawie o samorządzie powiatowym,
- dotacje celowe z budżetu państwa na zadania z zakresu administracji rządowej wykonywane przez powiat na podstawie odrębnych ustaw,
- dotacje celowe z budżetu państwa na finansowanie zadań własnych powiatu,
- odsetki od środków finansowych powiatu gromadzonych na rachunkach bankowych,
- dochody z majątku powiatu.

Dochodami powiatu mogą być również:

- dotacje celowe na dofinansowanie zadań własnych powiatu,
- dotacje celowe z budżetu państwa na usuwanie bezpośrednich zagrożeń dla bezpieczeństwa i porządku publicznego,
- dotacje z funduszy celowych,

- dotacje celowe na zadania realizowane przez powiat na podstawie porozumień z organami administracji rządowej lub z innymi jednostkami samorządu terytorialnego,
- spadki, zapisy i darowizny,
- odsetki od pożyczek udzielanych przez powiat,
- odsetki od nieterminowo przekazywanych należności stanowiących dochody powiatu,
- odsetki i dywidendy od kapitału wniesionego do spółek,
- dochody z kar pieniężnych i grzywien określonych odrębnymi przepisami,
- inne dochody należne powiatowi na podstawie odrębnych przepisów.

Wydatki budżetu jednostki samorządu terytorialnego ujmuje się w podziale na wydatki bieżące i wydatki majątkowe. Do wydatków majątkowych zalicza się wydatki na inwestycje i zakupy inwestycyjne, zakup i objęcie akcji oraz wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego. Przez wydatki bieżące rozumie się wydatki budżetowe niebędące wydatkami majątkowymi.

Zgodnie z unormowaniami zawartymi w art. 216 ust. 2 ustawy o finansach publicznych wydatki są przeznaczone na realizację zadań określonych w ustawach, a w szczególności na: zadania własne, zadania z zakresu administracji rządowej i inne zadania zlecone ustawami, zadania przejęte do realizacji w drodze umowy lub porozumienia, zadania realizowane wspólnie przez jednostki samorządowe, a także na pomoc rzeczową lub finansową.

2. BUDŻET POWIATU

Podstawą realizacji zadań powiatu są pieniądze. Podstawowymi dokumentami finansowymi jest budżet i wieloletnia prognoza finansowa. Budżet Powiatu Tucholskiego został przyjęty uchwałą Rady Powiatu Tucholskiego Nr XXIV/171/2020 z dnia 18 grudnia 2020 roku. W trakcie roku 23-krotnie zmieniany, w tym 14 uchwałami organu stanowiącego oraz 17 uchwałami organu wykonawczego.

Budżet Powiatu w ciągu roku budżetowego był realizowany prawidłowo, zadania realizowane były zgodnie z wymogami prawa, zobowiązania regulowano terminowo. Należy przy tym zaznaczyć, że Powiat realizuje zarówno zadania własne, jak również zadania zlecone ustawami oraz przyjęte w drodze uchwał Rady Powiatu Tucholskiego.

Tabela nr 1. Realizacja budżetu w roku 2021.

Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie	%
A. DOCHODY (A1+A2)	78 348 671,37	77 677 257,74	99,14
A1. Dochody bieżące	72 177 701,17	71 995 403,49	99,75
A2. Dochody majątkowe	6 170 970,20	5 681 854,25	92,07
B. WYDATKI (B1+B2)	82 731 491,56	77 947 290,15	94,22
B1. Wydatki bieżące	70 800 334,85	66 269 320,37	93,60
B2. Wydatki majątkowe	11 931 156,71	11 677 969,78	97,88
C. (+) Nadwyżka / (-) Deficyty (A-B)	-4 382 820,19	-270 032,41	-
D.FINANSOWANIE(D1-D2)	4 382 820,19	9 592 820,19	-

D1. Przychody ogółem z tego:	11 087 972,19	16 297 972,19	146,99
1. Nadwyżka z lat ubiegłych	6 886 801,84	10 096 801,84	-
2. Niewykorzystane środki pieniężne (dotacje na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków z budżetu UE)	4 201 170,35	6 201 170,35	-
D2. Rozchody ogółem z tego:	6 705 152,00	6 705 152,00	100,00
1. Spłaty kredytów i pożyczek, wykup papierów wartościowych	6 705 152,00	6 705 152,00	-

Przychody budżetu obejmowały w omawianym okresie wypracowaną nadwyżkę budżetową pozostającą na rachunku budżetu z rozliczenia podstawowych kategorii z lat ubiegłych. Wypracowana nadwyżka budżetowa z lat poprzednich pozwala na bezpieczne realizowanie programu naprawczego i spłatę zobowiązań długoterminowych. Kwota długu na koniec 2021 roku wyniosła 7.211.486,86 zł. Dług powiatu wynika z sumy zaciągniętych, a niespłaconych na dzień 31 grudnia 2021r. kredytu oraz pożyczki z budżetu państwa.

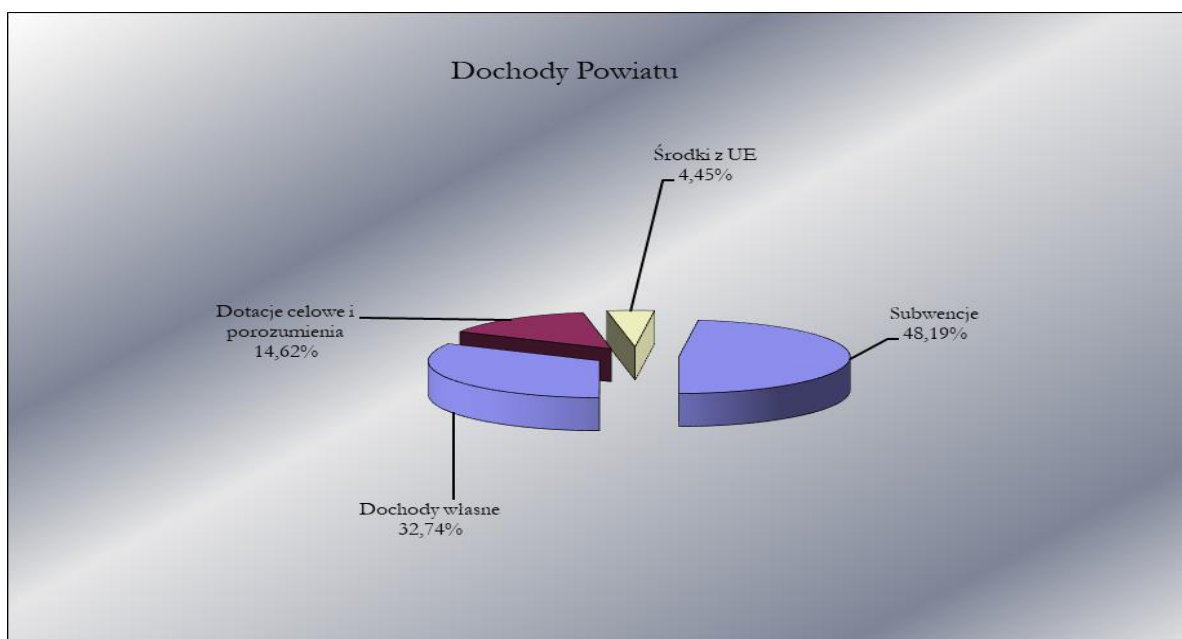
Tabela nr 2. Struktura długu na dzień 31 grudnia 2021 roku

Bank kredytujący	Typ długu	Cel	Data całkowitej spłaty	Wysokość zaciągniętego zobowiązania	Pozostające do spłaty zobowiązania
SGB	kredyt	na spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i wykup obligacji	24-06-2022	3 300 000,00	182 880,00
Skarb Państwa - BGK w Warszawie	pożyczka z budżetu państwa	na sfinansowanie przejściowego deficytu i rozchody roku 2013	31.12.2024	16 268 606,86	7 028 606,86
RAZEM KREDYTY I POŻYCZKA:				19 568 606,86	7 211 486,86

Wykonanie dochodów wg źródeł i strukturę dochodów obrazuje poniższa tabela. Wg przedstawionej struktury dochodów można zauważyć, że największy udział w dochodach uzyskanych w 2021 roku stanowią: subwencje 48,19%, dochody własne 32,74%, dotacje celowe 14,62%, środki z UE 4,45% udziału w dochodach ogółem uzyskanych w 2021 r.

Tabela nr 3. Struktura dochodów Powiatu Tucholskiego w roku 2021.

Wyszczególnienie	Plan na 2021 r.	Wykonanie
Dochody własne	24 476 322,56	25 432 041,95
Dotacje i porozumienia	12 423 968,00	11 357 777,86
Środki z Unii Europejskiej	4 017 604,81	3 456 661,93
Subwencje	37 430 776,00	37 430 776,00
Razem	78 348 671,37	77 677 257,74

Poziom wydatków i ich struktura w budżecie powiatu w 2021 roku determinowane były z jednej strony wielkością prognozowanych dochodów, z drugiej faktycznym stanem organizacyjnym powiatowych jednostek budżetowych realizujących zadania ustawowe w poszczególnych dziedzinach społeczno-gospodarczych. Coroczne wydatki Powiatu przeznaczane są m.in. na: utrzymanie i remonty dróg, wspieranie działań z zakresu kultury, sportu, zdrowia, pomocy społecznej, nadzoru budowlanego, zapewnienie bezpieczeństwa publicznego oraz przede wszystkim na oświatę. Oprócz wydatków bieżących wymienić należy również środki przeznaczone na inwestycje. Wydatki Powiatu Tucholskiego w roku 2021 wykonano w kwocie 77.947.290,15 zł.

Tabela nr 4 : Wykonanie wydatków budżetu wg działów i kierunków wydatkowania w 2021 roku

Dział	Rodzaj wydatków	Plan	Wykonanie	% 4/3
	Razem wydatki	82 731 491,56	77 947 290,15	94,22
010	Rolnictwo i łowiectwo	10 000,00	8 200,00	82,00
020	Leśnictwo	2 153 000,00	1 128 404,31	52,41
600	Transport i łączność	17 253 190,67	17 064 070,64	98,90
630	Turystyka	22 000,00	21 774,45	98,87
700	Gospodarka mieszkaniowa	507 910,00	384 128,51	75,63
710	Działalność usługowa	2 019 465,54	1 763 398,95	87,32
750	Administracja publiczna	8 102 688,01	7 817 861,36	96,48
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	4 788 653,00	4 754 154,37	99,28
755	Wymiar sprawiedliwości	132 000,00	131 728,30	99,79
757	Obsługa długu publicznego	190 000,00	162 013,45	85,27
758	Różne rozliczenia	250 000,00	0,00	0,00

801	Oświata i wychowanie	25 793 402,23	24 418 078,05	94,67
851	Ochrona zdrowia	1 752 353,00	1 744 264,71	99,54
852	Pomoc społeczna	6 096 634,29	5 576 892,84	91,47
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	3 538 243,16	3 363 510,73	95,06
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	3 061 276,17	2 923 624,38	95,50
855	Rodzina	6 538 401,53	6 331 002,12	96,83
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	115 362,96	19 180,00	16,63
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	371 311,00	318 507,93	85,78
926	Kultura fizyczna	35 600,00	16 495,05	46,33

Największy procentowy udział w zrealizowanych wydatkach ogółem przypada na wydatki w oświacie i edukacyjnej opiece wychowawczej oraz pomocy społecznej i rodzinie. Inne bardziej znaczące procentowo obszary to administracja publiczna, a także infrastruktura Pozostałe, może już nie tak znaczące procentowo, ale ważne społecznie tytuły obejmują politykę społeczną, ochronę zdrowia, bezpieczeństwo publiczne, gospodarkę komunalną i ochronę środowiska, działania w kulturze i sporcie, czy wreszcie działalność usługową. Efekt walki z pandemią COVID-19 miał wpływ na budżet powiatu przez zwiększone wydatki na opiekę zdrowotną, opiekę nad osobami starszymi czy zakupy środków ochronnych.

Rozpatrując same tylko wydatki bieżące (bez inwestycji), według tytułów ich ponoszenia, dominują wynagrodzenia wraz z pochodnymi. Drugą pozycję stanowią wydatki związane z zapewnieniem bieżącego utrzymania jednostek oraz remontami i odtworzeniem powiatowego majątku. Dotacje przekazywane do innych jednostek oraz podmiotów spoza sfery finansów publicznych obejmują szerokie spektrum działalności – od bezpieczeństwa i porządku publicznego, poprzez oświatę i edukacyjną opiekę wychowawczą, finansowanie zadań w polityce i pomocy społecznej, aż po upowszechnianie kultury i sportu. Świadczenia na rzecz osób fizycznych obejmują w głównej mierze dofinansowanie rodzin zastępczych, stypendia dla uczniów, wsparcie dla pracowników administracji czy też funkcjonariuszy, np. straży pożarnej. Ważnym, często komplementarnym w stosunku do innych wydatków, elementem powiatowego budżetu są programy i projekty realizowane przy współudziale środków strukturalnych. Środki angażowane są przede wszystkim w oświatę i pomoc społeczną. W oświacie wspomagają procesy nauczania czy też zakup specjalistycznego sprzętu wspomagającego proces edukacyjny w placówkach. Jeśli chodzi o pomoc społeczną promują równy start na rynku pracy, aktywizują osoby niepełnosprawne czy też przyczyniają się do rozwoju usług społecznych. Można zauważyć tendencję spadkową wydatków bieżących związanych ze spłatą odsetek od zaciągniętych zobowiązań i innych rozliczeń.

Nie bez znaczenia dla kondycji powiatowych finansów jest to, że począwszy od roku 2013 do roku 2024 Powiat Tucholski realizuje *program naprawczy*. Nadrzędną misją programu jest przywrócenie odpowiednich relacji zadłużeniowych wynikających z zapisów ustawy o finansach publicznych. Przystępując do realizacji programu naprawczego założono osiągnięcie efektów finansowych, realizując poszczególne działania naprawcze, w tym:

- zwiększenie dochodów ze sprzedaży składników majątkowych,
- zmniejszenie wydatków remontowych finansowanych ze środków własnych,
- zmniejszenie wydatków majątkowych finansowanych ze środków własnych,
- zmniejszenie wydatków osobowych,
- zmniejszenie wydatków rzeczowych.

Udzielona przez Ministra Finansów pożyczka z budżetu państwa miała wpływ na zapewnienie prawidłowej realizacji zadań wykonywanych przez Samorząd Powiatowy. Realizacja zadań objętych programem naprawczym wpłynęła na poprawę płynności finansowej jednostki. Dzięki podjętym działaniom naprawczym udało się zmniejszyć zadłużenie Powiatu. Poprawę sytuacji finansowej Powiatu najlepiej obrazuje wskaźnik długu do wykonanego dochodu, który na dzień 31 grudnia 2021 roku wynosił 9,3 %. Można mieć uzasadnioną nadzieję, że kolejne lata przyniosą kontynuację tego trendu w oparciu o założenia programu naprawczego.

Realizacja budżetu powiatu została omówiona szczegółów w odrębnym sprawozdaniu, a powyżej przedstawiono najważniejsze informacje.

IV. Rozwój lokalny i fundusze europejskie.

1. Realizacja strategii/programów rozwojowych.

Nazwa dokumentu	Strategia rozwoju obszaru Powiatu Tucholskiego
Tryb i data przyjęcia (ze wskazaniem ewentualnych zmian dokumentów)	Strategia rozwoju obszaru Powiatu Tucholskiego została przyjęta uchwałą nr XVII/105/2016 Rady Powiatu Tucholskiego z dnia 17 marca 2016 r.
Podstawowe założenia	Zrównoważony rozwój bazujący na istniejących zasobach przyrodniczych i kulturowych.
Realizacja założeń przyjętych w dokumencie wg stanu na dzień 31 grudnia 2020 r.	Główną osią wdrażania Strategii rozwoju obszaru Powiatu Tucholskiego jest realizacja Strategii Obszaru Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Tucholskiego współfinansowanej ze środków EFRR i EFS, dla której Instytucją Zarządzającą jest Urząd Marszałkowski w Toruniu. Strategia ORSG PT w praktyce dokumentem wykonawczym dla Strategii rozwoju obszaru Powiatu Tucholskiego, która była dokumentem bazowym do jej utworzenia.
Najważniejsze działania podejmowane w roku 2021 r.	Bieżące aktualizacje wykonawczego dokumentu strategicznego (Strategii ORSG PT), składanie wniosków dotacyjnych i podpisywanie umów dotacyjnych przez samorządy gminne oraz jednostki Powiatu Tucholskiego. Kontynuacja prac nad ewaluacją dotychczasowej realizacji strategii.

Projekty Powiatu Tucholskiego ujęte na listach podstawowych Strategii ORSG Powiatu Tucholskiego, stan na dzień 31.12.2021 r.

Lista podstawowa propozycji projektów finansowanych w ramach EFS

L.p.	Nazwa projektu	Beneficjent	Powiązany problem/potencjał	Okres realizacji	Zasięg	Koszt (zł)	Źródła finansowania	PI	Wskaźniki projektu
13.	Ku dorosłości	Powiat Tucholski /PCPR	Duży udział osób korzystających z pomocy społecznej Bardzo wysoki wskaźnik osób bezrobotnych, zwłaszcza wśród osób młodych	01. 2020-12. 2021	Powiat Tucholski	134 476,92	111 976,32 EFS 22 500,00 środki własne	9i	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu – 7 osób Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy po opuszczeniu programu – 7 osób Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) – 2 osoby Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących 6 miesięcy po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) – 2 osoby Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie – 8 osób Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie – 1 osoba

L.p.	Nazwa projektu	Beneficjent	Powiązany problem/potencjał	Okres realizacji	Zasięg	Koszt (zł)	Źródła finansowania	PI	Wskaźniki projektu
15.	Nauka – zawód – praca - 2	Powiat Tucholski	Niedostosowanie kształcenia zawodowego i szkolenia do potrzeb rynku pracy Niezadowalający poziom kształcenia	2020 - 2023	Powiat Tucholski	1 280 711,25	1 088 604,56 EFS 128 071,13 środki krajowe 64 035,56 środki własne	10i v	Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego objętych wsparciem w programie, uczestniczących w kształceniu lub pracujących po 6 miesiącach po ukończeniu nauki – 600 osób Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu – 6 osób Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego wykorzystujących doposażenie zakupione dzięki EFS – 2 szt. Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach i praktykach u pracodawcy – 200 osób Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu objętych wsparciem w programie – 6 osób Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego doposażonych w sprzęt i materiały dydaktyczne niezbędne do realizacji kształcenia zawodowego – 2 szt.

2. Realizacja pozostałych działań w obszarze rozwoju lokalnego.

Lp.	Uchwała (numer/data podjęcia/przedmiot)	Informacja o wykonaniu
1.	Uchwała nr XLIII/290/2018 z dnia 26.04.2018 r. w sprawie wyrażenia zgody na przyjęcie do realizacji przez Powiat Tucholski wniosku o dofinansowanie projektu pn. „Utworzenie Powiatowego Centrum Wsparcia w Tucholi”.	Projekt pn. „Utworzenie Powiatowego Centrum Wsparcia w Tucholi” złożony w ramach Poddziałania 6.1.2. Inwestycje w infrastrukturę społeczną Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2014 – 2020, jest realizowany zgodnie z Uchwałą nr 5/131/18 Zarządu Województwa Kujawsko – Pomorskiego z dnia 1 lutego 2018 r. Dnia 28.06.2018 r. podpisano umowę o dofinansowaniu w/w projektu. Całkowita wartość projektu 12.789.904,41 zł, dotacja EFRR 10.827.551,94 zł, wkład własny 1.962.352,47 zł (z czego wkład rzeczowy – nieruchomości: 360.000,00 zł). Dnia 2 października 2018r. zawarta została Umowa nr ZP.272.1.4.2018 z firmą Marbruk Spółka z o.o. przedmiotem, której jest realizacja zadania pn. „Utworzenie Powiatowego Centrum Wsparcia w Tucholi”. Planowany termin zakończenia inwestycji: 30 października 2020 r. W roku 2020 prace prowadzone były z opóźnieniami wynikającymi z pandemii COVID-19. Budynek został oddany do użytku zgodnie z planem, jednak opóźnienie w pozyskaniu wyposażenia spowodowało, że konieczne było złożenie wniosku o podpisanie aneksu przedłużającego realizację projektu. Realizacja projektu zakończyła się we wrześniu 2021 r.
2.	Uchwała nr XXIII/167/2020 Rady Powiatu Tucholskiego z dnia 26 listopada 2020r. w sprawie przyjęcia programu współpracy Powiatu Tucholskiego z organizacjami pozarządowymi.	Uchwała nr XXIII/167/2020 Rady Powiatu Tucholskiego z dnia 26 listopada 2020 r. w sprawie przyjęcia programu współpracy Powiatu Tucholskiego z organizacjami pozarządowymi została w pełni zrealizowana. W trybie konkursowym wyłonione zostało 12 projektów złożonych przez organizacje pozarządowe, na łączną kwotę 40 tys. zł. Po podpisaniu umów projekty te zostały prawidłowo zrealizowane i rozliczone, co poświadczają stosowne protokoły. Oprócz współpracy finansowej prowadzona była także współpraca pozafinansowa. Szczegóły ujęte zostały w sprawozdaniu przyjętym przez Radę Powiatu Tucholskiego 29.04.2022 r.
3.	Uchwała nr IV/42/2019 z dnia 25.01.2019 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie zasad używania i stosowania powiatowych insygniów samorządowych oraz	Realizacja uchwały ma charakter ciągły. Od dnia jej wejścia w życie stosowane są przyjęte uchwałą zasady oraz protokół.

	protokołu flagowego Powiatu Tucholskiego	
4.	Uchwała nr XXXII/240/2021 Rady Powiatu Tucholskiego z dnia 26 listopada 2021r. w sprawie przyjęcia programu współpracy Powiatu Tucholskiego z organizacjami pozarządowymi.	Uchwała nr XXXII/240/2021 Rady Powiatu Tucholskiego z dnia 26 listopada 2021 w sprawie przyjęcia programu współpracy Powiatu Tucholskiego z organizacjami pozarządowymi znajduje się w fazie realizacji. Program współpracy z organizacjami pozarządowymi realizowany jest na przestrzeni całego roku, a sprawozdanie z niego jest sporządzane i przedkładane Radzie Powiatu najpóźniej do 31 maja kolejnego roku. Pełne sprawozdanie z realizacji przedmiotowej uchwały zostanie więc przedłożone Radzie Powiatu Tucholskie najpóźniej do 31 maja 2023 roku.

V. Drogi publiczne powiatowe.

Zestawienie zadania drogowe 2021

Lp.	Nazwa zadania	Dofinansowanie	Wkład własny	Wartość zadania	Termin
1.	Przebudowa drogi powiatowej nr 1005C relacji Czersk - Tleń od km 8+637,9 do km 9+834 oraz 1007C relacji Byłyczek - Śliwice od km 2+019,4 do km 3+888	1.688.610,00 zł. FRD	1.688.610,47 zł. W tym 482.106,00 zł. RFIL	3.377.220,47 zł.	18.12.2020- 30.09.2021
2.	Remont drogi powiatowej nr 1043C Kamienica - Wielka Klonia na odcinku Kamienica - Bagienica od km 0+020 do km 1+700	284 783,00 zł. RFRD	284 784,49 zł.	569.567,49 zł.	15.12.2020- 30.09.2021
3.	Rozbudowa mostu nad Strugą Raciąską w m. Nadolnik w ciągu DP nr 1003C w km 1+330	897.713,00 zł. – rezerwa subwencji ogólnej	1.140.633,41zł.	2.038.346,41zł.	24.06.2021- 05.11.2021

4.	„Przebudowa drogi powiatowej nr 1003C na odcinku Rytel – Piastoszyn od km 5+040 do km 9+135”	2 288 132,00 zł. RFRD	1.886.133,16 zł.	4 576 265,16 zł.	10.05.2021- 05.11.2021
5.	„Remont drogi powiatowej nr 1010C na odcinku Kęsowo - Drożdżenica od km 19+500 do km 22+610”	736 784,00 zł. RFRD	736.785,09 zł	1 473 569,09 zł	24.09.2021- 22.12.2021
	Razem	5.896.022 zł.	5.736.946,62 zł.	12.034.968,62 zł	-

Przebudowa drogi powiatowej nr 1005C relacji Czersk - Tleń od km 8+637,9 do km 9+834 oraz 1007C relacji Byłczek - Śliwice od km 2+019,4 do km 3+888

Zakres robót obejmował:

- obsługę geodezyjną inwestycji,
- rozbiórkę istniejących nawierzchni jezdni, chodników, zjazdów,
- wykonanie robót ziemnych, w tym wykopów i nasypów,
- przebudowę nawierzchni jezdni asfaltowej, z wykonaniem poszerzeń,
- budowę ścieżki pieszo rowerowej,
- przebudowę skrzyżowań,
- budowę chodników z kostki betonowej,
- budowę zjazdów z kostki betonowej,
- budowę zjazdów o nawierzchni asfaltowej,
- przebudowę, remont zjazdów z kostki betonowej,
- budowę wysp dzielących z kostki kamiennej,
- budowę elementów kanalizacji deszczowej,
- regulację istniejących urządzeń sieci uzbrojenia podziemnego,
- wykonanie organizacji ruchu drogowego na czas budowy,
- zorganizowanie placu budowy,
- wykonanie zieleni,
- sporządzenie operatu kolaudacyjnego z kompletem wymaganych dokumentów, w tym geodezyjnej inwentaryzacji powykonawczej.

Remont drogi powiatowej nr 1043C Kamienica - Wielka Klonia na odcinku Kamienica - Bagienica od km 0+020 do km 1+700

Zakres robót obejmował:

- odtworzenie trasy drogi powiatowej,
- wykonanie remontu nawierzchni,
- remont poboczy z kruszywa łamanego gr. 10 cm,
- odtworzenie nawierzchni – przełomy,
- remont istniejących zjazdów i skrzyżowań,
- wykonanie elementów BRD.

Rozbudowa mostu nad Strugą Raciąską w m. Nadolnik w ciągu DP nr 1003C w km 1+330

Zakres robót obejmował roboty drogowe oraz mostowe.

W miejscu istniejącego mostu drogowego wykonano nowy most drogowy spełniający wymogi aktualnych przepisów i norm. Projektowany most drogowy przeprowadza przez rzekę Strugę Raciąską drogą powiatową nr 1003C. Most drogowy będzie wykonany z blachy falistej.

Podstawowe parametry projektowanego mostu

- rozpiętość teoretyczna (w osiach podparcia): – 11,01 m;
- światło mostu (w poziomie mocowania konstrukcji stalowej): – 10,31 m;
- szerokość całkowita konstrukcji stalowej: – 19,13 m;
- długość ław fundamentowych: – 19,40 m;
- szerokości użytkowe:
- jezdnia – $2 \times 2,75 \text{ m} + 2 \times 0,5 \text{ m}$ (poszerzenie) = 6,50 m; -
- lewostronna zabudowa chodnikowa – 3,30 m;
- prawostronna zabudowa gzymsowa – 1,35 m;
- kąt skrzyżowania osi podłużnej mostu z osią rzeki – 90,0°;
- spadki poprzeczne: na jezdni spadek jednostronny 2,0%; na zabudowie chodnikowej 2,0%; na zabudowie gzymsowej 4,0%.

Klasa obciążenia obiekt wykonany został na klasę obciążenia ruchomego „B” – wg „PN-85/S10030 – Obiekty mostowe. Obciążenia”.

Skrajnia pionowa i światło mostu wykonano światło poziome mostu równe 10,31 m. Wyniesienie spodu konstrukcji w przecięciu z teoretyczną osią rzeki, nad poziom miarodajnej wody wysokiej (104,96 m n.p.m.) pod obiektem wynosi 1,74 m. Spód konstrukcji mostu jest usytuowany na rzędnej 106,70 m n.p.m. Zakres robót rozbiórkowych w ramach rozbudowy mostu: wykonano następujące roboty rozbiórkowe związane z projektowaną rozbudową mostu:

1. Rozbiórka istniejącej nawierzchni asfaltowej na dojazdach w bezpośrednim sąsiedztwie mostu,
2. Rozbiórka istniejącego mostu przez rzekę Strugę Raciąską wraz z podporami i wyposażeniem.
3. Rozbiórka istniejącego umocnienia skarp rzeki pod mostem z betonowych płyt ażurowych.

Parametry wykonanych rozwiązań rozbudowy drogi:

- wykonanie podbudowy i nawierzchni drogowej w obrębie mostu oraz na dojazdach do mostu,
- zabezpieczenie infrastruktury technicznej uzbrojenia terenu w pasie drogowym.

Nawierzchnia jezdni drogi powiatowej - wykonano sfrezowanie istniejącej nawierzchni bitumicznej oraz korytowanie istniejącej podbudowy drogowej.

Na odpowiednio przygotowanym podłożu wykonano warstwę odsączającą, podbudowę z kruszywa łamanego, następnie warstwę wiążącą i ścieralną z betonu asfaltowego. Na przedmiotowym odcinku drogi wykonano konstrukcje: Konstrukcja jezdni: - Warstwa ścieralna z betonu asfaltowego AC11S, gr. 4 cm, - Warstwa wiążąca z betonu asfaltowego AC16W, gr. 8 cm, - Podbudowa zasadnicza z kruszywa łamanego 0/31,5, stabilizowana mechanicznie gr. 20 cm, - Podbudowa pomocnicza z kruszywa łamanego 0/63, stabilizowana mechanicznie gr. 15 cm. Konstrukcja zabudowy chodnikowej w obrębie mostu: - Nawierzchnia z kostki betonowej gr. 8 cm - Podsypka cementowo – piaskowa gr. 4cm - Podbudowa zasadnicza z kruszywa łamanego 0/31,5, stabilizowana mechanicznie gr. 20 cm.

„Przebudowa drogi powiatowej nr 1003C na odcinku Rytel – Piastoszyn od km 5+040 do km 9+135”

Zakres robót obejmował:

- 1) rozbiórkę elementów dróg,
- 2) odbudowę istniejących skrzyżowań z drogą powiatową
- 3) odbudowę istniejących zjazdów indywidualnych,

- 4) wykonanie robót ziemnych,
- 5) wykonanie korytowania na całej długości drogi (pod poszerzenie jezdni) oraz pod inne nawierzchnie,
- 6) wyprofilowanie i zagęszczenie podłoża,
- 7) wykonanie warstwy odsączającej z piasku,
- 8) wykonanie podbudowy z kruszywa łamanego stabilizowanego mechanicznie 0/31,5mm,
- 9) wykonanie podbudowy z betonu asfaltowego (na poszerzeniach),
- 10) wykonanie nawierzchni istniejących zjazdów z betonu asfaltowego lub z betonowej kostki brukowej,
- 11) wykonanie odcinków nawierzchni chodnika z betonowej kostki brukowej,
- 12) wykonanie warstwy wyrównawczo-wiążącej z betonu asfaltowego,
- 13) wykonanie nawierzchni jezdni z mieszanki mastyksowo-grysowej(SMA),
- 14) wykonanie oznakowania poziomego i pionowego, 15) nasadzenia zastępcze w pasie drogi powiatowej

„Remont drogi powiatowej nr 1010C na odcinku Kęsowo - Drożdżenica od km 19+500 do km 22+610”

Zakres robót obejmował:

- odtworzenie trasy drogi:
- wykonanie remontu nawierzchni jezdni z mieszanki mineralno-asfaltowej SMA 16 Jena
- remont poboczy z kruszywa łamanego stabilizowanego mechanicznie gr. 10 cm
- odtworzenie nawierzchni- przełomy
- remont istniejących zjazdów indywidualnych
- wykonanie elementów BRD.

Zestawienie projektów zleconych przez Zarząd Dróg Powiatowych w Tucholi w 2021 r.

LP	NAZWA ZADANIA	WYKONAWCA	WARTOŚĆ ZADANIA	DOTACJA	TERMIN REALIZACJI ZGODNIE Z UMOWĄ	UWAGI
1.	Opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę, rozbudowę drogi powiatowej 1030C relacji Cekcyn – Sokole Kuźnica w miejscowości Sucha od km 19+000 do km 20+000	Biuro Projektów Budowlanych Sp. z o.o. Al. Grunwaldzkie 56/202 80-241 Gdańsk	59.040,00 zł	29.520,00 zł 50% Gmina Lubiewo	28.02.2022 r.	Termin zakończenia maj 2022 r.
2.	Wykonanie dokumentacji projektowej na: „Przebudowę skrzyżowania z linią kolejową w miejscowości Śliwice”	SOCHA Sp. z o.o. ul. Jana Karola Chodkiewicza 15 85-065 Bydgoszcz	43.050,00 zł	brak	19.11.2021 r.	Prośba wykonawcy o wydłużenie terminu realizacji do 19 czerwca 2022 r. (pismo 405/AKAM/2021z dnia 22.09.2021 r.)w związku z oczekiwaniem na uzyskanie uzgodnień oraz czas oczekiwania na uzyskanie pozwolenia wodnoprawnego
3.	Opracowanie dokumentacji projektowej na rozbudowę z przebudową ścieżki przy drodze powiatowej nr 1038C na odcinku Gostycyn - Piła	SOCHA Sp. z o.o. ul. Jana Karola Chodkiewicza 15 85-065 Bydgoszcz	95.940,00 zł	brak	19.11.2021 r.	Prośba wykonawcy o wydłużenie terminu realizacji do dnia 19 maja 2022 r. (pismo 406/AKAM/2021 z dnia 22.09.2021r. ze względu na trwające problemy z ustaleniem granic nieruchomości co opóźnia zakończenie projektów branżowych oraz ze względu na czas niezbędny do uzyskania decyzji środowiskowej oraz pozwolenia wodnoprawnego.

4.	Opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę odcinka drogi powiatowej nr 1015C Tuchola – Tleń na odcinku od km 8+250 do km 19+500 z wyłączeniem przejazdu kolejowego	SOLO DUO Sp. z o.o. ul. Wiatrakowa 6 85-115 Bydgoszcz	89.000,00 zł	brak	07.12.2021 r.	Wykonano
5.	Opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę odcinka drogi powiatowej nr 1012C Kielpin – Wymysłowo na odcinku od km 3+150 do km 3+518	SOCHA Sp. z o.o. ul. Jana Karola Chodkiewicza 15 85-065 Bydgoszcz	38.745,00 zł	brak	07.12.2021 r.	Wykonano
6.	Opracowanie dokumentacji na rozbudowę drogi powiatowej nr 1031C w miejscowości Ostrowo	SOCHA Sp. z o.o. ul. Jana Karola Chodkiewicza 15 85-065 Bydgoszcz	89.790,00 zł	44.895,00 zł 50% Gmina Cekcyn	24.07.2022 r	W trakcie realizacji
7.	Opracowanie dokumentacji projektowej przebudowy mostu JN101006738 w ciągu drogi powiatowej nr 1006C w Śliwicach		Planowane środki zabezpieczone w WPF na 2021- 2022 r. 50.000,00 zł		31.12.2022 r. złożenie wniosku o dofinansowanie luty 2023 r.	Planowany przez ZDP termin ogłoszenia przetargu grudzień 2021 r.
8.	„Opracowanie dokumentacji na rozbudowę drogi powiatowej 1030C relacji Cekcyn – Sokole Kuźnica na odcinku Cekcyn – Bysław od km 2+030 do km 8+000”	SOCHA Sp. z o.o. ul. Jana Karola Chodkiewicza 15 85-065 Bydgoszcz	146.985,00 zł	Gmina Lubiewo – 51.444,75 zł Gmina Cekcyn – 22.047,75 zł	do dnia 18 czerwca 2021 r.	
9.	„Opracowanie dokumentacji na rozbudowę drogi powiatowej 1026C relacji Wielkie Gacno- Rudzki Most na odcinku Cekcyn – Rudzki Most od km 10+978 do km 18+800”	SOCHA Sp. z o.o. ul. Jana Karola Chodkiewicza 15 85-065 Bydgoszcz	198.030,00 zł	Gmina Cekcyn – 99.015,00 zł	do dnia 18 czerwca 2021 r.	

W celu bardziej efektywnego wykonywania robót na drogach, w 2021 r. Zarząd Dróg Powiatowych w Tucholi pozyskał dodatkowy sprzęt. Zakupiono między innymi; pług do zimowego utrzymania dróg, a także zamiatarkę oraz wysięgnik wraz z głowicą do koszenia, frezarkę do poboczy, gilotynę do wycinania zakrzaczeń i gałęzi w skrajni drogi oraz myjkę do znaków pionowych (osprzęt do ciągnika).

Dzięki zakupowi zamiatarki znacznie podniosła się czystość nawierzchni. Prace związane z zamykaniem wykonano na powierzchni 247 000 m².

Przedmiotem znacznych nakładów były również naprawy poboczy poprzez uzupełnianie zaniżeń i ich profilowanie w celu odprowadzania wód z jezdni. Zaniżone pobocza to nie tylko kwestia bezpieczeństwa ruchu drogowego, ale również tworzenie się zastoisk wody, co z kolei osłabia konstrukcję drogi (nawierzchni), skutkującą pękaniem i odłamywaniem się samych jej krawędzi. Do tych działań użyto m.in. tłucznia betonowego i kamienia wapiennego w ilości 532 tony. Konieczne naprawy ubytków w nawierzchni dróg powiatowych skutkowały zużyciem 297,939 ton masy bitumicznej na zimno.

Usunięto w pasie drogowym drzewa w ilości: 112 sztuk, podkrzesano 127 sztuk drzew, wycięto zakrzaczenia wraz ze zrąbkowaniem na łącznej powierzchni 186.280 m².

Po wcześniejszych wycinkach drzew koniecznym było frezowanie pni, co wykonano przy użyciu głowicy do frezowania. Tych pni wyfrezowano 215 sztuk. Frezowina : 290 ton

Oprócz napraw jezdni i poboczy przedmiotem działań były również roboty brukarskie, które wykonano na powierzchni 732 m², korytowanie 120 m², ułożono 54 płyty typu jumba, wykorzystano krawężniki w ilości 159 sztuki, zamontowano studnie o przekroju 160 i 100.

Jako, że w sieci dróg powiatowych są również drogi gruntowe, toteż były one przedmiotem stosownych działań utrzymaniowych poprzez ich wyrównywanie i uzupełnianie kruszywem zaniżeń. W ramach zakresu zadań inżynierii ruchu prowadzone były i są m. in. prace związane z utrzymaniem oznakowania pionowego, poziomego i urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego. Dla tych potrzeb zakupiono 439 znaków pionowych, 340 słupków do znaków oraz 100 sztuk punktowych elementów odblaskowych. Zamontowano 209 znaków, 121 słupków i 3 barierki szczególnie w drugim półroczu 2021 r. W drugim półroczu ustawiono 5 szt. nowych luster, wykonano malowanie 27 przejść dla pieszych i pomalowano znaki poziome na powierzchni 778 mb. Naprawiono 26 znaków oraz umyło 130 sztuk znaków pionowych.

Prowadzone były również postępowania i wydawanie decyzji administracyjnych, m.in. w sprawach zezwolenia na lokalizację zjazdu lub przebudowę istniejących, nielegalnego wykonania zjazdów bądź o parametrach innych niż określone w zezwoleniu, zezwolenia na umieszczenie w pasie drogowym obiektów budowlanych lub urządzeń niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego oraz reklam, zezwoleń na zajęcie pasa drogowego na prowadzenie w nim robót, a także ustalających stosowne opłaty za powyższe. W tych sprawach było prowadzone w 2021 roku 590 postępowań administracyjnych, kończących się decyzjami administracyjnymi, zgodnie również i w oparciu o przepisy kodeksu postępowania administracyjnego. Ze względu na liczne ubytki na drogach powiatowych do naszej jednostki wpłynęło 56 postępowań dotyczących likwidacji szkód komunikacyjnych. Prowadzenie tych spraw jest pracochłonne.

W zakresie inżynierii ruchu sporządzono 20 projektów organizacji ruchu. Spraw w zakresie stałej i tymczasowej organizacji ruchu przeprowadzono 166.

W 2021 r. wpłynęło 2070 korespondencji przychodzącej, która należało zarejestrować i nadać bieg, a co również wymaga pracy i czasu.

Zimowe utrzymanie dróg od stycznia do grudnia 2021 r. wyniosły 845.492,69 zł. Są to tylko koszty zakupu soli w kwocie: 93.035,23 zł, piasku w kwocie: 22.961,95 zł, oleju napędowego

w kwocie: 53.149,82 zł, usługa zimowego utrzymania dróg 672.744,25 zł, inne wydatki takie jak np. części zamienne do pluga: 3.601,44 zł.

VI. Obszar pomocy społecznej i wsparcia osób niepełnosprawnych.

1. Działalność Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi jest jednostką organizacyjną pomocy społecznej samorządu powiatowego. Realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej, rehabilitacji osób niepełnosprawnych, wsparcia rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Od stycznia 2021 r. PCPR przeniósł się do nowego budynku Powiatowego Centrum Wsparcia w Tucholi, który jest w całości dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych, ale również do szeroko podejmowanych przez pracowników Centrum działań na rzecz potrzebujących wsparcia rodzin z dziećmi, a w szczególności rodzin zastępczych.

W Powiatowym Centrum Wsparcia swoją siedzibę mają:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi;
- Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności;
- Warsztaty Terapii Zajęciowej;
- Ośrodek Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży, który działa w Powiatowym Centrum Wsparcia od stycznia 2021 r.;
- Poradnictwo specjalistyczne;
- Sale integracji sensorycznej;

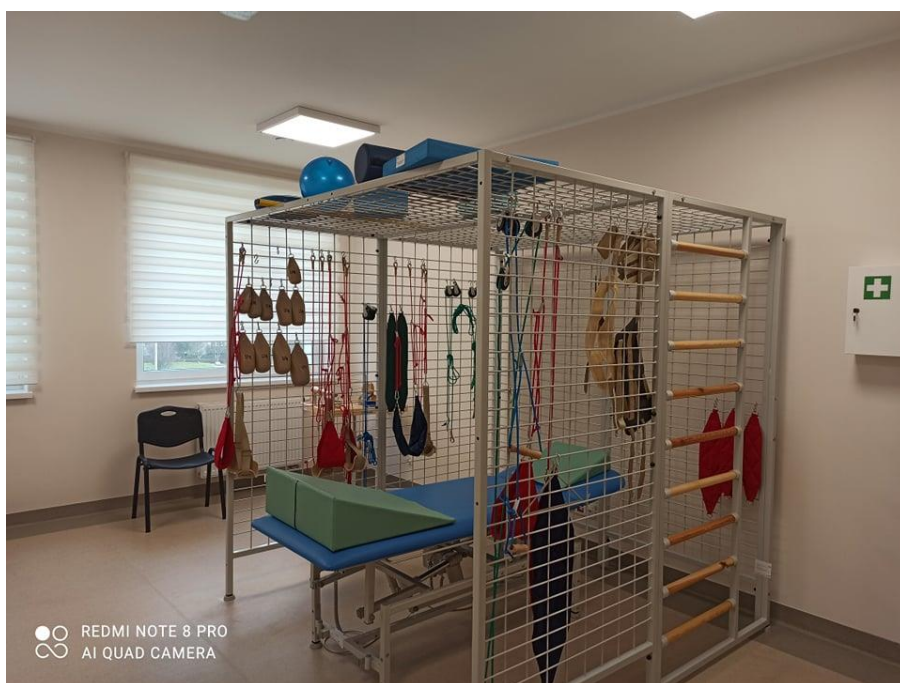

— Sale doświadczania świata;

— Sale rehabilitacyjne;

— Pomieszczenia dla działających stowarzyszeń;

— Mieszkania wspierane dla osób usamodzielniających się oraz osób niepełnosprawnych.

Od stycznia 2021 r. Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi upoważniony jest do administrowania budynkiem Powiatowego Centrum Wsparcia w Tucholi. Do jego obowiązków należy między innymi zarządzanie budynkiem oraz rozliczanie bieżących opłat. 24 lutego 2022 r. po rozpatrzeniu wniosku Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi Zarząd Powiatu Tucholskiego ustanowił trwały zarząd nad nieruchomością Powiatu Tucholskiego, oznaczoną geodezyjnie jako działka nr 2184/73 na której mieści się budynek Powiatowego Centrum Wsparcia.

- budynek dostosowany dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich

- pracownicy znający język migowy

- oznaczenia w języku Braille'a

- strona internetowa dla osób niedowidzących

Podstawą gospodarki finansowej PCPR jest roczny plan finansowy, sporządzany na rok budżetowy, zgodnie z obowiązującą procedurą budżetową. Realizując swoje zadania PCPR współdziała w szczególności m. in. z innymi jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej, z organami rządowej administracji, organami samorządów terytorialnych, sądami, organizacjami społecznymi, stowarzyszeniami, służbami (policja, straż pożarna, służba więzienna itp.).

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi, jako koordynator zadań, posiada szeroką wiedzę o stanie pomocy społecznej w powiecie, co daje gwarancję należytego wykonania zadań. Pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi na co dzień rozwiązują problemy osób potrzebujących wsparcia. Problemy trudne, specyficzne i niejednokrotnie bardzo skomplikowane. Realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz rehabilitacji społecznej mające na celu poprawę funkcjonowania rodziny, zapobieganie i przeciwdziałanie sytuacjom kryzysowym i dysfunkcjonalności rodzin. Centrum na

bieżąco współpracuje z instytucjami, stowarzyszeniami, organizacjami zajmującymi się pomocą osobom potrzebującym oraz wciąż buduje i udoskonala sprawny, spójny skuteczny system zapewniający mieszkańcom naszego Powiatu profesjonalne wsparcie. PCPR może prowadzić działalność charytatywną, współdziałać z wolontariuszami oraz z innymi organizacjami działającymi na rzecz mieszkańców powiatu tucholskiego, co też czyni wykorzystując do tego między innymi pozyskane środki z UE. PCPR pełni również rolę wyspecjalizowanej instytucji, tworzącej na potrzeby Rady i Zarządu Powiatu bazę informacji o stanie pomocy społecznej w powiecie oraz o pożądanym kierunkach zmian w tym zakresie. Corocznie przeprowadzana jest ocena zasobów pomocy społecznej, na podstawie której wyznaczane są kierunki działań.

WYKONANIE PLANU WYDATKÓW W POWIATOWYM CENTRUM POMOCY RODZINIE W TUCHOLI W 2021 R.

Tabela nr 1. Wykonanie budżetu PCPR w 2021 r. – bez środków PFRON.*

Lp.	Rozdział	Nazwa	Plan	Wykonanie	% Wykonania
1	85205	Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	10.230,00	10.084,21	98,57
2	85218	Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie	1.191.300,00	1.109.191,98	93,11
3	85295	Pozostała działalność (Środki od sponsorów, realizowanie projekty EFS)	488.292,39	401.936,40	82,31
4	85324	PFRON (obsługa realizowanych zadań)	46.473,95	44.170,87	95,04
5	85508**	Rodziny zastępcze	4.364.999,00	4.319.663,47	98,96
6	85510**	Placówki opiekuńczo - wychowawcze	384.176,00	266.105,55	69,27
7	85595	Pozostała działalność Projekt „Rodzina w Centrum 3”	329.330,00	319.491,74	97,01
			6.814.801,34	6.470.644,22	94,95

*Wykorzystanie środków PFRON opisane są w Tabeli nr. 3

**rozdziały te zawierają kwoty dotacji Wojewody Kujawsko – Pomorskiego opisane poniżej:

Lp.	Rozdział	Nazwa	Otrzymana dotacja	
1	85508	Program 500+ rodziny zastępcze	749.271,00	Dotacja Wojewody
2	85510	Program 500+ placówki	170.005,00	Dotacja Wojewody
RAZEM			919.276,00	

Wykorzystanie środków PFRON na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej wg rodzajów realizowanych zadań w 2021 r. przedstawia się następująco:

Tabela nr 2. Wykorzystane środki PFRON w 2021 r.

Lp.	Nazwa zadania	Plan zgodnie z uchwałą nr XXIV/178/2020 z dnia 18 grudnia 2020 r.	Wykonanie na 31.12.2021 r. Zgodnie z Uchwałą nr XXXII/252/2021 z dnia 17 grudnia 2021 r.
1	Zwrot kosztów wyposażenia stanowisk pracy osób niepełnosprawnych art. 26e	0,00	100.000,00 zł
2	Jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielnie socjalnej dla osób niepełnosprawnych art. 12a	60.000,00 zł	72.520,33 zł
3	Dofinansowanie do oprocentowania kredytu bankowego zaciągniętego na kontynuowanie działalności gospodarczej albo na kontynuowanie prowadzenia własnego lub dzierżawionego gospodarstwa rolnego dla osób niepełnosprawnych	0,00 zł	0,00 zł
4	Zwrot kosztów adaptacji stanowisk pracy osób niepełnosprawnych art.. 26	0,00 zł	0,00 zł
5	Zwrot kosztów zatrudniania pracowników pomagających pracownikowi niepełnosprawnemu w pracy art. 26d	0,00 zł	0,00 zł
6	Finansowanie kosztów szkolenia osób niepełnosprawnych organizowanych przez kierownika powiatowego urzędu pracy 40	10.000,00 zł	0,00 zł
7	Zwrot wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy na rzecz osób niepełnosprawnych art. 11	0,00 zł	0,00 zł
8	Zwrot kosztów poniesionych przez pracodawcę na szkolenia zatrudnianych osób niepełnosprawnych	0,00 zł	0,00 zł
9	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów	330.286,00 zł	402.998,12 zł
10	Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych	120.000,00 zł	228.647,35 zł
11	Dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych osób niepełnosprawnych i ich	100.000,00 zł	253.313,00 zł

	opiekunów		
12	Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	13.000,00 zł	13.639,20 zł
13	Dofinansowanie kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej	867.840,00 zł	867.840,00 zł
14	Dofinansowanie usług tłumacza języka migowego lub tłumacza przewodnika	0,00 zł	0,00 zł
	Ogółem	1.571.126,00 zł	1.938.958,00 zł

W Powiecie Tucholskim opracowane są następujące programy:

1. „Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w powiecie tucholskim na lata 2021-2026” Głównym celem dokumentu jest zwiększenie aktywności społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych w powiecie tucholskim.

2. „Strategia rozwiązywania problemów społecznych w powiecie tucholskim na lata 2015-2021”. Strategia jest dokumentem określającym podstawowe problemy społeczne występujące na terenie Powiatu Tucholskiego i działania zmierzające do minimalizacji tych trudności. W styczniu 2022 r. została przyjęta nowa „Strategia rozwiązywania problemów społecznych w powiecie tucholskim na lata 2022 – 2028”.

3. „Powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej na lata 2021-2023”. Program ten zakłada konieczność podjęcia działań profilaktycznych i wspomagających oraz wspierających rodzinę biologiczną dziecka, ale również wspomagających rodzinną pieczę zastępczą oraz usamodzielniających się wychowanków, a także podnoszenia poziomu świadczonych usług przez instytucjonalną pieczę zastępczą funkcjonującą na terenie powiatu.

4. „Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Powiecie Tucholskim na lata 2021-2025”. Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem stanowiącym zagrożenie dla wszystkich uwikłanych w nią osób. W przypadku występowania przemocy potrzebne są działania kompleksowe, prowadzone przez różne służby oraz łączenie działań z różnych perspektyw: prawnej, psychologicznej, socjalnej i medycznej. Powiatowe programy zawierają dokładnie opisane cele główne i szczegółowe do realizacji oraz przypisanych do nich realizatorów. Koordynatorem wdrażania programów jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi. Z kolei do realizatorów należą takie instytucje jak: Komenda Powiatowa Policji w Tucholi, Prokuratura Rejonowa w Tucholi, Sąd Rejonowy w Tucholi, Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Tucholi, ośrodki pomocy społecznej w powiecie tucholskim, placówki opiekuńczo – wychowawcze, gminne zespoły interdyscyplinarne ds. przemocy w rodzinie, gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych z terenu powiatu tucholskiego, Poradnia Terapii Uzależnień i Współzależnienia od Alkoholu, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Tucholi, Powiatowy Urząd Pracy w Tucholi, szkoły i jednostki oświatowe, jednostki służby zdrowia, organizacje pozarządowe, lokalne media z terenu Powiatu Tucholskiego.

Działania w ramach strategii, pozwalają nie tylko na usuwanie przyczyn tkwiących często w sferze psychicznej i społecznej czy rozszerzenie form pomocy instytucjonalnej, ale również na skuteczne rozwiązanie problemów poszczególnych grup docelowych. Realizacja zadań postawionych przed pomocą społeczną na poziomie społeczności lokalnej, jak i na poziomie rodziny oraz konieczność wypracowania niekonwencjonalnych form pomocy, wymaga systemowego i profesjonalnego diagnozowania problemów społecznych oraz stworzenia realnych warunków rozwoju. Corocznie są robione sprawozdania z realizacji działań w ramach strategii

i programów w oparciu o dane pozyskane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi od wszystkich realizatorów oraz opracowana jest Ocena Zasobów Pomocy Społecznej.

ZASOBY POMOCY SPOŁECZNEJ W POWIECIE TUCHOLSKIM

Co już posiadamy:

- PCPR w Tucholi organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej
- 6 Ośrodków Pomocy Społecznej
- Warsztaty Terapii Zajęciowej w Tucholi
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Tucholi
- Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie
- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy
- Dom Pomocy Społecznej w Wysokiej
- Dom Dziennego Pobytu „Senior +” w Gostycynie
- Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza nr 1 w Gostycynie
- Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza nr 2 w Żalnie
- Zakład Aktywności Zawodowej w Tucholi
- Gminny Ośrodek Wsparcia dla Rodzin w Tucholi
- Stowarzyszenia działające na terenie Powiatu
- Centrum Wsparcia Rodziny
- Dzienny Dom Opieki Medycznej w Tucholi
- Dom Seniora w Żalnie
- Klub Seniora + w Wielkim Mędromierzu
- Dom Dziennego Pobytu „Senior +” w Tucholi
- Gospodarstwa Opiekuńcze dla osób z niepełnosprawnością intelektualną:
 - gospodarstwa opiekuńcze;
 - mieszkania treningowe;
 - mieszkania wpierane.
- Mieszkania wspomagane dla osób usamodzielniających się
- Rozwiniętą formę rodzinnej pieczy zastępczej.

W powiecie tucholskim na problemy społeczne patrzy się bardzo szeroko i aby osiągnąć założone cele, które tworzone są na podstawie corocznie robionej oceny pomocy społecznej, pozyskujemy środki unijne z różnych obszarów, łączymy je, aby stworzyć jedną całość. Analizując zasoby pomocy społecznej w powiecie PCPR w Tucholi było inicjatorem pozyskania następujących środków unijnych na realizację działań związanych z rozwojem sieci pomocy społecznej w powiecie tucholskim.

LICZBA I PODZIAŁ RODZIN ZASTĘPCZYCH W POWIECIE TUCHOLSKIM W 2021 R.

Liczba i podział rodzin zastępczych w powiecie tucholskim w 2021 r.

Na dzień 31.12.2021 r. w powiecie tucholskim funkcjonowało **69** rodzin zastępczych, w których przebywało **145** dzieci.

Rodziny zastępcze wg rodzaju:

- spokrewnione z dzieckiem rodziny zastępcze – **27** rodzin, **40** dzieci;
- niezawodowe rodziny zastępcze – **23** rodziny, **31** dzieci;

- zawodowe rodziny zastępcze pełniące funkcję pogotowia rodzinnego – 1 rodzina, 1 dziecko;
- zawodowe rodziny zastępcze – 13 rodzin, 49 dzieci;
- zawodowa specjalistyczna rodzina zastępcza – 2 rodziny, 2 dzieci;
- rodzinny dom dziecka – 3 domy, 22 dzieci.

W roku 2021, zgodnie z założeniami zawartymi w Powiatowym Programie Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2021-2023, 2 niezawodowe rodziny zastępcze zostały przekształcone w zawodowe rodziny zastępcze.

Zachęcamy wszystkich do zapoznania się ze Sprawozdaniem Działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi za rok 2021 r., w którym została bardzo szczegółowo opisana działalność Centrum.

PROJEKTY REALIZOWANE PRZEZ POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE W TUCHOLI I STOWARZYSZENIE „JAK W RODZINIE”.

1) „Rodzina w Centrum 3”

Projekt „Rodzina w Centrum 3” realizowany jest od kwietnia 2021 r. W 2021 roku do projektu zrekrutowano 235 osób. W 2021 roku w ramach projektu „Rodzina w Centrum 3” udzielono następującego wsparcia:

- Specjalistyczne poradnictwo rodzinne pedagogiczne – 190 godzin;
- Specjalistyczne poradnictwo rodzinne psychologiczne – 220 godzin;
- Mediacje rodzinne – 10 godzin;
- Terapia rodzinna – 120 spotkań;
- Superwizja rodzin zastępczych – 75 spotkań;
- Grupy wsparcia dla rodzin naturalnych i zastępczych – 24 spotkania;
- Warsztaty wzmacniające kompetencje rodzicielskie – 6 warsztatów;
- Zajęcia animacyjne dla dzieci rodziców korzystających z warsztatów wzmacniających kompetencje rodzicielskie;
- Warsztaty dla dzieci i młodzieży w tym socjoterapeutyczne – 12 warsztatów;
- Warsztaty „Moje emocje” – 3 cykle;
- Warsztaty dla osób przebywających i opuszczających pieczę zastępczą – 7 warsztatów;
- Grupy wsparcia dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej – 4 spotkania.

Z wyżej wymienionego poradnictwa specjalistycznego korzystały rodziny zastępcze z powiatu tucholskiego, dzieci umieszczone w pieczy zastępczej, ale także rodziny biologiczne borykające się z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi oraz pracujące nad powrotem dzieci do rodzin naturalnych.

W 2021 roku w celu zwiększenia kompetencji rodzin zastępczych zorganizowano 24 spotkania grup wsparcia. Dwie grupy spotykały się systematycznie i były prowadzone przez specjalistę. Na grupie rodziny mogły podzielić się swoimi troskami i problemami jak również sukcesami i radościami. W celu zwiększenia efektywności pracy rodzin zastępczych w ramach

projektu przeprowadzono 75 godzin superwizji. Działania te przyczyniły się do wzrostu kompetencji rodzin zastępczych.

Dla dzieci z Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych z Gostycyna i Żalna prowadzonych było 12 warsztatów socjoterapeutycznych. Warsztaty socjoterapeutyczne mają na celu tworzenie możliwości odreagowania emocji i napięć powstających na wskutek wzrastania w urazowym otoczeniu, zwiększenie poczucia własnej wartości oraz rozpoznawania emocji u siebie i innych.

W celu wsparcia osób przebywających i opuszczających pieczę zastępczą przeprowadzono 7 warsztatów oraz 4 grupy wsparcia dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej.

2) „Ku dorosłości!”

Powiat Tucholski otrzymał dofinansowanie z Funduszy Europejskich (Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko – Pomorskiego) na realizację projektu pt. „Ku dorosłości!”. Projekt jest realizowany od 2019 r. Z uwagi na ograniczenia związane z pandemią COVID-19 oraz trudnościami uczestników w zdaniu egzaminu na prawo jazdy kat. B projekt został kilkakrotnie przedłużany, obecnie do 30.06.2022 r. Dofinansowanie projektu z UE wynosi 106.298,28 zł. Całkowita wartość projektu to 125.056,80 zł. Celem projektu jest wyposażenie 10 usamodzielniających wychowanków pieczy zastępczej w wieku 17-20 lat, przebywających na terenie powiatu tucholskiego, w kompetencje, wiedzę i kwalifikacje umożliwiające znalezienie zatrudnienia i podejmowanie w pełni świadomych i dojrzałych decyzji. Należy zaznaczyć, że uczestnicy nie ponoszą żadnych kosztów finansowych (za wyjątkiem egzaminu poprawkowego na prawo jazdy). W ramach projektu uczestnicy skorzystali z treningu umiejętności społecznych (szkolenie przeprowadzone w ramach 2 dniowego wyjazdu edukacyjnego do Torunia wraz z noclegiem w hotelu), odbyli spotkania z doradcą zawodowym, które miały na celu określenie predyspozycji zawodowych oraz działań w ramach ścieżki rozwoju zawodowego, w trakcie realizacji projektu uczestnicy korzystali ze wsparcia pracownika socjalnego. Wszyscy uczestniczyli w sesjach z coachem. Pięciu uczestników skorzystało z bonu edukacyjnego przeznaczonego na opłacenie kursu języka obcego. Wszyscy uczestnicy ukończyli kursy zawodowe. W roku 2021 czworo uczestników ukończyło kurs: koparko – ładowarki, kadry i płace, prawo jazdy kat. B. Niestety sześć osób ma duże trudności w zdaniu egzaminu państwowego na prawo jazdy kat. B. Uczestnikom opłacono dodatkowe godziny jazdy z instruktorem oraz opłacono egzaminy na prawo jazdy. W roku 2022 planuje się skierowanie w/w uczestników na inny kurs, tak by zrealizować założenia projektu i zakończyć realizację projektu.

3) „Fajnie być razem”

Powiat Tucholski otrzymał dofinansowanie z Funduszy Europejskich (Partnerstwo „Lokalna Grupa Działania Bory Tucholskie”) na realizację projektu pn. „Fajnie być razem”. Czas trwania projektu ustalono od 01.01.2020 r. do 30.09.2020 r. Niemniej jednak z uwagi na ograniczenia kontaktów wywołane pandemią COVID-19 projekt został przedłużony do 31.07.2021 r. Dofinansowanie projektu w ramach grantu z UE: 47.379,98 zł. Całkowita wartość projektu: 49.936,74 zł. Celem projektu było podniesienie aktywności społecznej dzieci zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym w wieku 9-14 lat, przebywających w pieczy zastępczej na terenie powiatu tucholskiego poprzez utworzenie klubu młodzieżowego. Należy zaznaczyć, że uczestnicy nie ponosili żadnych kosztów finansowych. Dzieciom zorganizowano wiele wycieczek: do Torunia, Myślicinka, dwa wyjazdy do Bydgoszczy, wizyta w Domu Pomocy Społecznej w Wysokiej, wyjazd do Toskanii Kociewskiej. Uczestnicy projektu byli w kinie, na kręglach, w ZOO, w schronisku dla zwierząt, odwiedzili Żywe Muzeum Piernika, Muzeum mydła i historii brudu, Muzeum Borów Tucholskich. Dla dzieci zorganizowano ognisko z kielbaskami, spacer po lesie z przewodnikiem połączony z krótką prelekcją dotyczącą ochrony środowiska, bezpiecznego poruszania się po lesie itp. Ponadto korzystały z zajęć

stacjonarnych w budynku Powiatowego Centrum Wsparcia w Tucholi. Odbывwały się zajęcia manualne oraz spotkania z dietetykiem. Korzystały z pomocy pedagoga i trzech korepetytorów. Podczas zajęć i wyjazdów uczestnicy mieli zapewnione wyżywienie. Dzieci brały udział w zajęciach sportowych z trenerem kalisteniki, były z wizytą na Komendzie Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Tucholi, Komendzie Powiatowej Policji w Tucholi.

4) Projekt „Samodzielnie (nie samemu) – wspieranie osób z niepełnosprawnością w powiecie tucholskim”

Powiat Tucholski/Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi kontynuuje rozpoczętą w 2019 roku realizację projektu „Samodzielnie (nie samemu) – wspieranie osób z niepełnosprawnością w powiecie tucholskim”. Projekt współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, a jego wartość wynosi **3.071.499,85 zł**. Projekt realizowany jest w partnerstwie z Kujawsko – Pomorskim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w Minikowie, Polskim Stowarzyszeniem na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Chojnicach oraz Stowarzyszeniem Rodziców Dzieci Specjalnej Troski w Tucholi. Celem projektu jest przetestowanie innowacyjnych rozwiązań w zakresie wspierania samodzielności osób z niepełnosprawnością intelektualną. Działają trzy Otwarte Punkty Integracji – miejsca pobytu dziennego dla 5 osób niepełnosprawnych. Punkty są zlokalizowane w gospodarstwach opiekuńczych (które z powodzeniem realizowały i realizują wsparcie dla osób starszych), w jednym z nich funkcjonuje dodatkowo mieszkanie treningowe.

Otwarty Punkt Integracji w miejscowości Lubiewice, właściciel gospodarstwa – Grzegorz Oparka.

Otwarty Punkt Integracji w Tucholi, właściciel gospodarstwa Elżbieta Augustyńska.

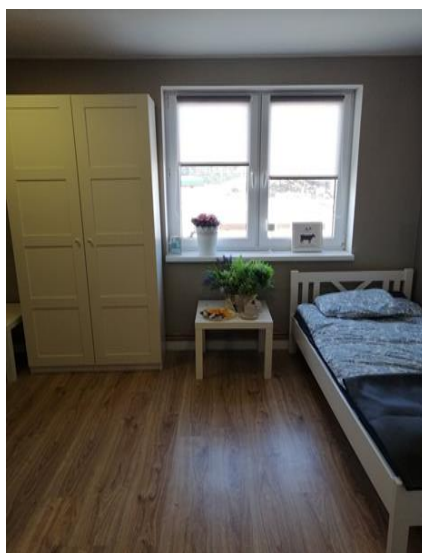
Otwarty Punkt Integracji w miejscowości Wysoka, właściciel gospodarstwa Jarosław Metkowski.

Beneficjenci zostali objęci kompleksową, dostosowaną terapią, w której wykorzystywane są możliwości jakie daje położenie Otwartych Punktów Integracji, a fakt przebywania w Punkcie tylko 5 osób pozwala na większą indywidualizację pracy. W mieszkaniu treningowym osoby niepełnosprawne uczą się samodzielności wykonując, pod okiem opiekuna, czynności dnia codziennego. Działania podejmowane na rzecz uczestników obejmują również realizację **polityki wytchnieniowej**. Osoby niepełnosprawne intelektualnie znajdą tutaj możliwość sprawdzenia swoich umiejętności, poza domem rodzinnym. Jest to miejsce, gdzie przygotowują się do samodzielnego funkcjonowania. Trening w mieszkaniu trwa do pół roku. **Istnieje również możliwość pobytów krótkoterminowych (jeśli gospodarstwo posiada wolne miejsca) –**

np. tygodniowe, weekendowe, aby wspomóc opiekunów, którzy potrzebują wytchnienia w całodobowej opiece nad osobą którą się opiekują. W życiu zdarzają się również różne sytuacje losowe: np. pobyt w szpitalu, sanatorium, wyjazd na turnus rehabilitacyjny, potrzeba załatwienia skomplikowanych spraw urzędowych, itp. a może i zwyczajna potrzeba odpoczynku i zajęcia się chociaż na chwilę samym sobą. Pobyt w Mieszkaniu Treningowym jest zatem dogodnym rozwiązaniem wspomagającym opiekę nad osobami z niepełnosprawnością intelektualną.

Mieszkanie treningowe:

Pobyt w mieszkaniu treningowym zaplanowany jest na okres do 6-miesięcy, a część osób może skorzystać w dalszym etapie projektu z mieszkań wspieranych zlokalizowanych w nowo wybudowanym Powiatowym Centrum Wsparcia. Mieszkanie wspierane zakłada większą samodzielność i autonomię, a rola PCPR ogranicza się tylko do doraźnego wsparcia i pomocy w rozwiązywaniu problemów. Z początkiem lutego 2021 r. w mieszkaniu wspieranym zamieszkały pierwsze dwie osoby (obecnie przebywa tam troje uczestników projektu), dla których możliwość skorzystania z tego wsparcia jest szansą na odmianę swojego życia. O bezpieczeństwo mieszkańców oraz prawidłowość procesu rehabilitacji mieszkańców dba specjalnie do tego celu zatrudniony opiekun. Na każdym etapie udziału w projekcie osoby niepełnosprawne mogą korzystać z indywidualnego dobranego wsparcia specjalistów – psychologa, prawnika, pracowników PCPR i partnerów. Co ważne z efektów projektu korzystają także rodziny osób z niepełnosprawnością intelektualną, które poza zyskaniem miejsca aktywizacji swoich podopiecznych, mogą uczęszczać na spotkania grup wsparcia czy porozmawiać ze specjalistami z różnych dziedzin. Projekt zaplanowany jest do 31.08.2022 r.

Centrum prowadzi ciągle rekrutację do projektu, więcej informacji można znaleźć na stronie internetowej jednostki, telefonicznie pod numerem telefonu (052 559 20 10) oraz w jego siedzibie w Powiatowym Centrum Wsparcia w Tucholi.

5) Projekt „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19”

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi w okresie 31.07.2020 r. do 31.12.2021 r. realizowało projekt „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19” współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój lata 2014-2020, Działania 2.8 Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym, PI 9iv: Ułatwianie dostępu do przystępnych cenowo. Głównym celem projektu było zapobieganie i ograniczenie negatywnych skutków wystąpienia COVID-19 w obszarze pieczy zastępczej. W ramach projektu zakupiono dla rodzin zastępczych oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych sprzęt komputerowy (laptopy, komputery all-in-one, drukarki, słuchawki, głośniki), sprzęt multimedialny (telewizory, sprzęt nagłośnieniowy, radioodtwarzacze, tablice interaktywne, aparaty cyfrowe). Ponadto w ramach zrealizowanych działań zostały wyposażone miejsca kwarantanny w placówkach w Gostycynie i Żalnie – zakupione zostały łóżka piętrowe, fotele, stoliki, termosy, czajniki. Projekt umożliwił także zakup środków ochrony do bezpośredniego zapobiegania rozprzestrzenianiu się epidemii – maseczki higieniczne, płyny dezynfekcyjne, rękawiczki, generatory ozonu, lampy bakteriobójcze. Łącznie w ramach projektu wydatkowano **425.679,25 zł**. Wsparcie trafiło do rodzin zastępczych powiatu tucholskiego oraz dwóch Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych. Dzięki realizacji projektu dzieci przebywające w pieczy zastępczej mogły w komfortowy sposób uczyć się zdalnie.

6) Projekt „Rozruszać niepełnosprawność”.

Powiat Tucholski otrzymał dofinansowanie z Funduszy Europejskich na realizację projektu pn. „Rozruszać niepełnosprawność”. Czas trwania projektu od 01.01.2020 r. - 31.07.2020 r. Wartość projektu: 52.631,58 zł, wysokość wkładu Unii Europejskiej: 50.000,00 zł. Celem projektu był wzrost aktywności społecznej 12 osób niepełnosprawnych w wieku 60+ (zakwalifikowano 13 osób), zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym z terenu Powiatu Tucholskiego poprzez aktywizację całej grupy w formie spotkań stacjonarnych i wyjazdowych. W trakcie działania projektu zostały zrealizowane warsztaty z psychologiem, spotkania z dietetykiem, zajęcia sportowe na Sali OSiR, wyjścia do fryzjera i kosmetyczki, wyjazd do gospodarstwa opiekuńczego w Lubiewicach, wyjścia oraz wyjazdy kulturalno– integracyjne (do Bydgoszczy, Tlenia i Toskanii Kociewskiej oraz na terenie Tucholi). Zorganizowany tygodniowy wyjazd rehabilitacyjno – psychologiczny do Ciechocinka. Należy zaznaczyć, że uczestnicy nie ponieśli żadnych kosztów finansowych. Z uwagi na pandemię Projekt nie został zakończony w terminie i część zadań została przesunięta na bieżący rok. Realizacja projektu została wydłużona do 31.10.2021 r.

7) Projekty realizowane przez Stowarzyszenie „Jak w rodzinie”:

„Poprawa jakości życia poprzez aktywizację i udział w grupie środowiskowego wsparcia dla osób niepełnosprawnych”

W 2021 r. Stowarzyszenie otrzymało dotację na realizację projektu „Poprawa jakości życia poprzez aktywizację i udział w grupie środowiskowego wsparcia dla osób niepełnosprawnych”. Środki uzyskano w ramach konkursu Zarządu Województwa Kujawsko – Pomorskiego nr 3/2021 na wykonanie zadań publicznych związanych z realizacją zadań Samorządu Województwa w 2021 roku ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w zakresie działalności na rzecz osób niepełnosprawnych pod nazwą „rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych”.

Celem projektu było wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz zwiększenie ich aktywności zawodowej w województwie kujawsko-pomorskim. Uczestnicy projektu stworzyli 2 grupy: dla dorosłych i dla dzieci, w ramach których mieli możliwość m.in. skorzystania z indywidualnych zajęć w sali rehabilitacji/fizjoterapii, sali integracji sensorycznej oraz sali doświadczania świata mieszczących się w Powiatowym Centrum Wsparcia w Tucholi, spotkaniach indywidualnych ze specjalistami oraz grupowego udziału w wykładach i zajęciach.

„Klubik jak w rodzinie”

Stowarzyszenie „Jak w rodzinie” otrzymało dofinansowanie z Funduszy Europejskich (Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego) na realizację projektu pn. „Klubik jak w rodzinie”. Czas trwania projektu ustalono od 16.04.2021 r. do 31.12.2021 r. Dofinansowanie projektu w ramach grantu z UE: 12.000,00 zł. Wkład osobowy w kwocie 2.060,00 zł (praca społeczna członków stowarzyszenia) oraz wkład finansowy stowarzyszenia 2.060,00 zł. Całkowita wartość projektu: 16.120,00 zł. Celem projektu było podniesienie aktywności społecznej 10 dzieci w wieku 6-14 lat, przebywających w pieczy zastępczej na terenie powiatu tucholskiego poprzez utworzenie klubu młodzieżowego. Należy zaznaczyć, że uczestnicy nie ponosili żadnych kosztów finansowych. Dzieciom zorganizowano kilka wycieczek do: Torunia, Myślecinka, Bydgoszczy. Uczestnicy projektu byli w kinie, na kręglach, w ZOO, odwiedzili Żywe Muzeum Piernika, Muzeum mydła i historii brudu, Muzeum Borów Tucholskich (wizyta się nie odbyła z powodu remontu muzeum). Dla dzieci zorganizowano ognisko z kielbaskami, spacer po lesie z przewodnikiem połączony z krótką prelekcją dotyczącą ochrony środowiska, bezpiecznego poruszania się po lesie itp. Ponadto korzystały z zajęć stacjonarnych w budynku Powiatowego Centrum Wsparcia w Tucholi. Odbywały się zajęcia

manualne. Dzieci korzystały z pomocy pracownika socjalnego i jednego korepetytora. Podczas zajęć i wyjazdów uczestnicy mieli zapewnione wyżywienie. Dzieci brały udział w zajęciach sportowych z trenerem kalisteniki, udały z wizytą na Komendę Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Tucholi.

NAGRODY:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi zostało nagrodzone „Stalowym Aniołem” nagrodą Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego dla osób wyróżniających się w działalności pomocy społecznej działających na rzecz rodzin, osób z niepełnosprawnościami, środowisk wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym, aktywizowaniem i integrowaniem wspólnot lokalnych oraz wspieraniem sektora ekonomii społecznej i wolontariatu. Laureatami są kierownicy poszczególnych działów Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi, którzy odbierali nagrodę w imieniu całego Zespołu.

2. Funkcjonowanie Domu Pomocy Społecznej im. Leona i Marii Janta-Półczyńskich.

Dom Pomocy Społecznej w Wysokiej jest placówką całodobową, przeznaczoną dla 46 przewlekle somatycznie osób. Dom istnieje od 1983 roku. W roku 1996, dla uczczenia

ostatnich właścicieli, Dom otrzymał imię Leona i Marii Janta-Polczyńskich. Decyzją Wojewody Kujawsko-Pomorskiego WPS.VI.SS.9013/31/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. udzielono zezwolenia na prowadzenie Domu Pomocy Społecznej w Wysokiej. Nadzór nad działalnością Domu sprawuje Zarząd Powiatu Tucholskiego.

Działalność Domu reguluje Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz.U. z 2019r., poz. 1507). W jego myśl Dom zobowiązany jest do realizacji określonych w nim usług bytowych, opiekuńczych i wspomagających. DPS w Wysokiej dysponuje pokojami jedno i wieloosobowymi oraz szeregiem pomieszczeń ogólnoużytkowych dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych.

W zakresie usług opiekuńczych Dom zapewnia całodobową opiekę sprawowaną przez wykwalifikowany personel opiekuńczy oraz opiekę lekarską i pielęgniarską świadczoną przez ośrodek zdrowia w Raciążu. Dom zapewnia również szereg zajęć w gabinecie terapii zajęciowej i w gabinecie rehabilitacji. Mieszkańcami naszego domu są osoby niepełnosprawne, które wymagają całodobowej opieki i pomocy w podstawowych czynności życiowych. Pomoc w tym zakresie udziela na co dzień personel dotyczy ona najczęściej ubierania, mycia, kąpieli, golenia, karmienia, dokonywania zakupów, wychodzenia na spacer. Ponadto każdy mieszkaniec DPS-u ma swojego pracownika pierwszego kontaktu, który jest mu najbliższą osobą służącą pomocą w rozwiązywaniu jego problemów.

Mieszkańcy Domu w szerokim zakresie korzystają również z usług lekarzy specjalistów w Tucholi, Bydgoszczy, Świeciu, Toruniu i Chojnicach.

W związku z nadal panującą pandemią koronawirusa w roku 2021 Dom znacznie ograniczył swoją aktywność zewnętrzną. Odwiedziny bliskich były możliwe w ściśle zachowanym reżimie sanitarnym, odbywały się one w pomieszczeniach tzw. izolatkach. Mieszkańcy wyjeżdżali poza teren DPS tylko w uzasadnionych wypadkach (np. konsultacje lekarskie). Od początku września do końca października mieszkańcy wzięli udział w projekcie pn. "Gdy gorączka pali czoła mądry Kaszub zbiera zioła". Podopieczni gościli w świetlicach wiejskich gminy Chojnice oraz przyjmowali na terenie Domu uczestników świetlic. Wspólnie degustowali potrawy przygotowane na bazie ziół, uczestniczyli w warsztatach malowania na płótnie oraz plecenia wianków, codziennej prasy, tygodników oraz przepisów prawnych dotyczących domów pomocy społecznej. Dom dąży także do utrzymywania i rozwijania kontaktu z rodziną i środowiskiem.

DPS Wysoka w 2021 roku otrzymał dotację Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19.

Dotacje ogółem wyniosły 30.218,00 zł.

W ich ramach wykorzystano na :

- I. ochronę BHP (rękawiczki, maseczki ochronne)- 19.742,00 zł.
- II. dodatki do wynagrodzeń – 9.469,00 zł
- ✓ zakup niezbędnego sprzętu i wyposażenia (dozowniki do płynów dezynfekcyjnych) – 1.007,00 zł.

Działalność Domu Pomocy Społecznej w Wysokiej wpisuje się również w działania przewidziane w dokumencie pod nazwą „Strategia rozwiązywania problemów społecznych w Powiecie Tucholskim na lata 2015-2021”, zakres 3 – niepełnosprawność i osoby starsze. Głównym celem tego zakresu jest dążenie do wykształcenia aktywnych postaw, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, stwarzanie warunków do pełnego uczestnictwa w życiu kulturalnym, sporcie, rekreacji oraz turystyce. Służy temu obszerna sfera działań obejmujących pracę kulturalno-oświatową, terapię zajęciową i terapię pracą. Dzięki uczestnictwu w różnych formach

tej działalności mieszkańcy wyzbywają się kompleksów związanych z własną niepełnosprawnością. Biorąc czynny udział w życiu Domu, pracując na jego rzecz (w obejściu, ogrodzie), nabierają przekonania o swej normalności a przede wszystkim pewności siebie.

3. Funkcjonowanie Placówek Opiekuńczo - Wychowawczych

Zgodnie z Uchwałą Nr VIII/62/2019 Rady Powiatu Tucholskiego z dnia 27 maja 2019 r. w sprawie przekształcenia Domu Dziecka w Tucholi w dwie odrębne placówki opiekuńczo - wychowawcze oraz zapewnienia wspólnej obsługi administracyjnej, finansowej, organizacyjnej oraz specjalistycznej wychowankowie przebywają w dwóch placówkach opiekuńczo-wychowawczych:

- Placówce Opiekuńczo - Wychowawczej Nr 1 w Gostycynie, ul. Okrężna 16B
- Placówce Opiekuńczo - Wychowawczej nr 2 w Żalnie, ul. Kościelna 1A

Zgodnie z Uchwałą Nr XXVIII/201/2021 z dnia 30.04.2021r. w sprawie zmiany statutów placówek opiekuńczo – wychowawczych obu placówkom opiekuńczo- wychowawczym została zapewniona kompleksowa obsługa kadrowa, finansowa w tym rachunkowa i sprawozdawcza w zakresie finansów i kadr świadczona przez Powiatowy Zakład Obsługi w Tucholi.

Placówki Opiekuńczo – Wychowawcze w Gostycynie oraz w Żalnie są placówkami socjalizacyjnymi działającymi głównie w zakresie opieki i wychowania dzieci na podstawie następujących przepisów prawnych:

- Ustawa z dnia 09 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 roku w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Organem prowadzącym Placówkę Opiekuńczo – Wychowawczą Nr 1 w Gostycynie oraz Placówkę Opiekuńczo – Wychowawczą Nr 2 w Żalnie jest Powiat Tucholski. W placówkach wychowankowie mają zapewnioną całodobową opiekę i wychowanie.

Obie placówki socjalizacyjne przygotowane są do przyjęcia 14-rga podopiecznych. Przyjmowanie dziecka następuje na podstawie wydanego skierowania przez Starostę Tucholskiego i odbywa się przez całą dobę. Koszt utrzymania wychowanka w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej Nr 1 w Gostycynie w roku 2021 wynosił 4665,05zł, natomiast w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej Nr 2 w Żalnie 4.990,26 zł. Różnica wysokości kosztów utrzymania wychowanka pomiędzy placówkami wynika z różnej liczby podopiecznych w placówkach w poszczególnych miesiącach.

W Placówkach Opiekuńczo – Wychowawczych w Gostycynie oraz w Żalnie przebywają wychowankowie nie tylko z terenu powiatu tucholskiego. W roku 2021 przebywali również wychowankowie z powiatów: chojnickiego, sępoleńskiego, toruńskiego, strzelecko – drezdeńskiego, chełmińskiego, koszalińskiego, kołobrzесьkiego, pilskiego, grudziądzkiego, szczecińskiego.

W każdej Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej zatrudnionych jest 6 wychowawców, w tym jeden wychowawca – koordynator, którzy na bieżąco dbają o proces wychowawczy swoich podopiecznych. Ponadto nad prawidłowym rozwojem dzieci czuwa także kadra specjalistów: psycholog, pedagog, pracownik socjalny. Każdy z wychowawców ma kilkoro wychowanków pod swoją bezpośrednią opieką. Wychowankowie mieszkają w pokojach dwu lub trzy osobowych. Wystrój pomieszczeń jest dostosowany do potrzeb każdego z dzieci. Każda Placówka

Opiekuńczo – Wychowawcza ma do dyspozycji łazienki: damską i męską, pralnię z suszarnią oraz pokój wypoczynku dziennego z aneksem kuchennym. Ponadto w każdym z domów są dwa mieszkania usamodzielnienia, w których znajduje się jednoosobowy pokój, łazienka i wyposażona w sprzęty gospodarstwa domowego kuchnia. Dzieci w placówkach mają również możliwość korzystania z sali cichej nauki oraz sali terapeutycznej. Wychowankom zapewniona jest podstawowa opieka medyczna (poradnia dziecięca) oraz zapewniony jest dostęp do poradni specjalistycznych zgodnie ze wskazaniami medycznymi każdego z dzieci. Dzieci uczęszczają do przedszkoli, szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych. Mają również dostęp do świata kultury i turystyki. Sposób funkcjonowania placówek pozwala na szereg działań porównywalnych do codziennego życia w rodzinie.

Działalność Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Gostycynie oraz w Żalnie wpisuje się w działania „Strategii rozwiązywania problemów społecznych w Powiecie Tucholskim na lata 2015-2021”, zakres 8: Budowa systemu wsparcia dla rodzin zastępczych i wielodzietnych. Celem głównym zadania jest poprawa funkcjonowania pieczy zastępczej.

Jednym z celów szczegółowych dotyczącym placówki jest: wspieranie funkcjonowania instytucjonalnej pieczy zastępczej. Cel ten jest realizowany poprzez współpracę z wolontariuszami i innymi instytucjami wspierającymi, udział wychowanków i kadry pedagogicznej w szkoleniach organizowanych przez instytucje wspierające.

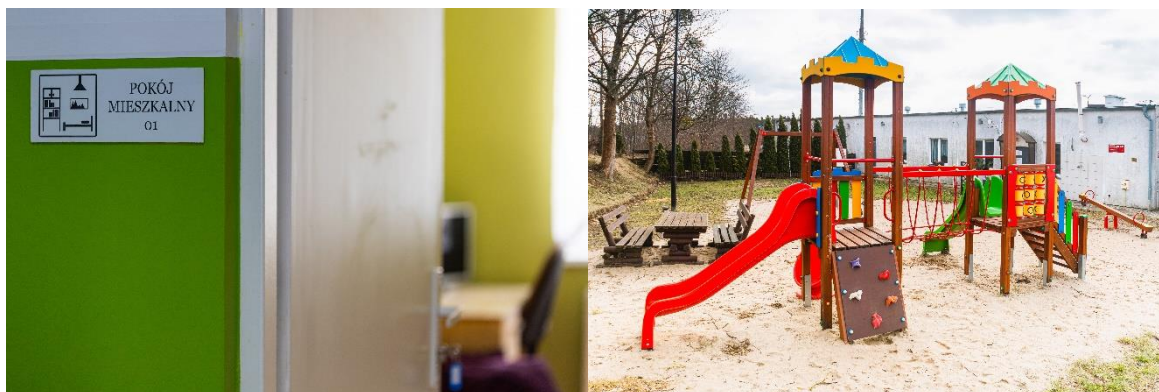
Działalność placówek wpisuje się również do Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2021 -2023. Zgodnie z programem na terenie powiatu tucholskiego w roku 2020 funkcjonowały dwie placówki opiekuńczo wychowawcze dla 14-rga podopiecznych. Wiek wychowanków przebywających w placówkach opiekuńczo – wychowawczych w roku 2021 to były dzieci od 1 roku do 19 lat. Wszyscy wychowankowie placówek objęci są obowiązkiem szkolnym lub edukacją przedszkolną. Placówka na bieżąco współpracuje z innymi instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny. Na bieżąco również prowadzona jest praca z rodziną biologiczną dzieci na rzecz powrotu dziecka do rodziny. Wychowankowie przygotowani są do procesu usamodzielnienia.

W 2021 roku Powiat Tucholski przystąpił do projektu (współfinansowanego: EFS i Budżetu Państwa „Wsparcie osób starszych i kadry świadczącej usługi społeczne w zakresie przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się COVID-19, łagodzenia jego skutków na terenie województwa kujawsko-pomorskiego”) dzięki któremu m.in. wypłacono dodatki do wynagrodzeń dla pracowników placówek w kwocie 59.854,65 zł. Dzięki wsparciu również Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Toruniu realizującego projekt wspierający Powiaty w województwie kujawsko – pomorskim w walce z epidemią COVID-19 w ramach projektu „Kooperacja- efektywna i skuteczna” zadanie „Dostawa środków ochrony indywidualnej oraz sprzętu w związku z COVID-19” zarówno Placówka Opiekuńczo –Wychowawcza Nr 1 w Gostycynie jak i Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Nr 2 w Żalnie otrzymały środki do dezynfekcji oraz środki ochrony osobistej. Ponadto w ramach projektu „Rodzina w Centrum 3” realizowanego przez ROPS w Toruniu wraz z PCPR w Tucholi wychowankowie placówek mieli możliwość udziału w warsztatach dla młodzieży przebywających i opuszczających pieczę zastępczą, zajęciach „Moje emocje” oraz warsztatach socjoterapii. Dodatkowo niepełnosprawny wychowanek placówki został objęty oddziaływaniem terapeutycznym przez pedagoga.

Również w roku 2021 dzięki skorzystaniu ze wsparcia w ramach projektu: moduł IV programu „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi” z PEFRON, w placówce zatrudniona została osoba do pomocy nad niepełnosprawnym wychowankiem. Kwota pozyskanych środków to 8.592,50 zł.

4. Funkcjonowanie Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie

Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Tucholi, jako jednostka organizacyjna został powołany do realizacji zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat wynikających z przepisów prawa regulujących problematykę przemocy w rodzinie. Ośrodek został powołany na podstawie uchwały Rady Powiatu Tucholskiego nr XXXVIII/262/2006 z dnia 25 października 2006r. i działa w oparciu o obowiązujące przepisy prawa, dotyczące w szczególności przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Nadzór nad działalnością Ośrodka sprawuje Zarząd Powiatu Tucholskiego.

Tutejszy Ośrodek w oparciu o Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 06.07.2006 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, a także szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych oraz ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie realizuje zadania w zakresie interwencyjnym, potrzeb bytowych oraz terapeutyczno – wspomagającym.

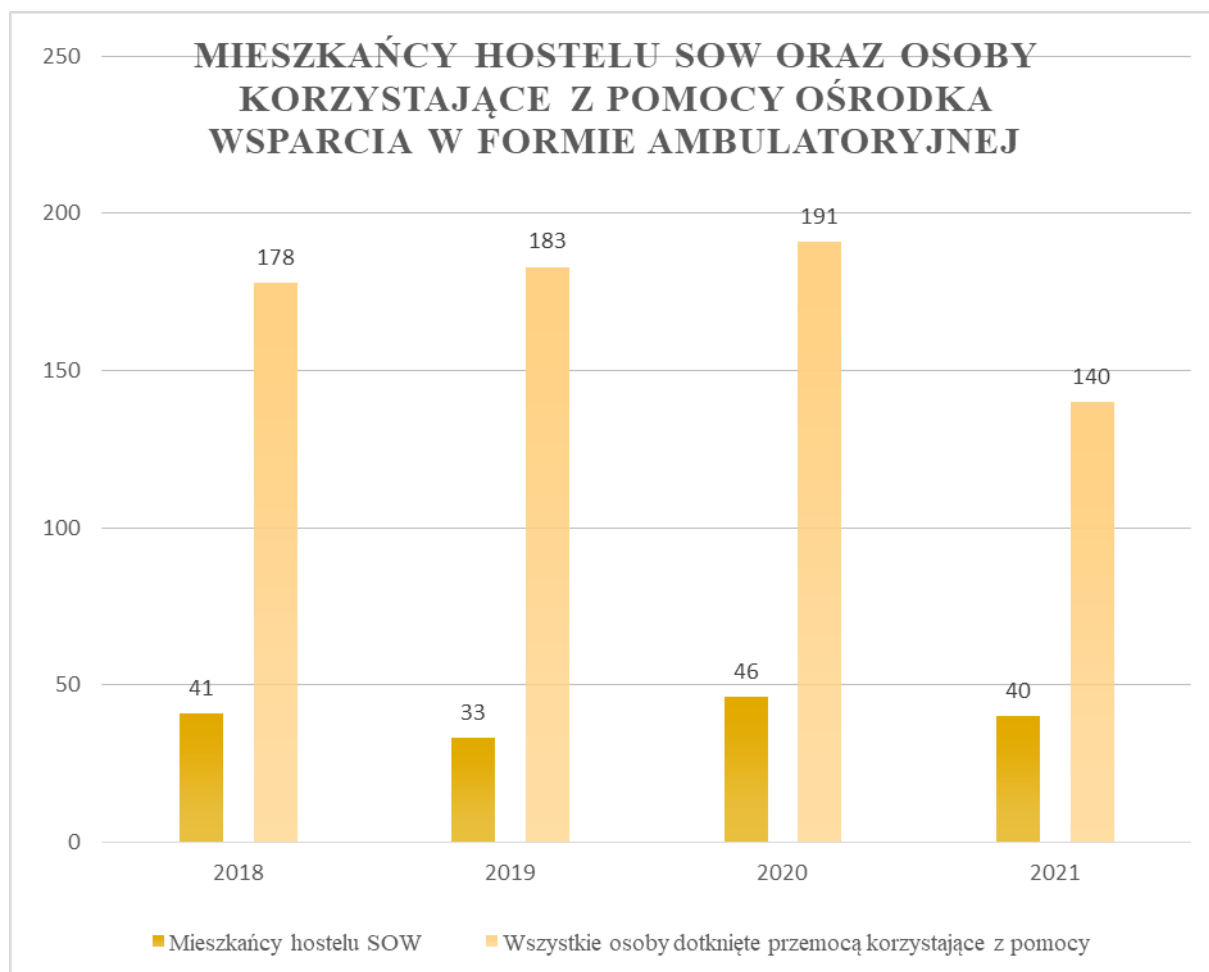
Zakres interwencyjny polega na zapewnieniu schronienia ofierze przemocy w rodzinie oraz dzieciom pozostającym pod jej opieką. Możliwość pobytu w hostelu ośrodka przez okres do trzech miesięcy z możliwością przedłużenia w przypadkach uzasadnionych sytuacją ofiary przemocy w rodzinie. Do zadań w tym zakresie należy również udzielenie natychmiastowej pomocy psychologicznej i prawnej oraz zorganizowanie niezwłocznie dostępu do pomocy medycznej w przypadku, gdy wymaga tego stan zdrowia ofiary przemocy w rodzinie. Zakres interwencyjny pracy Ośrodka, to także rozpoznanie sytuacji ofiary przemocy w rodzinie i ocena ryzyka w zakresie zagrożenia bezpieczeństwa ofiary lub jej dzieci pozostających pod jej opieką. Pracownicy ośrodka na bieżąco wspierają w/w osoby w przewyciężaniu sytuacji kryzysowej związanej z przemocą w rodzinie.

W zakresie potrzeb bytowych Ośrodek posiada: 3 pokoje mieszkalne – 10 miejsc noclegowych, ogólnodostępną kuchnię, ogólnodostępne łazienki, pokój pobytu dziennego, miejsce do nauki i zabaw dla dzieci, salę terapeutyczną, pomieszczenie do prania i suszenia. Ośrodek zapewnia również – wyżywienie, odzież, obuwie, środki higieny osobistej, środki do utrzymania czystości w w/w pomieszczeniach w sytuacji, jeżeli dochód osoby doznającej przemocy w rodzinie nie przekracza aktualnie obowiązującego kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Zakres terapeutyczno – wspomagający ośrodek realizuje poprzez diagnozowanie problemów przemocy w rodzinie, opracowywanie indywidualnych planów pomocy ofiary przemocy, udzielanie poradnictwa: medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego oraz

grupowego w formie grup wsparcia i zajęć edukacyjnych. Te ostatnie w dobie epidemii Covid - 19 zostały zawieszone z uwagi na konieczność zapewnienia mieszkańcom oraz pracownikom ośrodka bezpieczeństwa. Ośrodek wsparcia dokonuje też oceny sytuacji dzieci na podstawie przeprowadzonego w tej rodzinie wywiadu środowiskowego, o którym mowa w art. 107 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Tucholi zapewnia pomoc w formie schronienia, ale również w formie poradnictwa w trybie niestacjonarnym. Liczbę osób korzystających z usług oferowanych przez Ośrodek Wsparcia w latach 2018-2021 przedstawia poniższy wykres:

Działalność Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia wpisuje się w działania przewidziane w **„Powiatowym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w powiecie tucholskim na lata 2021-2025”**.

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie zawiera cele główne i szczegółowe. Realizacja każdego z nich przez pracowników Ośrodka Wsparcia przedstawiona została poniżej.

Celem głównym ww. programu jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy poprzez uwrażliwienie społeczeństwa na dotkliwy problem przemocy oraz podniesienie wiedzy kadr realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Celami szczegółowymi w/w programu są:

1) Podniesienie świadomości i wrażliwości społecznej na problemy związane z przemocą w rodzinie:

- rozpowszechnienie informacji i edukacja w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom dotkniętym, przemocą w rodzinie;
- wydawanie ulotek, broszur, materiałów promujących przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz wskazanie instytucji niosących pomoc ofiarom przemocy czy instytucji świadczących pomoc sprawcom przemocy;
- profilaktyczne edukowanie dzieci i młodzieży w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, promowanie prawidłowych zachowań, relacji w rodzinie, wychowania bez użycia przemocy;
- zamieszczanie informacji na stronach internetowych realizatorów programu, w celu ułatwienia dostępu do podstawowych informacji na temat przeciwdziałania zjawiska przemocy w rodzinie;
- zwiększanie przekazywanych mieszkańcom powiatu tucholskiego informacji dotyczących realizowanego programu korekcyjno- edukacyjnego skierowanego do sprawców przemocy.

Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Tucholi prowadzi dwie strony internetowe, które mają na celu ułatwienia dostępu do podstawowych informacji na temat zjawiska przemocy w rodzinie oraz jego przeciwdziałaniu. Dostępna jest również anonimowa skrzynka mailowa, dzięki której można dyskretnie i bezimiennie uzyskać informacje dotyczące przemocy, a także uzyskać niezbędną pomoc w przezwyciężeniu problemu związanego z przemocą w rodzinie. Ośrodek Wsparcia współpracuje z innymi jednostkami by podnieść świadomość dot. zjawiska przemocy w rodzinie; z okazji Międzynarodowego Dnia Bez Przemocy w 2021 r., p. Kierownik wzięła udział w spotkaniu z młodzieżą, które odbyło się w Liceum Ogólnokształcącym im. Bartłomieja Nowodworskiego w Tucholi, podczas wizyty omówione zostały najistotniejsze zagadnienia dot. przemocy domowej oraz bullyingu. Pracownicy na bieżąco informują klientów ośrodku o formach wsparcia dostępnych w powiecie tucholskim np. mediacjach rodzinnych, warsztatach podnoszących kompetencje opiekuńczo- wychowawcze itp. Rozdawane są ulotki, materiały promujące przeciwdziałanie przemocy, a także informujące o miejscach gdzie można zgłosić się po pomoc. Kadra SOW edukuje dzieci i dorosłych przebywających w hostelu w tematyce związanej z przemocą domową (np. rozróżnianie rodzajów przemocy, cykli przemocy, form zabezpieczenia siebie i bliskich przed przemocą oraz miejsc gdzie można uzyskać pomoc jeśli do niej dochodzi). Pracownicy ośrodka podczas swojej pracy na bieżąco promują prawidłowe metody wychowawcze w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą.

2) Podnoszenie jakości usług oraz kompetencji zawodowych pracowników instytucji zajmujących się problemem przemocy w rodzinie oraz zwiększenie ich współpracy z organizacjami pozarządowymi, wymiarem sprawiedliwości, instytucjami oświatowymi i leczniczymi:

- organizowanie szkoleń, spotkań, konferencji dla pracowników instytucji oraz innych osób realizujących zadanie w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- współpraca między różnymi środowiskami, instytucjami działającymi w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez np. udział w zespołach interdyscyplinarnych, gminnych komisjach rozwiązywania problemów alkoholowych;
- diagnozowanie i monitorowanie skali zjawiska przemocy w powiecie;

- wzajemne informowanie się kadr z terenu powiatu o realizowanych zadaniach.

W celu podniesienia skuteczności działań pracowników ośrodka oraz przeciwdziałaniu wypaleniu zawodowemu w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Tucholi organizowane są superwizje oraz zebrania pracowników. W roku 2021 odbyły się 3 spotkania superwizyjne dla pracowników SOW i 10 zebrań. Pracownicy wzięli udział w szkoleniu dot. wypalenia zawodowego. Kadra Ośrodka Wsparcia w Tucholi regularnie podnosi swoje kompetencje zawodowe uczestnicząc w szkoleniach. W roku 2021 pracownicy SOW w Tucholi uczestniczyli w 22 szkoleniach podnoszących warsztat pracy. Kadra Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Tucholi ściśle współpracuje z instytucjami funkcjonującymi na terenie powiatu, a także poza nim działającymi na rzecz doznających przemocy w rodzinie takimi jak np. Policja, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej, Prokuratura, Sądy, Ośrodki Pomocy Społecznej, PCPR w Tucholi w celu przeciwdziałania przemocy domowej. Pracownicy SOW biorą udział w posiedzeniach Zespołów Interdyscyplinarnych na terenie powiatu oraz grupach roboczych odbywających się regularnie w Ośrodku Pomocy Społecznej w Tucholi. Na bieżąco diagnozowana i monitorowana jest skala zjawiska przemocy poprzez regularne składanie sprawozdań z działalności ośrodka.

3) **Wzmacnianie ochrony osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz działania ukierunkowane na zmianę zachowań i postaw osób stosujących przemoc w rodzinie:**

- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie wszechstronnej, bezpłatnej pomocy w działającym całodobowo Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Tucholi (SOW), z możliwością zamieszkania, ochrony, pomocy prawnej, psychologicznej itp.,
- udzielanie profesjonalnego poradnictwa psychologiczno- terapeutycznego dla osób stosujących przemoc w rodzinie;
- realizacja mediacji rodzinnych;
- współdziałanie instytucji przy kierowaniu sprawców przemocy do udziału w programie korekcyjno- edukacyjnym;
- realizacja programu korekcyjno- edukacyjnego dla sprawców przemocy;
- monitorowanie zachowań sprawcy przemocy po zakończeniu programu korekcyjno- edukacyjnego;
- stosowanie procedury „Niebieskiej Karty”;
- działalność zespołów interdyscyplinarnych;
- działalność gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych.

Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Tucholi zapewnia schronienie dla osób doznających przemocy w rodzinie zgodnie ze standardem usług świadczonych przez Specjalistyczne Ośrodki Wsparcia. W roku 2021 z miejsc całodobowych w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Tucholi skorzystało 40 osób dorosłych: 15 kobiet, dzieci: 25 (w tym chłopców: 11 i dziewczynek: 14). Ośrodek na bieżąco udziela pomocy i wsparcia osobom doświadczającym przemocy domowej poprzez udzielanie pomocy rzeczowej (nie finansowej), poradnictwa specjalistycznego oraz innych działań pomocowych i wspierających mających na celu przezwyciężenie sytuacji kryzysowej.

W roku 2021 z poradnictwa specjalistycznego skorzystało:

- z pomocy psychologicznej 31 osób (144 porady);
- z pomocy prawnej 26 osób (43 porady);
- z pomocy psychiatrycznej 3 osoby (3 porady);
- z pomocy pracownika socjalnego 77 osoby (540 porad);
- z pomocy pedagoga 60 osób (499 porad);
- z konsultacji wychowawczych 6 osób (7 porad);
- z indywidualnego wsparcia pedagogicznego względem dzieci: skorzystało 21 dzieci, liczba oddziaływań 554;
- z zajęć edukacyjno- wychowawczych: uczestniczyło 9 osób, liczba oddziaływań: 62;
- z zajęć edukacyjnych na temat zjawiska przemocy domowej: uczestniczyło 8 osób, liczba oddziaływań 9;
- z zajęć kulinarnych: uczestniczyło 11 osób, liczba oddziaływań 26;
- z zajęć treningu budżetowego: uczestniczyło 8, liczba oddziaływań 14.

Na bieżąco pracownicy Ośrodka współpracują z Gminnymi Zespołami Interdyscyplinarnymi ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Pracownicy Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie uczestniczyli w 39 posiedzeniach grup roboczych oraz 6 Zespołach Interdyscyplinarnych.

Kadra Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Tucholi na bieżąco udziela również porad i konsultacji indywidualnych dla osób doznających przemocy domowej. Ośrodek Wsparcia nie pracuje na rzecz osób stosujących przemoc w rodzinie, lecz rozpowszechnia wśród swoich klientów informacje dotyczące programu edukacyjno-korekcyjnego dla sprawców. Informujemy klientów o możliwości skorzystania z bezpłatnych mediacji rodzinnych na terenie powiatu. W sytuacji podejrzenia stosowania przemocy w rodzinie pracownicy ośrodka przygotowani są do złożenia zawiadomienia do Sądu Rodzinnego lub Prokuratury.

Bezpieczeństwo osób przebywających w SOW zostało w roku 2021 r. wzmocnione poprzez zamontowanie dodatkowego punktu monitoringu wizyjnego, umieszczonego przy bramie wjazdowej do Ośrodka. Sama brama została wyposażona w domofon z szerokokątnym wizjerem, umożliwiającą szybszą reakcję pracowników Ośrodka w przypadku prób dostania się do SOW osób niepowołanych.

Działalność Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia wpisuje się również w działania przewidziane w **„Strategii rozwiązywania problemów społecznych w Powiecie Tucholskim na lata 2015-2021”**. Koordynatorem wdrażania strategii jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi. Z kolei Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Tucholi jest jednym z realizatorów strategii. Strategia rozwiązywania problemów społecznych powiatu jest dokumentem określającym podstawowe problemy społeczne występujące na terenie powiatu tucholskiego i działania zmierzające do minimalizacji tych trudności. Ośrodek realizuje cele strategii zawarte w zakresie: bezpieczeństwo publiczne, przemoc domowa i uzależnienia. Cel główny strategii, to poprawa bezpieczeństwa publicznego. Cele szczegółowe realizowane są przez Ośrodek poprzez:

- zwiększenie wiedzy na temat poprawy osób pokrzywdzonych przestępstwem oraz wiedzy na temat sankcji grożących za popełnienie przestępstw. Klienci Ośrodka pozyskują wiedzę z tego zakresu uczestnicząc w poradnictwie specjalistycznym oferowanym przez

Ośrodek;

- zapewnienie dostępu do wsparcia dla ofiar przemocy domowej;
- upowszechnienie wiedzy na temat przeciwdziałania przemocy domowej. Ośrodek prowadzi stronę internetową, na której dostępne są informacje dotyczące zjawiska przemocy;
- zmniejszenie skutków nadużywania substancji psychoaktywnych w powiecie tucholskim. Pracownicy Ośrodka na bieżąco biorą udział w szkoleniach podnoszących zakres ich wiedzy, co przyczynia się do profesjonalnej pracy na rzecz klientów, a także powoduje zwiększenie zakresu wiedzy na temat form i możliwości działania, w tym również dotyczącego przeciwdziałaniu nadużywaniu substancji psychoaktywnych.

5. Funkcjonowanie Zakładu Aktywności Zawodowej w Tucholi.

I. Wstęp

Zakład Aktywności Zawodowej został utworzony na mocy uchwały Rady Powiatu Tucholskiego Nr XVIII/188/2012 z dnia 22.06.2012 roku, w celu zapewnienia niepełnosprawnym mieszkańcom powiatu tucholskiego prawidłowej rehabilitacji zawodowej oraz społecznej. Status Zakładu Aktywności Zawodowej, otrzymał od Wojewody Kujawsko- Pomorskiego w dniu 23.12.2013 roku.

II. Przedmiot działalności

Zakład Aktywności Zawodowej w Tucholi oferuje klientom szeroki zakres usług. Świadczy usługi **gastronomiczne, cateringowe oraz hotelowe**. Zakład prowadzi hotel, który dysponuje 55 miejscami noclegowymi. Dodatkowo w okresie wakacji letnich zakład wykorzystywał bazę internatu przygotowaną na 50 miejsc noclegowych.

Poprzez prowadzenie działalności usługowej zakład realizuje główne cele wynikające z ustawy, jakim są rehabilitacja zawodowa i społeczna osób z niepełnosprawnością ze znacznym oraz umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, orzeczoną w związku upośledzeniem umysłowym, chorobą psychiczną lub autyzmem. ZAZ przygotowuje w/w grupę pracowników do zatrudnienia w zakładach pracy chronionej lub na otwartym rynku pracy. Ponadto zakład podejmuje działania mające na celu poprawę stanu zdrowia osób z niepełnosprawnością oraz pomoc w ich usamodzielnieniu.

III. Rozwój firmy.

Zakłady aktywności zawodowej mogą prowadzić działalność gospodarczą przy jednoczesnym ograniczeniu jej zakresu oraz realizowanych efektów finansowych. W szczególności obowiązek przekazywania zysku na zakładowy fundusz aktywności oraz bardzo restrykcyjnie sformułowany katalog dozwolonych wydatków z tego funduszu, ograniczają

możliwości inwestycyjne z tych środków, wskazując ZAZ jako typowe przedsiębiorstwo społeczne.

W roku 2021 zakład uzyskał przychody netto ze sprzedaży produktów i usług w wysokości. 1.235.187,17 zł.

Zakład Aktywności Zawodowej w Tucholi ze środków wypracowanych w zakresie działalności usługowej i gastronomicznej oraz środków ZFA dokonał zakupu wyposażenia m.in.: regałów gastronomicznych, naczyń termoizolacyjnych oraz zakupiono mięsiarkę planetarną (mikser) na łączną kwotę: 44.963,69 zł. Zakupy w/w sprzętu wpłynęły na polepszenie warunków pracy osób zatrudnionych w zakładzie. W listopadzie 2021r. zakład otrzymał dodatkowe środki z Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu w wysokości 70.000 zł. W ramach tych środków odmalowano ściany i polakierowano parkiet w sali konferencyjnej, wymalowano plac zabaw, wykonano modernizację domku urodzinowego. Na dwóch piętrach hoteliku wymieniono drzwi wejściowe do pokoi oraz zamontowano system jednokluczowych zamków (system Master Key). Dodatkowo zakupiono i zainstalowano 4 klimatyzatory ściennie.

W 2020r. zakład w ramach Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych otrzymał kwotę 2 000 000 złotych. Wniosek, na który otrzymaliśmy dofinansowanie dotyczy rozbudowy i przebudowy zakładu. Dodatkowo w listopadzie 2021r. zakład złożył wniosek do Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu dotyczący dofinansowania tego samego zadania. Wniosek uzyskał dofinansowanie ze środków PFRON w kwocie 1 400 000 zł.

Co miesiąc zakład może ubiegać się za pośrednictwem systemu SODiR PFRON o dodatkowe środki na wynagrodzenia dla pracowników niepełnosprawnych. W 2021 roku z tego tytułu zakład otrzymał kwotę 478.426,65 zł.

IV. Zatrudnienie na dzień 31.12.2021r.

1. Liczba zatrudnionych ogółem - 61 osób, tj. 41,83 etaty
2. Liczba osób niepełnosprawnych - 44, tj. 25,94 etatu
w tym:
 - ze znacznym stopniem niepełnosprawności – 23 osoby,
 - z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności - 21 osób,
 - na 0,55 etatu 39 osób,
 - na 0,8 etatu 5 osoby,
 - posiadające symbol przyczyny niepełnosprawności 02-P – 23 osoby
3. Kobiety niepełnosprawne – 25.
4. Niepełnosprawni mieszkańcy wsi – 26 osób.
5. Liczba osób, które podjęły pracę na otwartym rynku pracy bądź chronionym – 0.
6. Zakład zatrudnia 17 osób kadry (tj. 16,25 etatów) oraz dodatkowo na podstawie umów cywilno-prawnych psychologa, rehabilitanta, inspektora bhp oraz inspektora ds. RODO.
7. Etaty: kierownictwo oraz kadra instruktorska:
 - 1) Kierownik zakładu - 1 etat;
 - 2) Główna księgowa - 0,5 etatu,
 - 3) Księgowa - 0,875 etatu,
 - 4) Starszy referent - 1 etat,
 - 5) Pomoc administracyjna - 0,875 etatu,
 - 6) Instruktor terapii zajęciowej - 3 etaty,
 - 7) Recepcjonista - 2 etaty,
 - 8) Kierowca magazynier – 1 etat,
 - 9) Kierowca – 1 etat,

- 10) Szef kuchni- 1 etat,
- 11) Kucharz - 4 etaty.

V. Funkcjonowanie zakładu z trakcie pandemii COVID 19.

- **Wprowadzone zarządzeniem kierownika przestoje w pracy dla pracowników z niepełnosprawnościami.**

Pandemia w Polsce, ryzyko zachorowań na COVID oraz wprowadzone ograniczenia w zakresie prowadzenia działalności gastronomicznej i hotelowej wymusiły na kierowniku zakładu wprowadzenie przestoju w pracy dla osób z niepełnosprawnościami. W 2021 roku w okresie od 26 lutego 2021r. do 11 czerwca 2021r. wprowadzono przestój dla wszystkich pracowników niepełnosprawnych.. Również w okresie wakacji letnich pracownicy niepełnosprawni pracowali w okrojonym składzie. Każdorazowo część załogi (tj.50%) korzystała z urlopów wypoczynkowych. W trakcie przestojów zakład mógł skorzystać z rekompensat wynagrodzeń. Otrzymaliśmy dodatkowe środki w kwocie 255.656,63 zł.

- **Wykorzystanie bazy**

W trakcie 2021r. udało się zrealizować noclegi dla grup zorganizowanych – uczestników obozów sportowych. Obozy sportowe przeprowadzono w miesiącach wakacyjnych. Z noclegów korzystały również firmy budowlane i remontowe prowadzące prace na terenie powiatu. Dzięki możliwości realizacji Bonów Turystycznych bardzo dużo osób skorzystało z tej formy płatności. Bon może być wykorzystywany do płacenia za usługi turystyczne łączone.

- **Plac zabaw dla dzieci**

Plac zabaw dla dzieci funkcjonował od czerwca 2021r. W związku ze znacznym zużyciem placu kierownictwo zakładu postanowiło o przeprowadzeniu niezbędnego remontu. Przebudowano recepcję oraz pokój urodzinowy. Doprowadzono ujęcie bieżącej wody do celów spożywczych. Zakupiono nowe dekoracje, zabawki itp.

- **Kuchnia: gastronomia i catering**

Finanse zakładu uległy poprawie w związku z uwolnieniem rynku gastronomicznego. Do zakładu powrócili klienci detaliczni. Od maja (okres komunii), co miesiąc wzrastała liczba organizowanych imprez rodzinnych. Przygotowaliśmy również cateringi wyjazdowe.

VI. Rehabilitacja społeczna i zawodowa pracowników z niepełnosprawnością

Działania z zakresu rehabilitacji społecznej mają na celu przygotowanie osób z niepełnosprawnością do samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie. Często osoby niepełnosprawne nie posiadają podstawowej wiedzy o wartości pieniądza, mają trudności z czytaniem, pisanem, nie orientują się w środowisku, w którym żyją. Rehabilitacja zawodowa oparta jest na nauce pełnienia roli „pracownika” w branżach zbliżonych do zakładowej.

W 2021r. w związku z wprowadzonymi przestojami w pracy oraz pandemią rehabilitacja pracowników odbywała się tylko przez 8 miesięcy kalendarzowych.

W większości czasu przeznaczonego na rehabilitację nasi pracownicy bardzo chętnie korzystali z sali zajęć ruchowych, gdzie zatrudniamy na umowę zlecenie wykwalifikowaną rehabilitantkę. Dużą rolę odgrywa również aktywnie prowadzona terapia psychologiczna.

Ze środków Zakładowego Funduszu Aktywności zakład zapewnia pracownikom specjalistyczną opiekę medyczną poprzez dofinansowanie wizyt u lekarzy specjalistów, zakup niezbędnego sprzętu, pomoc materialną oraz udziela bezzwrotnych pożyczek na zakup materiałów i indywidualnego sprzętu medycznego. Pracownicy mogą otrzymać nieoprocentowaną pożyczkę na dostosowanie mieszkania czy łazienki, wymianę zużytego sprzętu rehabilitacyjnego. W 2021 roku dokonano refundacji wydatków na łączną kwotę 6.432,72 zł. oraz udzielono pożyczek na kwotę 17.000 zł.

VIII. Kontrole

Coroczne kontrole stanu technicznego placu zabaw, windy, kontrole doraźne – przebiegały bez uwag. Dodatkowo zakład we własnym zakresie przeprowadza systematycznie kontrole wewnętrzne stanu sanitarnego zakładu, prawidłowości rozliczeń środków finansowych, przestrzegania przepisów bhp, gospodarki magazynowej.

Kontrole wewnętrzne wypadły pomyślnie. Dokonywana bieżąca analiza zagrożeń – jest wystarczającym elementem zapobiegania sytuacjom kryzysowym w zakładzie.

IX. Podsumowanie

Jednym ze sposobów na zwiększenie aktywności zawodowej osób, mających szczególne problemy w znalezieniu i utrzymaniu zatrudnienia są Zakłady Aktywności Zawodowej (ZAZ). Jest to jedyne miejsce w którym zatrudnienie znajdują osoby niepełnosprawne, które są wstępnie wyeliminowane z rynku pracy. Ogrom wkładanej pracy w naukę i przygotowanie tych osób do otwartego rynku jest nieadekwatny do proponowanej ilości miejsc pracy na wolnym rynku. Nie udaje się nam znaleźć zatrudnienia dla przygotowanych już do pracy osób.

6. Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności.

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności został powołany przez Starostę Tucholskiego Zarządzeniem nr 2/2000 z dnia 14 lutego 2000 r., zmienionym zarządzeniem nr 7/2013 z 24.03.2003 r., na podstawie art. 6a ust.1 Ustawy z dnia 27.08.1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. 2021, poz. 573 tj. z późn. zm.).

Podstawą prawną działania Zespołu są w szczególności przepisy:

1. Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021, poz. 573 tj. z późn. zm.)
2. Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności z dnia 15 lipca 2003r. (Dz. U. 2021, poz. 857 tj. z późn. zm.)

Zespoły orzekające wydają orzeczenia o:

- **Niepełnosprawności** – osobie, która nie ukończyła 16. roku życia, w przypadku naruszenia sprawności psychicznej lub fizycznej o przewidywanym okresie trwania powyżej 12 miesięcy, z powodu wady wrodzonej, długotrwałej choroby lub uszkodzenia organizmu powodującego konieczność zapewnienia jej całkowitej opieki lub pomocy

w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych w sposób przewyższający wsparcie potrzebne w danym wieku.

- **Stopniu niepełnosprawności** – osobie powyżej 16. roku życia.
- **Wskazaniach do ulg i uprawnień** – dla osób posiadających orzeczenia o inwalidztwie lub niezdolności do pracy wydane przez inne organy rentowe

Są trzy stopnie niepełnosprawności:

- **Znaczny** – do którego zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, całkowicie niezdolną do pracy z powodu fizycznego, psychicznego lub umysłowego naruszenia sprawności organizmu, wymagającą stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.
- **Umiarkowany** – do którego zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej lub częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych.
- **Lekki** – do którego zalicza się osobę o naruszonej sprawności organizmu, powodującej w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy, w porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną, lub osoba mająca ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych lub środków technicznych.

Stopień niepełnosprawności danej osoby orzeka się na czas określony lub na stałe, gdy stan zdrowia nie rokuje poprawy. Niepełnosprawność dziecka orzeka się na czas określony, jednak nie na okres dłuższy niż do 16 roku życia.

Posiadanie orzeczenia pozwala osobie niepełnosprawnej na korzystanie z różnego rodzaju form pomocy i uprawnień m. in.:

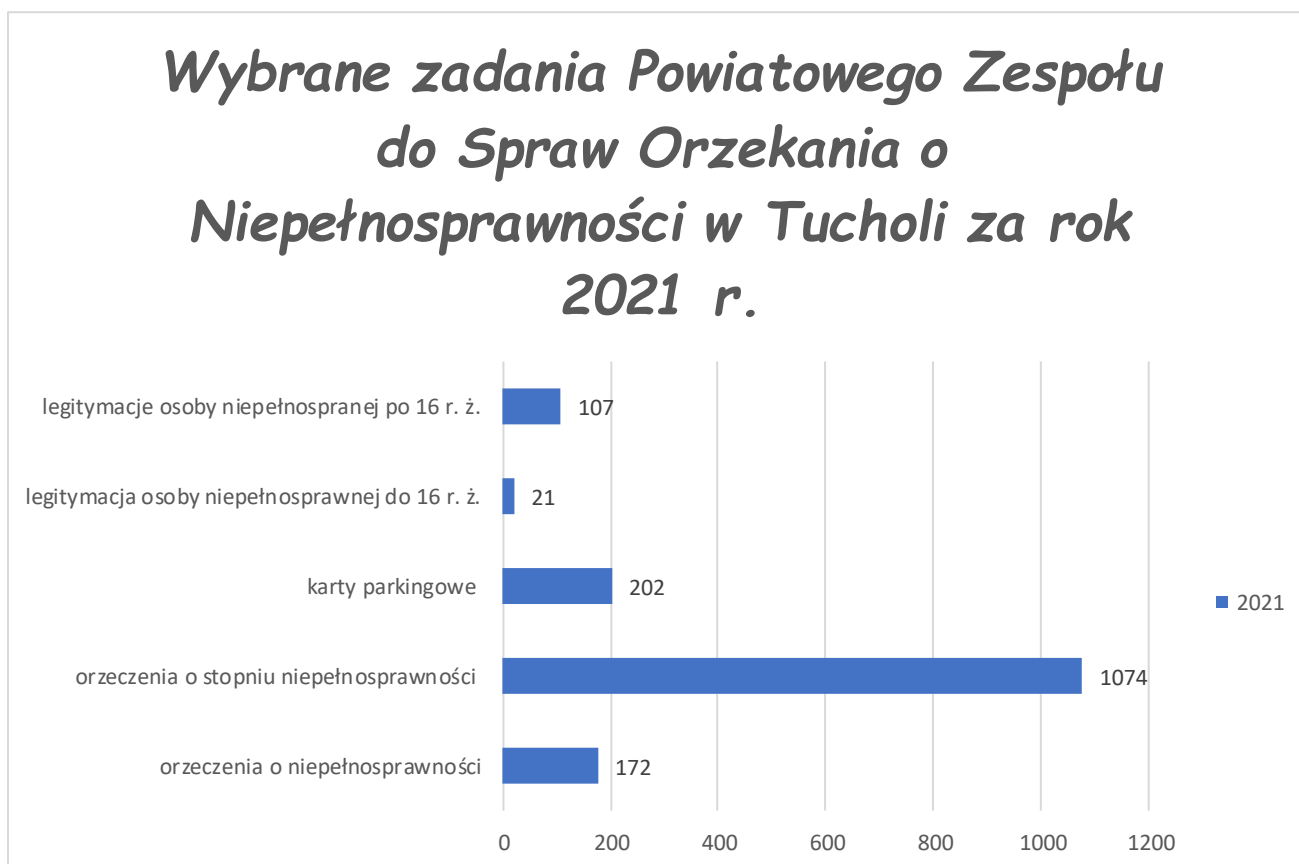
- z zakresu rehabilitacji zawodowej i zatrudnienia możliwość uzyskania odpowiedniego zatrudnienia w zakładach pracy chronionej, korzystania ze szkoleń, prawa do dodatkowego urlopu i przerw w pracy;
- z ulg np. podatkowych, zwolnienia z opłat radiowo-telewizyjnych, abonamentu telefonicznego, na podstawie odrębnych przepisów;
- z możliwości uczestnictwa w terapii zajęciowej;
- z możliwości uczestniczenia w zakładzie aktywności zawodowej
- z zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze oraz pomoce techniczne, ułatwiające funkcjonowanie;
- z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych rehabilitacyjnych świadczonych przez instytucje pomocy społecznej, organizacje pozarządowe oraz inne placówki;
- z ulg w przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego;
- ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych;
- z uprawnień do zasiłku pielęgnacyjnego i innych świadczeń wypłacanych przez instytucje pomocy społecznej.

Orzeczenia o niepełnosprawności, stopniu niepełnosprawności oraz wskazaniach do ulg i uprawnień wydaje się na wniosek osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego. Rozpatrzenie wniosku i wydanie orzeczenia odbywa się na posiedzeniu składów orzekających.

Ponadto Powiatowy Zespół na wniosek osoby zainteresowanej, posiadającej aktualne orzeczenie wydaje legitymację osoby niepełnosprawnej.

Od lipca 2014r. wydaje także karty parkingowe na podstawie orzeczenia, w którym zawarte jest wskazanie uprawniające do jej otrzymania. Osoba taka ma znaczne ograniczenia w samodzielnym poruszaniu i przemieszczaniu się. Karty parkingowe wydawane też są placówkom zajmującym się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób niepełnosprawnych.

Załączony wykres przedstawia wybrane zadania.

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności od stycznia 2021 r. zmienił siedzibę. Obecnie usytuowany jest na parterze w Powiatowym Centrum Wsparcia przy ul. Kościuszki 16. Zmiana siedziby zapewniła lepsze warunki lokalowe.

Do dyspozycji Zespołu są 4 pomieszczenia:

1. pomieszczenie posiedzeń składów orzekających dla lekarza (zdjęcie 2),
2. pomieszczenie dla sekretarza Zespołu i specjalisty - członka składu orzekającego,
3. sekretariat (zdjęcie 1),
4. pomieszczenie dla przewodniczącego Zespołu.

W chwili obecnej jest też obszerny korytarz dla petentów i osób wezwanych na posiedzenie składu orzekającego w celu rozpatrzenia wniosku o ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności (zdjęcie 1).

Pomieszczenie dla lekarza, przewodniczącego składu orzekającego wyposażone jest w niezbędny sprzęt medyczny (zdjęcie 2).

W 2021 r. kolejnym roku trwającej pandemii, Powiatowy Zespół przez cały czas wykonywał swoje bieżące zadania. Przyjmowano wnioski oraz ustalano daty posiedzenia składów orzekających w celu rozpatrzenia wniosków. Ze względu na pandemię, znaczna część wnioskodawców orzekana była zaocznie - na podstawie dostarczonej aktualnej dokumentacji medycznej.

Zdjęcie 1. Wejście do PZOON.

Zdęcie 2. Pomieszczenie przewodniczącego składu orzekającego.

VII. Kultura, ochrona zabytków.

Muzeum Borów Tucholskich gromadzi i zabezpiecza dorobek kultury borowiackiej, prezentuje historię, etnografię i przyrodę.

Siedziba muzeum znajduje się w budynku z przełomu XIX/XX wieku, zlokalizowanym przy zbiegu ulic Podgórznej i Murowej, który swoją architekturą nawiązuje do dawnych spichlerzy. Jest to obiekt murowany, o stropach drewnianych, belkowanych. W przeszłości pełnił on różnorodne funkcje gospodarcze: magazynowano w nim zboża, rozlewano piwo, produkowano lody i skupowano zioła. Budynek posiada 4 kondygnacje - trzy z nich przystosowano do celów wystawowych.

1. Wystawy stałe:

- Sala poświęcona historii miasta, a w niej:
 - makieta średniowiecznej Tucholi
 - makieta Rynku Tucholskiego z lat 20-tych XX w.
 - Chata Borowiacka - są to zrekonstruowane dwie izby typowej borowiackiej chaty. Pierwsza sala, pełniąca funkcję kuchni i spiżarki, wyposażona została w sprzęt codziennego użytku np. kierzynka, magiel, kołowrotek. Drugie pomieszczenie to izba z łóżkiem, skrzynią posagową, stołem, domowym ołtarzykiem, maszyną do szycia, strojami codziennymi i odświętnym. Chata Borowiacka przybliży dawne życie codzienne Borowiaków.
- Flora i Fauna Borów Tucholskich - w całości poświęcona jest przyrodzie Borów Tucholskich. Ekspozowane są tu najciekawsze zwierzęta i rośliny występujące obecnie, jak również te, które nie są już spotykane. Zobaczyć można wiele gatunków zwierząt będących pod ochroną, a także inne, podlegające gospodarce łowieckiej. Część wystawy

poświęcono zwierzętom związanym ze środowiskiem wodnym. Dodatkowo na wystawie prezentowane są narzędzia wykorzystywane do pracy w lesie.

- Etnografia Borów Tucholskich – wystawa pokazuje dawne zawody, narzędzia i przedmioty niezbędne do ich wykonywania. Prezentowane są takie zawody jak: leśnik, pszczelarz, kowal, stolarz, rybak, rolnik.

2. Wystawy czasowe:

- „Jan Czupryniak ambasador kultury ludowej Borów Tucholskich” twórca ludowy w dziedzinie rzeźby wybitnie zasłużony dla propagowania kultury ludowej Borów Tucholskich., znany nie tylko w Polsce również w Czechach, Szwecji, Niemczech i w innych krajach. Za swoje dokonania był wielokrotnie nagradzany. Przez wiele lat otrzymywał stypendium Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego, z rąk Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej otrzymał Srebrny Krzyż Zasługi, a w 2017 roku otrzymał Nagrodę Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz świętował jubileusz 25 lecie członkostwa w Stowarzyszeniu Twórców Ludowych w Lublinie.
- „Od źródła do inspiracji” – wystawa pokazująca nasze dziedzictwo kulturowe, inspirowana tradycją i historią tradycyjnego haftu kaszubskiego przedstawionego z jednej strony na stylizowanych strojach, czepcach, chustach serwetach i obrusach, a z drugiej strony pokazano jak współcześnie wykorzystano zarówno: haftowane tradycyjnie (bluzeczki, spódnice, poduszki), ręcznie malowane (porcelana, buty) , czy wyszywane maszynowo (sukienki, spódnice, bluzeczki, , fartuszki, opaski do włosów, ręczniki, torby i torebki).
- „Wystawa prac i promocja książki pt. Twórcy Ludowi Gminy Kęsowo”. Na wystawie pokazano prace 4 twórców: Anny Kopiszki, Anny Przytarskiej, Zygmunta Kędzierskiego i Adama Gnacińskiego. Ekspozowano tradycyjny haft, rzeźbę, plecionkę z korzenia sosny i wikliny, malarstwo na szkle, malarstwo olejne.

Imprezy:

- Jarmark Świętojański - jarmark miał na celu zachowanie kulturowego dziedzictwa lokalnego w postaci sztuki ludowej, rękodziela i kuchni, którego "strażnikami" są twórcy ludowi, rękodzielnicy i gospodynie wiejskie; aktywizację i integrację tego środowiska oraz popularyzację jego dokonań na otwartej imprezie dla mieszkańców powiatu tucholskiego. Swoje wyroby zaprezentowali twórcy ludowi, rękodzielnicy i gospodynie z czterech gmin naszego powiatu. Plecenia tradycyjnych ludowych wianków z polnych kwiatów oraz robienia tradycyjnych woskowych świec z użyciem wosku pszczelego, ekologicznych surowców i naturalnych olejków można było nauczyć się na warsztatach prowadzonych przez Fundację Cudawianki. O ludowy poczęstunek w najlepszym wydaniu zadbały panie z Koła Gospodyń Wiejskich w Tucholi, tucholski ZAZ oraz Bar „Ewa” z Szumiącej. W sumie Jarmark odwiedziło ponad 400 gości, którzy przekażą dalej swoją wiedzę o tradycjach i zwyczajach ludowych.
- "W borowiackiej kuchni swojsko i zdrowo" impreza odbyła się w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa podczas której przeprowadzono warsztaty z robienia masła i kiszenia kapusty. Uczestnicy spotkania przy śpiewie Frantówek Bysławskich poznawali działanie dawnych sprzętów takich jak kierzanki służących do ubijania masła oraz hebel, szatkownica czy trampek służących kiszenia kapusty. Dla wielu osób było to przypomnienie dawnych wykonywanych na co dzień lub sezonowo czynności dla

młodszych było to poznawanie tradycji oraz zwyczajów przodków, które dzisiaj są już coraz mniej wykonywane, a czasem nawet zapomniane.

Uczestnicy spotkania mieli okazję nie tylko do dobrej zabawy, ale również skosztowania świeżego masła, które sami wykonali, oraz innych swojskich wyrobów, o które zadbały panie z Koła Gospodyń Wiejskich z Bysławia. Podziękowania należą się dzieciom, które ochoczo i pracowicie wykonywały trudne prace naszych przodków i smakowały naszego lokalnego dziedzictwa.

Warsztaty:

- „Pomorskie sploty” warsztaty plecionkarskie zorganizowano we współpracy z Nadbałtyckim Centrum Kultury w Gdańsku, które to otrzymało na w/w działanie dofinansowanie ze środków Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu w ramach programu Narodowego Centrum Kultury „EtnoPolska 2021”. Warsztaty poprowadziła Hanna Behrendt uznana i ceniona twórczyni ludowa w dziedzinie plecionkarstwa. Uczestniczki warsztatów w teorii i praktyce poznały tajniki wiedzy związanej z pozyskiwaniem i obróbką korzenia oraz poznały zanikającą już dzisiaj technikę wyplatania. Panie pod nadzorem prowadzącej wyplatały tackę pod gorące naczynie.

Pozostała działalność:

- Przeprowadzenie reportażu o Muzeum Borów Tucholskich w Tucholi w ramach Stypendium Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu, zatytułowany: Krystyna Lewicka-Ritter "W KUJAWSKO-POMORSKIEM - Z OSKAREM KOLBERGIEM POD RĘKĘ"
- Organizacja konkursu plastycznego „Korzystaj ze zrównoważonej mobilności. Dbaj o zdrowie” ogłoszonego przez Powiat Tucholski, na który pozyskano dofinansowanie w kwocie 1499 zł z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu.
- Pomoc w organizacji Pikniku Powiatowego w ramach Europejskiego Tygodnia Zrównoważonego Transportu.

VIII. Turystyka, promocja, sport.

Nazwa zadania	Turystyka.
Jednostki organizacyjne powiatu/komórki organizacyjne w jednostkach realizujące zadanie.	Wydział Rozwoju Lokalnego i Funduszy Europejskich
Najważniejsze informacje dotyczące realizacji zadania w 2021 r.	Powiat Tucholski prowadził całoroczny Punkt Informacji Turystycznej, który działa przy Muzeum Borów Tucholskich. W ramach tej działalności prowadził dystrybucję materiałów promocyjnych i informacyjnych, udzielał telefonicznie i bezpośrednio informacji o noclegach, atrakcjach turystycznych, ciekawych miejscach, wydarzeniach. Prowadzono również sprzedaż pamiątek i publikacji regionalnych. Aktualizowano powiatowy portal informacyjny. Poprzez udział w Radzie Koordynacyjnej Rezerwatu Biosfery Bory Tucholskie wspierany był rozwój turystyki na całym

	obszarze Borów Tucholskich, a w szczególności naszego powiatu. Ważnym elementem działań z zakresu turystyki była stała współpraca z Kujawsko-Pomorską Organizacją Turystyczną oraz z Lokalną Grupą Działania „Bory Tucholskie”, których to organizacji Powiat Tucholski jest członkiem. Wspólnie z Kujawsko-Pomorską Organizacją Turystyczną oraz Powiatem Świeckim Powiat Tucholski opracował dokument pn. „Strategia marki Bory Tucholskie wraz z planem promocji” Strategia marki Bory Tucholskie wraz z planem promocji: Bory Tucholskie – naturalnie Wypracowaną w ramach przygotowanej strategii formułą marketingową dla Borów Tucholskich jest „naturalność”. Oznacza ona nie tylko bliskość natury, ale też „prawdziwość” oferowanych doznań, smaków i wspomnień. „Turystyka naturalna” nie jest wprawdzie oficjalną formą turystyki, ale może stać się wyróżnikiem Borów Tucholskich, które zapraszają turystów świadomych, chcących czerpać z bogactwa lokalnej natury i kultury, a zarazem przyczynić się do ich zachowania. „Naturalność” oznacza też sprzeciw wobec masowej „stonki” turystycznej, brak zgody na dewastację środowiska naturalnego i na wypieranie autentycznej kultury. Tylko dbając o nasze otoczenie przyrodnicze i pielęgnując borowiacką kulturę możemy zapewnić sobie, naszym dzieciom oraz naszym gościom przyjazne i wyjątkowe środowisko do mieszkania oraz do spędzania czasu wolnego – także w przyszłości. Kontekst regionalny Strategia marki Bory Tucholskie przygotowana została na zlecenie Kujawsko-Pomorskiej Organizacji Turystycznej, Powiatu Tucholskiego i Powiatu Świeckiego. Koszt jej przygotowania to 70 tys. zł, w tym 40 tys. zł z budżetu K-POT i po 15 tys. zł z budżetu obu powiatów. Jest to kolejna ze strategii subregionalnych naszego województwa, po strategiach marki dla Kujaw oraz Pałuk. Planowane jest opracowanie strategii dla zakola Wisły i dla kolejnych subregionów. Działania te są częścią strategii turystycznej województwa kujawsko-pomorskiego, przygotowywanej obecnie na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu, z udziałem przedstawicieli Powiatu Tucholskiego. Proces przygotowania strategii W opracowaniu założeń strategii uczestniczył ponad trzydziestoosobowy zespół obejmujący przedstawicieli m.in.: branży turystycznej i hotelarskiej, Lasów Państwowych, samorządów lokalnych, NGO, a także lokalnych działaczy społecznych. Spotkania warsztatowe odbywały się w formule online i offline, firma przygotowująca strategię badała nasz region w Internecie i w terenie. Rezultatem wszystkich tych działań są wspólne ustalenia, będące pomysłem na markę Borów Tucholskich wychodzącą naprzeciw aktualnym trendom w turystyce, ale jednocześnie mocno osadzoną w lokalnych
--	---

	zasobach przyrodniczych i kulturowych. Opracowana strategia ma też inspirować do nowych sposobów wykorzystania najcenniejszych zasobów Borów Tucholskich. Wdrażanie strategii Opracowana strategia to zamknięty dokument, gotowy do wykorzystania przez samorządy, przedsiębiorców i mieszkańców naszego powiatu. Jego dalsze losy zależą od zainteresowanych. Jeśli uda nam się go ożywić i rozpocząć realizację zaproponowanych w nim działań, konieczna będzie jego ciągła aktualizacja, dopasowanie go do zmieniającej się rzeczywistości. Największym naszym problemem jest zarządzanie marką Bory Tucholskie i koordynacja poszczególnych produktów turystycznych. Powodzenie zależy więc od nas wszystkich, w tym oczywiście od Radnych Powiatu Tucholskiego, którzy wyznaczają kierunki rozwojowe naszego powiatu. Spacery z przewodnikiem Powiat Tucholski planował ponowną organizację cyklu spacerów po tucholskiej starówce z przewodnikami. Bezpłatne spacery w 2020 r. cieszyły się dużym powodzeniem. W związku z pandemią COVID-19 przeniesiono to wydarzenie na kolejny rok. Jarmark Świętojański na rozpoczęcie sezonu turystycznego Na rozpoczęcie sezonu turystycznego zorganizowano wspólnie z Tucholskim parkiem Krajobrazowym Jarmark Świętojański. Jarmark ten, realizowany na wspólnym dziedzińcu MBT i TPK, zachęcił mieszkańców naszego powiatu oraz turystów do odkrywania skarbów kultury i natury Borów Tucholskich, zarówno znajdujących się na wystawach, jak i w terenie. Zaprezentowaliśmy powiązanie natury i kultury, które na naszym terenie wydaje się oczywiste, ale dla wielu osób (w tym szczególnie dla młodzieży) może wymagać objaśnienia. Interaktywne elementy Jarmarku (realizowane w formie warsztatów) uatrakcyjniły imprezę i zwiększyły zaangażowanie nią szczególnie wśród młodszych uczestników. Wśród wydatków na turystykę wymienić należy: • zakup i dystrybucja ulotek zapraszających na Historyczny Pochód Borowiaków, dystrybucja w Toruniu 21-23.05; • zakup koszulek promujących Bory Tucholskie jako element Kujawsko-Pomorskich Konstelacji Dobrych Miejs, • zakup map do dystrybucji wśród turystów, • zakup długopisów reklamowych, • organizacja promocji w Toruniu, • udział w dożynkach wojewódzkich w Toruniu, • udział w Kujawsko-Pomorskim Forum Turystyki Wiejskiej w Warlubiu, • wytyczenie i oznakowanie przez PTTK szlaku na Wzgórze
--	--

	Wilhelma, • zmiana oznakowania punktu IT. • zakup materiałów promocyjnych zapraszających w Bory Tucholskie; • dotacje dla organizacji pozarządowych działających w zakresie turystyki.
--	---

Nazwa zadania	Promocja powiatu.
Jednostki organizacyjne powiatu/komórki organizacyjne w jednostkach realizujące zadanie.	Wydział Rozwoju Lokalnego i Funduszy Europejskich
Najważniejsze informacje dotyczące realizacji zadania w 2021 r.	Powiat Tucholski realizuje plan naprawczy, który znacznie ogranicza skalę zadań związanych z promocją powiatu. Oprócz tego w 2021 roku działalność promocyjna Powiatu została znacznie ograniczona w związku z pandemią COVID-19. W Tygodniku Tucholskim co dwa tygodnie ukazywały się ogłoszenia informujące lokalną społeczność o zadaniach i sprawach realizowanych przez Powiat Tucholski. Strona internetowa Powiatu Tucholskiego była na bieżąco aktualizowana. Udało się ponownie zorganizować Historyczny Pochód Borowiaków. Tradycyjny Jarmark Bożonarodzeniowy zastąpiony został zorganizowanym na świeżym powietrzu wydarzeniem promującym nowo otwarte Powiatowe Centrum Wsparcia. Powiat Tucholski uczestniczył w Dożynkach Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu połączonych z Dożynkami Diecezjalnymi, szereg inicjatyw realizowanych było przez organizacje pozarządowe. Wśród wydatków w 2021 roku wymienić należy: • promocja Powiatu Tucholskiego przez Karolinę Urban (sport); • promocja Powiatu Tucholskiego przez Szymona Woźniaka (sport); • zakup usług promocyjnych w Tygodniku Tucholskim; • zakup materiałów fotograficznych i filmowych do promocji Powiatu Tucholskiego (TOKiS PRESS); • współfinansowanie utworzenia strategii rozwoju marki Bory Tucholskie (wraz z Kujawsko-Pomorską Organizacją Turystyczną oraz Powiatem Świeckim); • zakup „Aniołów Powiatu Tucholskiego” do dyspozycji Zarządu Powiatu; • zakup publikacji „Legendy Pomorza i Kujaw”; • zakup publikacji „Opowieść Wigilijna”; • zakup okładek do dyplomów z wytłoczonym herbem Powiatu Tucholskiego; • zakup flag i banerów powiatowych do prezentacji na imprezach wspieranych przez Powiat Tucholski; • zakup drobnych narzędzi do realizacji wystroju wnętrza w MBT;

	• zakup przypinek okazjonalnych na Historyczny Pochód Borowiaków; • zakup okazjonalnych haftowanych naszywek dla Bractwa Motocyklowego „Magneto”; • opłata za aktualizację Strategii ORSG PT za rok 2020; • zakup nagród i pucharu na Olimpiadę Wiedzy Rolniczej; • zakup nagród, pucharów i poczęstunku na imprezy promujące krwiodawstwo (turniej piłki nożnej i siatkowej PCK); • zakup poczęstunku na oficjalne otwarcie Powiatowego Centrum Wsparcia; • zakup mapy Powiatu Tucholskiego do bezpłatnej dystrybucji;
--	---

Nazwa zadania	Sport.
Jednostki organizacyjne powiatu/komórki organizacyjne w jednostkach realizujące zadanie.	Wydział Edukacji , Zdrowia i Sportu
Najważniejsze informacje dotyczące realizacji zadania w 2021 r.	1. Wzorem lat ubiegłych na boisku Orlik przy Liceum Ogólnokształcącym zatrudniono animatora, który sprawował opiekę i prowadził zajęcia w wymiarze 112 godzin w miesiącu. Powiat Tucholski w 2021 roku przystąpił do programu „Lokalny Animator Sportu” i w związku z tym powiat tucholski ponosił koszty przepracowanych 56 godzin. Czas realizacji zadania obejmował okres od 1 marca 2021 do dnia 31 grudnia 2020 r. W 2021 roku z uwagi na pandemię realizacja godzin była zawieszona na przełomie marca i kwietnia 2021 z uwagi na wprowadzone obostrzenia związane z rozprzestrzenianiem się COVID 19. Ponadto wprowadzone obostrzenia wymagały specjalnej organizacji zająć na Orliku (np. ograniczenia liczby osób) oraz wprowadzenia dodatkowych środków bezpieczeństwa. 2. W 2021 roku w ciągu roku szkolnego 2020/2021 nie odbyły się zawody w ramach powiatowych rozgrywek międzyszkolnych w ramach współzawodnictwa sportowego szkół z uwagi na nauczanie zdalne. Uczniowie szkół na terenie powiatu tucholskiego mieli możliwość uczestniczenia w sportowych wyzwaniach realizowanych indywidualnie w okolicy miejsca zamieszkania organizowanych przez Szkolny Związek Sportowy Województwa Kujawsko – Pomorskiego takich jak: „Przebiegnij z nami MARATON 42km 195m”, czy „Rowerowy maj”. W I semestrze roku szkolnego 2021/2022 wznowiono zawody międzyszkolne i jesienią odbyły się zawody w piłce nożnej chłopców, tenisie stołowym i unihokeju w II kategoriach wiekowych dla szkół podstawowych (Igrzyska Dzieci i Igrzyska Młodzieży Szkolnej) oraz w tenisie stołowym w ramach Licealiady. Głównymi organizatorami były szkoły w terenie powiatu tucholskiego, a starostwo było współorganizatorem tych zawodów.

IX. Promocja i ochrona zdrowia.

Zadania powiatu w zakresie ochrony zdrowia obejmują m.in.: tworzenie strategii i planowanie polityki ochrony zdrowia na terenie powiatu oraz podejmowanie działań z zakresu promocji i profilaktyki zdrowia.

I. Szpital powiatowy

Na terenie powiatu funkcjonuje szpital powiatowy, który jest prowadzony przez spółkę „Szpital Tucholski” Sp. z o.o., której większościowym udziałowcem jest Powiat Tucholski.

Wykaz udziałowców wraz z ilością i wartością nabytych udziałów przedstawia poniższa tabela.

LP	udziałowiec	ilość udziałów	wartość udziałów	% w całości
1.	Powiat Tucholski	5679	2 839 500,00	81,15
2.	Gmina Tuchola	1100	550 000,00	15,72
3.	Gmina Śliwice	59	29 500,00	0,84
4.	Gmina Cekcyn	52	26 000,00	0,74
5.	Gmina Gostycyn	58	29 000,00	0,83
6.	Gmina Lubiewo	41	20 500,00	0,59
7.	osoby fizyczne	9	4 500,00	0,13
razem :		6998	3 499 000,00	100,00

W 2021 roku została zarejestrowana kwota 500 tys. zł wpłacona w 2020 r. na poczet przyszłych udziałów przez Powiat Tucholski.

1. Informacja ogólna

Rok 2021 był zasadniczo zbliżony do roku 2020-go, ze względu na występujące zagrożenie epidemiczne Sars Cov-2. Różnica wynikała z rozpoznania problemu i ułatwionego wprowadzania procedur epidemiologicznych. Dodatkowym wyzwaniem było uczestnictwo szpitala tucholskiego w ogólnopolskim programie szczepień przeciw Covid - 19. Początkowo dla priorytetowych grup (medycy, służby mundurowe), następnie szczepień populacyjnych. W sumie w szpitalu w ub. roku wykonano 7.641 szczepień. Był to drugi z kolei rok ze znacznym ograniczeniem dostępności do leczenia dla pacjentów z powodu priorytetowego traktowania chorych na Covid-19 i nieustannie, chociaż stopniowo coraz rzadziej, dzięki szczepieniom, ograniczanej ilości personelu.

W roku 2021 spółka po rozstrzygnięciu przetargu podpisała umowę na budowę nowego Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego na 60 łóżek, dofinansowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Całość umowy opiewała na kwotę przekraczającą 12 mln. Zł. A dofinansowanie przekraczało 4,6 mln. W roku 2021 sfinalizowano też realizację projektu kompleksowej

modernizacji energetycznej szpitala, również dofinansowanej z RPO, projekt polegał na zbudowaniu instalacji fotowoltaicznej z magazynem energii i zamiany kotłowni na paliwo stałe, na nowoczesną i ekologiczną zasilaną pompami ciepła i szczytowo gazem. Cała wartość projektu to 1,9 mln. a dofinansowanie to 1,2 mln. System pod względem wydajności w czasie zimy zdał egzamin, całkowita efektywność użytkowa będzie znana po roku funkcjonowania systemu.

Dzięki likwidacji kotłowni węglowej, można było zlikwidować magazyn paliwa stałego i odzyskać pomieszczenia z przeznaczeniem na magazyny, archiwa i tym podobne, a takich pomieszczeń w szpitalu stale brakuje.

Nadal aktualne oceny i opinie dotyczące niedostatecznego finansowania szpitali, głównie powiatowych, nieracjonalnych decyzji władz centralnych dotyczących wymagań kadrowych i placowych.

Próbując samodzielnie przynajmniej część problemów kadrowych rozwiązywać samodzielnie, szpital nawiązał współpracę z firmą rekrutującą lekarzy z krajów dawnego ZSRR (korzystając z nowego prawa, w tym zakresie) i efekty tej współpracy zmaterializowały się w roku 2022.

2. Analiza zatrudnienia i wynagrodzenia

Koszty osobowe w 2021 roku wzrosły o około 22,5 do roku poprzedniego. Wynikało to głównie z realizacji art.10a ust.1 ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 i innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U.poz.374 z późniejszymi zmianami) – dodatki 100% dla osób pracujących w kontakcie z osobami podejrzanymi lub zarażonymi COVID-19, Rozporządzenia Ministra Zdrowia o wypłacie dodatkowych środków pielęgniarcom i ratownikom medycznym oraz Ustawy o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego pracowników wykonujących zawody medyczne zatrudnionych w podmiotach leczniczych oraz wzrostu minimalnego wynagrodzenia (Ustawa z dnia 15 września 2020 r. r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę Dz. U. z 2018 r. poz. 1794 z późniejszymi zmianami) oraz z wprowadzonych w 2020 roku Pracowniczych Planów Kapitałowych.

Przeciętny stan zatrudnienia w 2021 roku przedstawia tabela poniżej:

Tabela Nr. 6 Porównanie stanu zatrudnienia w kolejnych 3 latach:

grupy	2019		2020		2021	
	umowa o pracę	kontrakt	umowa o pracę	kontrakt	umowa o pracę	kontrakt
lekarze	6	78	5	77	7	70
pielęgniarki i położne	81	66	87	59	81	63
pozostali medyczny	37	13	41	16	43	28
administracja	15	1	15	1	15	1
obsługa	5	0	5	0	4	0
pozostali pomocniczy	46	2	46	1	44	3
razem :	190	160	199	154	194	165

3. Przychody i koszty działalności

a) informacja o świadczonych usługach – w omawianym 2021 roku obowiązywały następujące umowy z NFZ :

1. 17-22/BO424/PSZ – leczenie szpitalne;
2. 17-22/BO424/SPO – świadczenia pielęgnacyjne i opiekuńcze;
3. 19-23/BO424/PSY – opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień;
4. 18-22/BO424/REH – rehabilitacja lecznicza;
5. 11-22/BO424/AOS - ambulatoryjna opieka specjalistyczna;
6. Umowa z Konsorcjum na „Realizację zadań z zakresu Ratownictwa Medycznego”;
7. 20-23/BO424/PDT – transport medyczny;
8. BO424/CHZ – COVID;
9. BO424/CHZG – szczepienia p/grypie;
10. BO424/CHZC -szczepienia p/COVID.

Zakres świadczonych usług przez Szpital w latach 2019-2021 w ujęciu liczbowym przedstawia Tabela Nr. 7 Lecznictwo zamknięte:

oddział	liczba hospitalizowanych		
	2019	2020	2021
wewnętrzny	1 499	1 154	1 185
kardiologiczny	1 252	953	1 077
ZOL	33	21	34
chirurgiczny	1 122	858	836
OIT	84	51	29
ginekologiczny	992	586	556
położniczy	855	779	741
neonatologiczny	744	729	696
dziecięcy	742	459	670
razem :	7 323	5 590	5 770
izba przyjęć	ilość porad/badań		
	10 507	8 495	11 594

Tabela Nr. 8 Lecznictwo otwarte:

poradnie	porady lekarskie		
	2019	2020	2021
chirurgiczna	10 385	11 552	12 112
ortopedyczna	4 665	4 297	5 418
dermatologiczna	5 978	1 968	2 436
neurologiczna	3 133	2 741	3 455
rehabilitacyjna	596	0	0
zdrowia psychicznego	5 673	4 425	4 261
ginekologiczna	7 982	6 332	7 225
uzależnień	2 190	1 894	2 263
endokrynologiczna	844	673	719
fizykoterapia - zabiegi	109 953	86 524	89 483
kardiologiczna	4 551	3 618	4 356
urologiczna	946	1 192	1 569
chorób płuc	2 229	2 252	2 523
nefrologiczna	629	529	719
diabetologiczna	1 559	1 476	1 424
ginek Śliwice/Gostycyn/Cekcyn	1 473	1 493	1 636
POZ	5 849	2 048	1 120
razem :	168 635	133 014	140 719
dział pomocy doraźnej - wyjazdy	3 363	3 168	3 514

Tabela Nr. 9 Badania diagnostyczne:

rodzaj badania	2019	2020	2021
EKG	23 244	21 582	22.445

RTG	16 955	10 332	13 257
USG	6 555	4 533	4 879
gastroskopia	1 233	840	1 045
kolonoskopia	702	485	564
bronchoskopia	19	12	13
próby wysiłkowe	882	548	509
doppler	594	526	557
echo serca	2 060	1 423	1 485
EKG przelykowa	12	0	13
EKG obciążeniowa	1	8	0
holter	1 238	933	958
TK	2 431	1 920	2 198
spirometria	755	489	355
razem :	56 681	43 631	48 278

W 2021 roku wykonano również:

1. **operacje** – 649, z czego:

- dla oddz. chirurgicznego – 370 operacji;
- dla oddz. ginekologicznego – 279 operacji.

2. **zabiegi** – 8.456, z czego:

- dla oddz. chirurgicznego – 196 zabiegów;
- dla oddz. ginekologicznego – 205 zabiegów;
- dla poradni – 6.391 zabiegów;
- zabiegi kardiologii inwazyjnej – 1 664, z czego:
- diagnostyczne – 750;
- inwazyjne – 914.

3. **znieczulenia do zabiegów** – 649, z czego:

- dla oddz. chirurgicznego – 370 znieczulenia;
- dla oddz. ginekologicznego – 279 znieczuleń.

4. **Porody** w ilości 696, z czego 26 w znieczuleniu.

b) struktura przychodów

W 2021 roku uzyskano większe o 16% do roku 2020 przychody w ramach kontraktu z NFZ.

Lp.	treść	kontrakt	faktury
1.	umowa	SZP	
	PSZ ryczałt nielimitowa ne	Wewnętrzny	2 161 911,44
		COVID (oddział + inne zakresy)	3 494 127,18
		OTT	2 819 917,65
		Pediatryczny	2 014 820,04
		Neonatologia	1 025 721,17
		Gin-Pol.	5 144 961,42
		Kardiologiczny	5 430 601,37
		Chirurgiczny	4 816 813,63
		Izba Przyjęć	1 419 222,58
		AOS	
		Por chirurgiczna	1 106 546,01
		por uraz ortopedyczna	538 446,68
		Por dermatologiczna	325 006,34
		Por endokrynologiczna	71 696,56
		Por.gin-polożnicza	1 360 807,24
		Por pol gin Śliwice/Gostycyn/Cekcyn	178 495,95
		Por chorób płuc	389 657,15
		Por kardiologiczna	543 786,25
		Por neurologiczna	217 168,02
		Por. urologiczna	253 156,93

		por diabetologiczna	116 224,20	116 224,20
		por nefrologiczna	75 299,99	75 299,99
		razem :	33 530 526,03	33 530 526,03
2.	SPO	SPO	909 587,34	909 587,34
3.	ASDK	GASTROSKOPIA	141 402,36	141 402,36
		KOLONOSKOPIA	170 578,57	170 578,57
		TK	320 657,83	320 657,83
		razem :	632 638,76	632 638,76
4.	REH	reh ambulatoryjna	926 465,80	926 465,80
5	PSY	por zdrowia psychiczn	296 771,82	296 771,82
		por uzależnień	168 274,22	168 274,22
		ośrodek dla dzieci	445 147,82	445 147,82
		razem :	910 193,86	910 193,86
5	RTM		3 983 739,24	3 983 739,24
6	PDT transport medyczny		2 073 982,66	2 073 982,66
7	POZN		1 014 387,05	1 014 387,05
razem :			43 981 520,74	43 981 520,74

c) koszty działalności

W 2021 roku koszty z działalności podstawowej wzrosły o 19,8 %, a różnicę w stosunku do roku 2020 przedstawia Tabela Nr 11:

rodzaj	2020		2021	
	tys zł	%	tys zł	%
1. zużycie materiałów	3 713	8,0	4 197	7,5
- leki	1 521	3,3	1 788	3,2
- żywność	6	0,0	16	0
- sprzęt 1x i odczynniki	1 231	2,7	1 180	2,1
- pozostałe	955	2,0	1 213	2,2
2. zużycie energii	471	1,0	629	1,1
- elektrycznej	354	0,8	418	0,8
- ciepłej	117	0,2	211	0,3
3. usługi obce	14 367	30,9	17 508	31,6
- medyczne	6 750	14,5	8 198	14,7
- dzierżawa	130	0,3	183	0,3
- catering	312	0,9	416	0,7
- 4Heart	5 767	11,4	5 767	10,7
- pozostałe	1 408	3,8	2 879	5,2
4. wynagrodzenia	23 731	51,1	29 090	52,2
- ze stosunku pracy	9 385	20,2	11 734	21,1
-z umów cywilno-prawnych	14 346	30,9	17 356	31,1
5. Świadczenia pracownicze	2 282	4,9	2 416	4,3
6. amortyzacja	1 675	3,6	1 660	3,0
7. pozostałe	241	0,5	196	0,3
Razem :	46 480	100	55 696	100

4. Realizacja inwestycji w 2021 roku.

1. „Szpital Tucholski” jest w trakcie realizacji „**Programu badań przesiewowych w kierunku wczesnego wykrywania raka jelita grubego**”. Do końca roku 2021 wykonaliśmy blisko 1160 kolonoskopii. Pierwotnie zakończenie realizacji projektu planowane było na 31.12.2020r. Z uwagi na pandemię koronawirusa i czasowe wstrzymywanie badań, termin ten został przesunięty początkowo o rok, a aktualnie o kolejne sześć miesięcy tj. do końca czerwca 2022r.

Całkowity koszt projektu to 1 178 178,00 zł.
2. „Szpital Tucholski” jest w trakcie realizacji projektu „**Budowa Zakładu Opiekuńczo – Leczniczego**” dofinansowanego w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Prace budowlane rozpoczęły się w marcu 2021r. Zakończenie budowy planowane jest na sierpień 2022r. W nowym budynku o planowanej powierzchni całkowitej 2794,80 m² obok Zakładu Opiekuńczo – Leczniczego docelowo znaleźć się ma się także m.in. Zakład Rehabilitacji. Planowany całkowity koszt inwestycji to ok 11 mln zł., przy czym wydatki kwalifikowalne dotyczące budowy samego ZO-L to ok 5,7 mln zł (z dofinansowaniem blisko 4,9 mln zł). Nowy Zakład docelowo planuje się na 60 łóżek.
3. „Szpital Tucholski” zrealizował projekt „**Kompleksowa modernizacja energetyczna budynku Szpitala Tucholskiego**” w ramach, którego m.in. przebudowano kotłownię i zamieniono kocioł węglowy na kotłownię gazową, zamontowano pompy ciepła, zmodernizowano węzeł dystrybucji ciepła, wprowadzono globalny system monitoringu i zarządzania energią cieplną, zainstalowano panele fotowoltaiczne. Całkowity koszt projektu wyniósł ok 1,9 mln zł z dofinansowaniem w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego ok 1,25 mln zł.
4. W roku 2021 „Szpital Tucholski” wziął udział w drugiej edycji projektu „**Doposażenie szpitali w województwie kujawsko – pomorskim związane z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19**”, w ramach którego zakupione zostały: cyfrowy mobilny aparat RTG, respirator, aparat do wysokoprzepływowej tlenoterapii donosowej, łóżka intensywnego nadzoru oraz kardiomonitor.

II. Pozostałe działania w obszarze zdrowia.

1. Szkoły ponadpodstawowe z terenu powiatu tucholskiego w ramach swojej działalności edukacyjnej realizowały ogólnopolski program profilaktyki czerniaka w edycji 2020/2021. Program jest realizowany na zaproszenie Studenckiego Koła Naukowego Onkoma przy Klinice Gastroenterologii Onkologicznej w Narodowym Instytucie Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie w Warszawie – Państwowego Instytutu Badawczego (SKN ONKOMA). Program ma na celu uświadamianie młodych ludzi o sytuacjach zwiększających zagrożenie związane z tym nowotworem skóry. Ponadto w ramach programu są przekazywane treści dotyczące samokontroli znamion i innych niepokojących objawów skórnych. W 19 lekcjach przeprowadzonych przez nauczycieli szkół powiatowych wzięło udział 508 uczniów. Program ten jest także realizowany w bieżącym roku szkolnym od września 2021 r. W programie biorą udział przede wszystkim uczniowie klas I.
2. Do zadań powiatu należy także ustalenie rozkładu godzin pracy ogólnodostępnych aptek Powiatu Tucholskiego. Rada Powiatu Tucholskiego podejmowała w 2020 roku uchwałę w tej sprawie ustalając także grafik dyżurów aptek w porze nocnej i w święta na rok 2021, która została zaktualizowana w styczniu 2021 w związku z rozpoczęciem działalności nowej apteki „Źródło zdrowia” w Śliwicach. Uchwały w sprawie ustalenia rozkładu godzin pracy

ogólnodostępnych aptek Powiatu Tucholskiego zostały przekazane celem wykonania do aptek dyżurujących w Tucholi.

X. Edukacja publiczna.

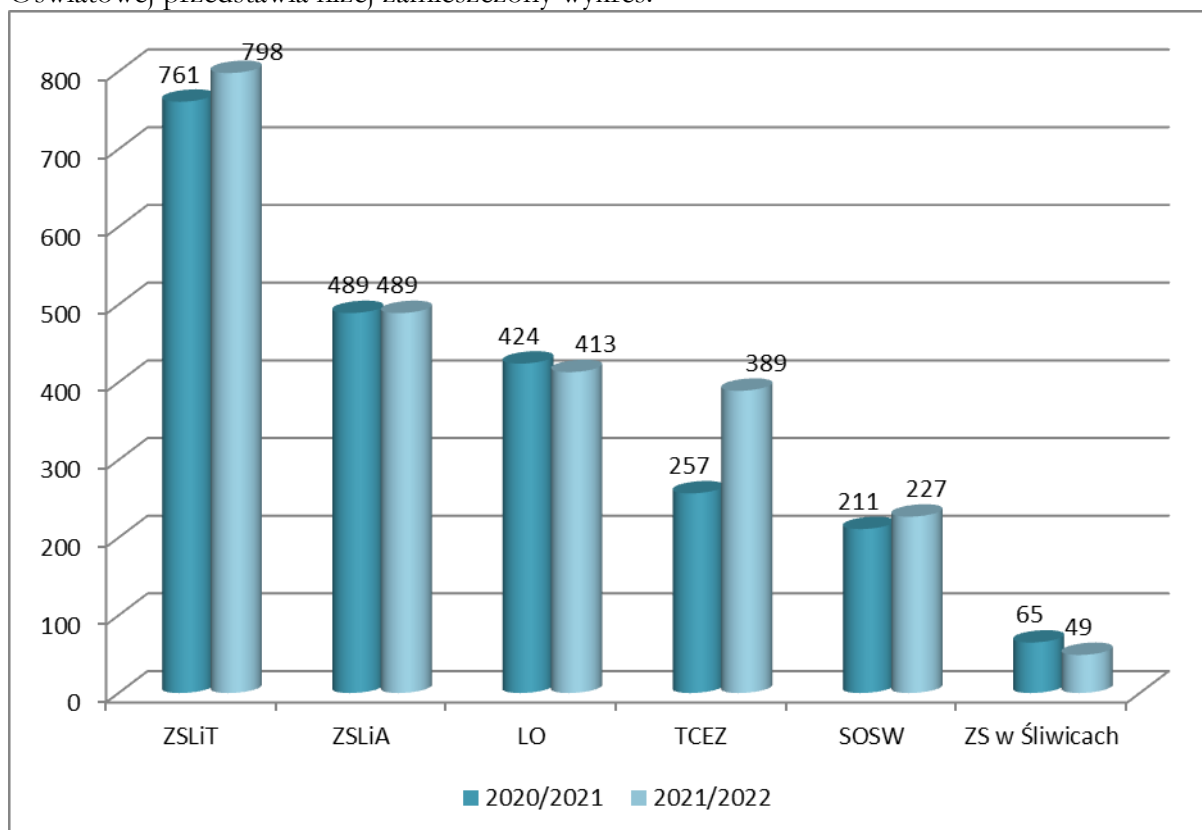
Powiat Tucholski jest organem prowadzącym dla szkół i placówek oświatowych:

1. Liceum Ogólnokształcące im. Bartłomieja Nowodworskiego w Tucholi,
2. Zespół Szkół Licealnych i Technicznych im. Ziemi Tucholskiej w Tucholi,
3. Zespół Szkół Licealnych i Agrotechnicznych im. Leona Janty – Polczyńskiego w Tucholi,
4. Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy im. Kawalerów Orderu Uśmiechu w Tucholi,
5. Tucholskie Centrum Edukacji Zawodowej w Tucholi,
6. Zespół Szkół w Śliwicach,
7. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Tucholi.

Obsługą finansową jednostek oświatowych zajmuje się Powiatowy Zakład Obsługi w Tucholi.

Na terenie powiatu funkcjonuje także Technikum Leśne im. Adama Loreta w Tucholi prowadzone przez Ministra Środowiska.

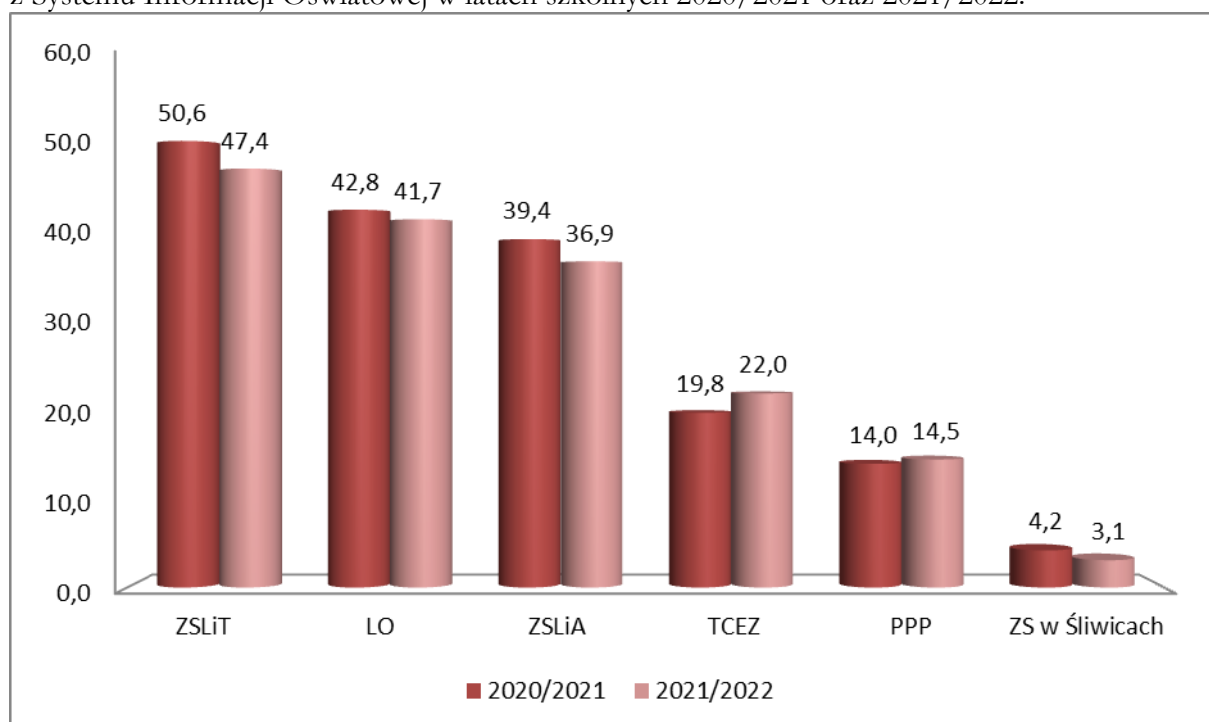
Liczbę uczniów w latach szkolnych 2020/2021 oraz 2021/2022 wg danych z Systemu Informacji Oświatowej przedstawia niżej zamieszczony wykres.

Zdawalność egzaminu maturalnego w 2021 r.

2021 r.	Liczba uczniów przystępujących do matury	Liczba uczniów, którzy zdali egzamin maturalny
LO	97	90
ZSLiA	55	42
ZSLiT	105	51
TCEZ	20	7

Poniżej zamieszczony wykres przedstawia liczbę etatów nauczycielskich ogółem wg danych z Systemu Informacji Oświatowej w latach szkolnych 2020/2021 oraz 2021/2022.

W szkołach i placówkach oświatowych w 2021 r. realizowane były projekty współfinansowane ze środków zewnętrznych.

Nazwa projektu	Szkoła realizująca projekt	Finansowanie
Region Nauk Ścisłych II	LO ZSLiA	Europejskiego Funduszu Społecznego/ Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego
Aktywna Tablica	ZSLiT SOSW	Program Rządowy/budżet szkół
Europejski Certyfikat Umiejętności Komputerowych ECDL	ZSLiT	Polskie Towarzystwo Informatyczne (Europejski Fundusz Społeczny)
Give New Life z programu Erasmus + do Portugalii	ZSLiA	w ramach programu ERASMUS+

Edukacja dorosłych na rzecz rynku pracy w powiecie sępoleńskim, świeckim i tucholskim	TCEZ	RPO WK-P EFS
Laboratoria przyszłości	SOSW	Program Rządowy

Zdalne nauczanie w szkołach i placówkach oświatowych

W pierwszym półroczu roku 2021 ze względu na sytuację pandemiczną w kraju, zgodnie z obowiązującym prawem, konieczne było kontynuowanie zdalnego nauczania w szkołach i placówkach prowadzonych przez Powiat Tucholski. Od 17 maja 2021 r. do 30 maja 2021 r. uczniowie szkół ponadpodstawowych kontynuowali naukę w trybie hybrydowym, natomiast od 31 maja 2021 r. uczniowie powrócili do regularnej nauki stacjonarnej.

Edukacja zdalna realizowana była w oparciu o korzystanie z programów do uczenia się na odległość Microsoft TEAMS, Microsoft Forms, OneDrive, e-dziennik, poczta e-mail, platformy i komunikatory wykorzystywane w zależności od specyfiki przedmiotu.

Wszyscy uczestnicy procesu edukacyjnego mieli dostęp do internetu, chociaż z różną jakością łączy. Dotyczyło to zarówno uczniów jak i nauczycieli. Wszystkie osoby (zarówno uczniowie jak i nauczyciele), którzy zgłosili potrzeby w zakresie sprzętu komputerowego otrzymały sprzęt szkolny. Na terenie szkół stworzono możliwość korzystania przez uczniów i nauczycieli ze sprzętu i dostępu do internetu w sytuacji, gdyby była taka konieczność. W Specjalnym Ośrodku Szkolno – Wychowawczym w Tucholi ze względu na specjalne potrzeby edukacyjne uczniów nauczanie w miarę możliwości prawnych i epidemicznych odbywało się w sposób stacjonarny.

XI. Administracja architektoniczno-budowlana.

Wydział Budownictwa i Komunikacji

Referat Budownictwa realizuje zadania wynikające z ustaw w szczególności: prawo budowlane, o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, o własności lokali, o szczegółowych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych, o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko, o ochronie zabytków i opiece na zabytkami, o gospodarce nieruchomościami, o statystyce publicznej, o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych, o samorządzie powiatowym.

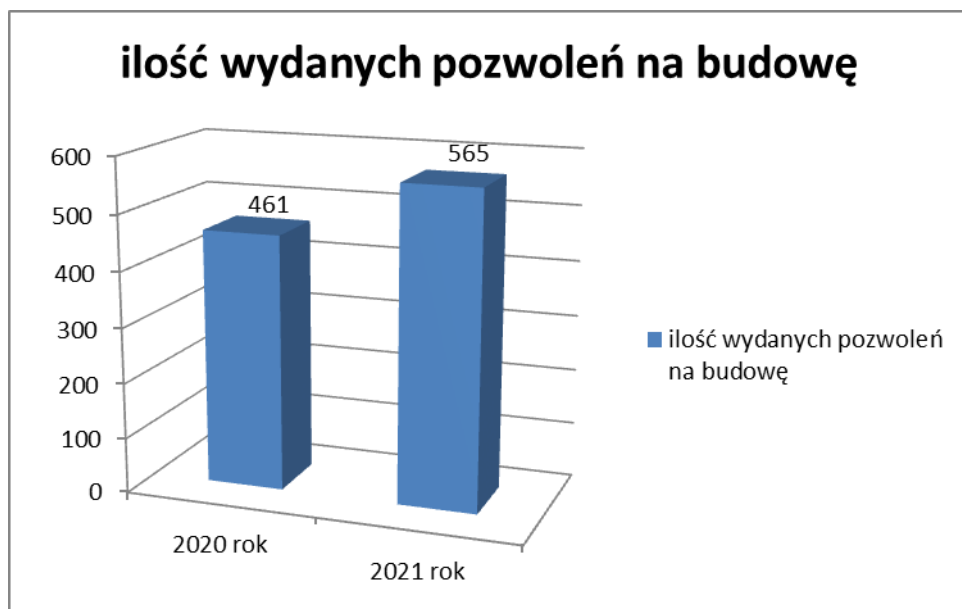
Ze względu na specyfikę składanych wniosków niezbędny jest czas do ich sprawdzenia, wezwania do uzupełnienia wniosku oraz przeprowadzenia postępowania administracyjnego. Zgodnie z przepisami organ zobowiązany jest wydać decyzje w przeciągu 65 dni, jednakże Referat stara się załatwiać sprawy bez zbędnej zwłoki (w zależności od skomplikowania sprawy).

W roku 2021 średni czas oczekiwania na decyzje:

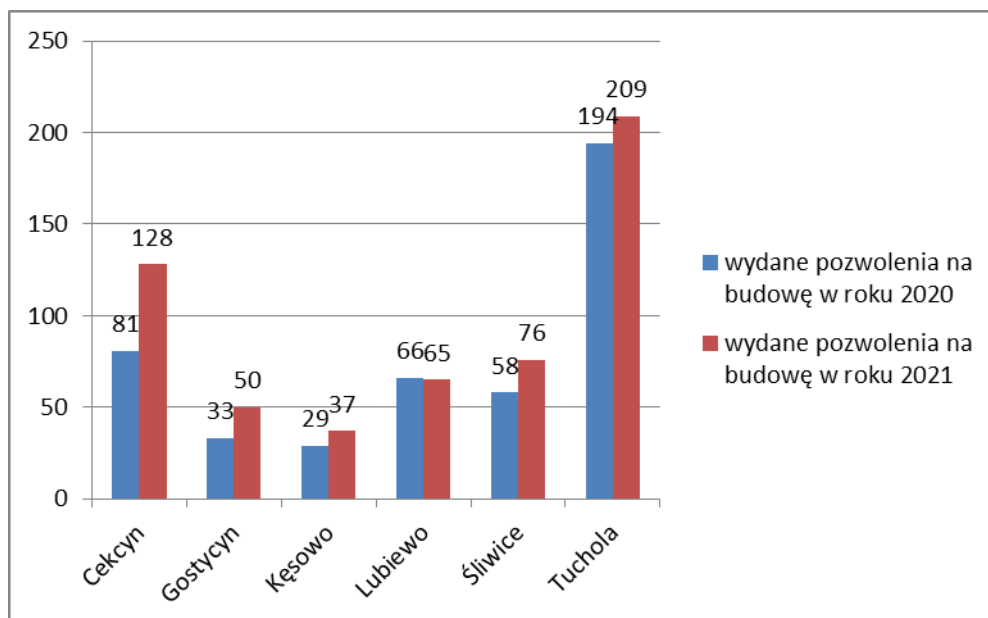
- pozwoleniu na wykonanie robót budowlanych obejmujących zewnętrzną i wewnętrzną instalację gazu wynosił 10 dni,
- decyzje na budowę, przebudowę, nadbudowę budynków - średni czas oczekiwania wynosił 40 dni,
- wydawanie decyzji na podstawie ustawy o szczegółowych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (ZRID) – organ zobowiązany jest wydać decyzję

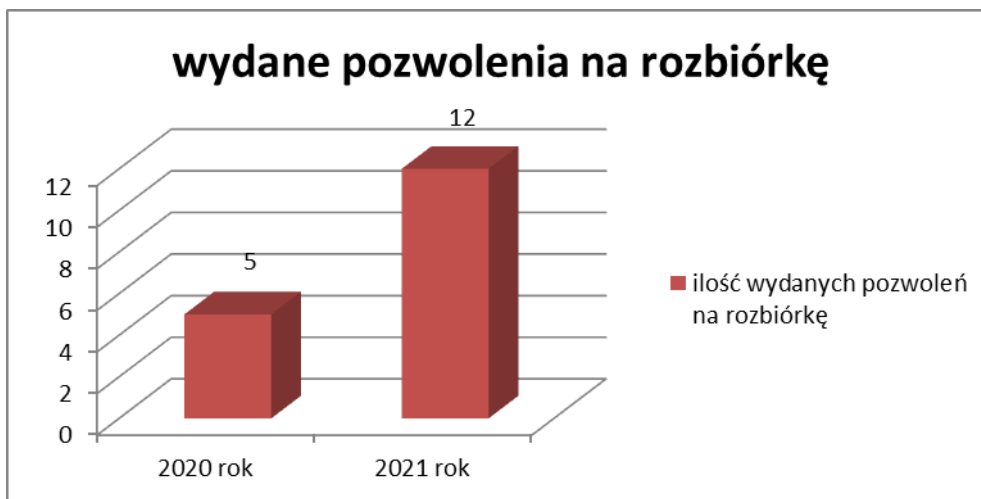
w przeciągu 90 dni. W roku 2021 wydano 4 decyzje ZRID, średni czas oczekiwania wyniósł 50 dni. Każdorazowo czasookres uzależniony jest od kompletności złożonego wniosku wraz z projektami budowlanymi, a także konieczności dwukrotnej publikacji na stronie biuletynu informacji publicznej oraz w prasie lokalnej na minimum 14 dni każdorazowo.

Poniżej przedstawiono w tabelach dane liczbowe ruchu budowlanego na terenie powiatu tucholskiego za rok 2020 i 2021

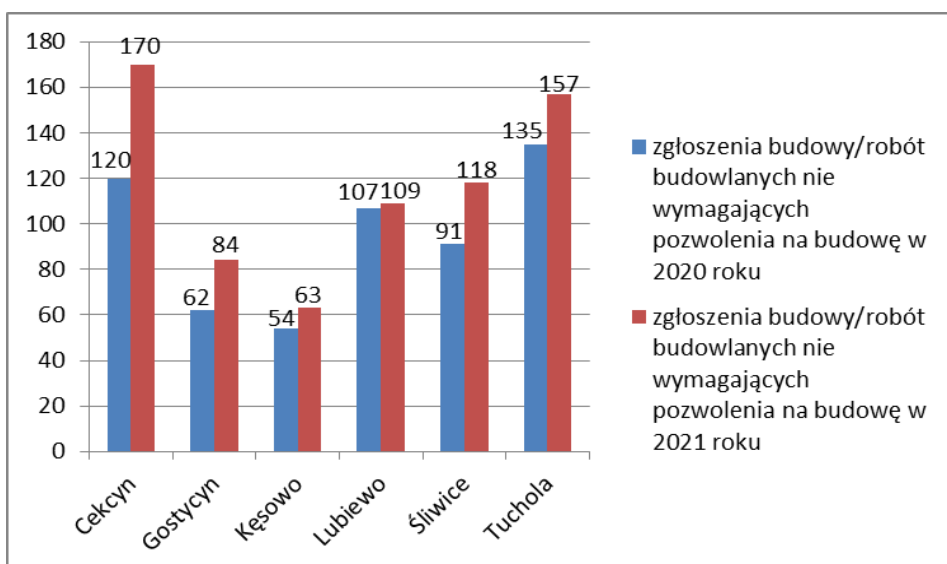

Ilość wydanych pozwoleń na budowę w rozbiciu na gminy

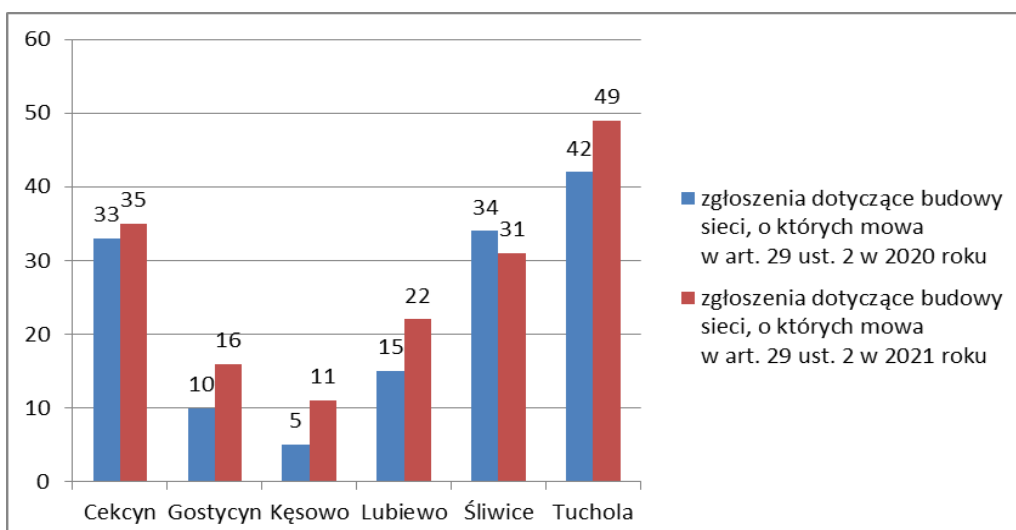

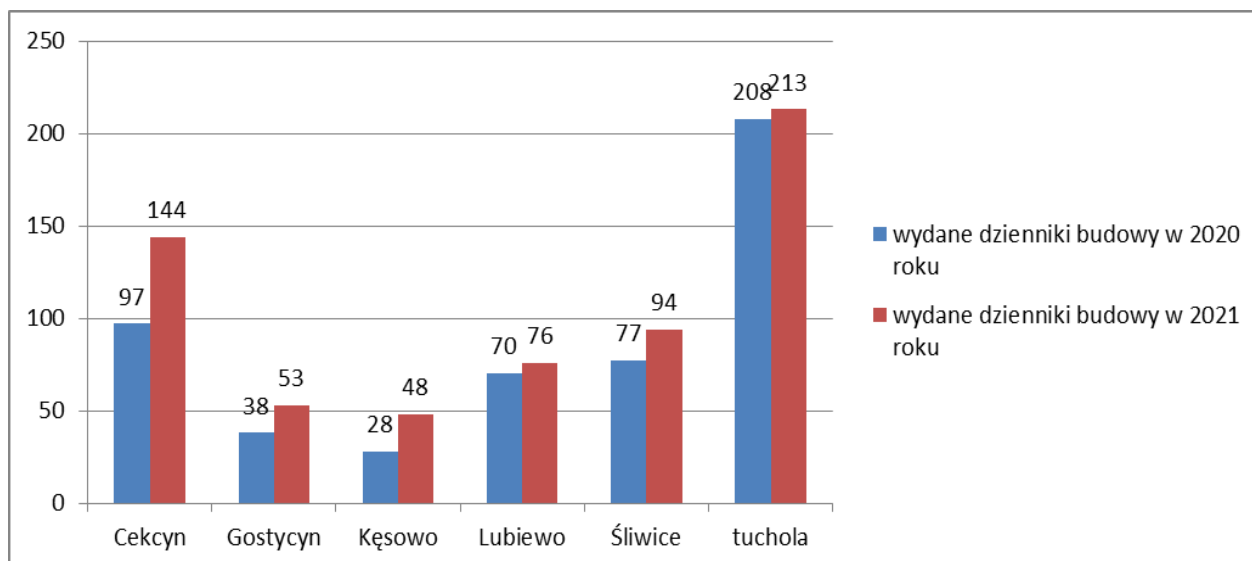
zgłoszenia budowy/robót budowlanych nie wymagających pozwolenia na budowę

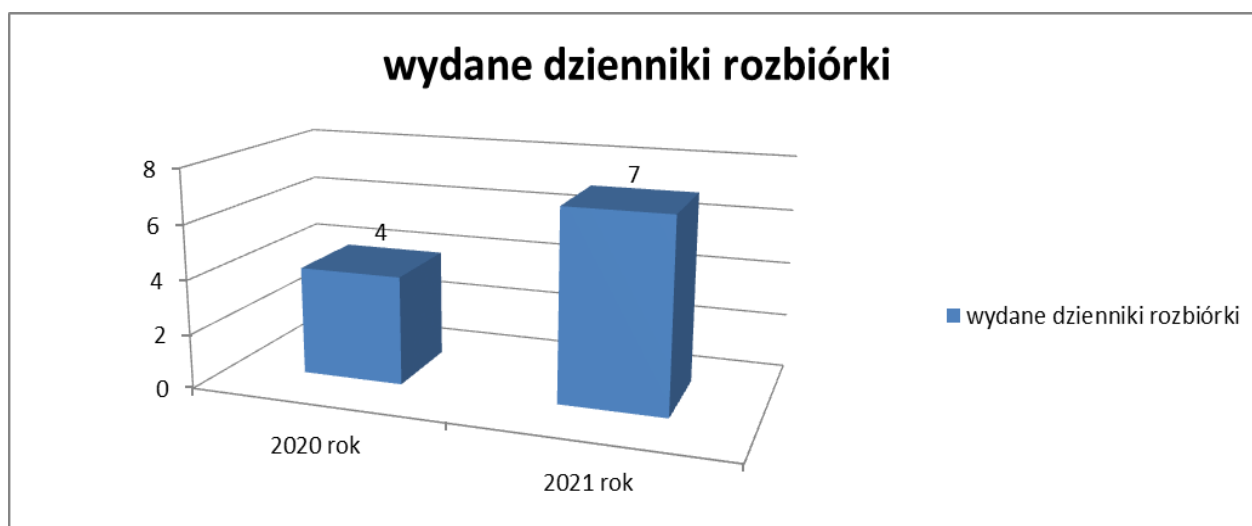
zgłoszenia dotyczące budowy sieci

wydane dzienniki budowy

wydane dzienniki rozbiórki

Od 19 września 2021 r. zmieniły się zapisy ustawy Prawo budowlane umożliwiające inwestorom składanie:

- ✓ wniosków o pozwolenie na budowę wraz z załącznikami (w tym projektami budowlanymi),
- ✓ zgłoszeń budowy/robót budowlanych nie wymagających pozwolenia na budowę, w wersji elektronicznej, za pomocą platformy ePuaP.

W roku 2021 do tutejszego urzędu wpłynęły dwa wnioski o pozwolenie na budowę w wersji elektronicznej.

Poza załatwianiem ww. spraw do Referatu wpływa również inna korespondencja wymagająca udzielenia odpowiedzi. Ponadto do zadań Referatu należy archiwizacja, kontrola zarządcza, prowadzenie rejestrów, wprowadzanie danych do programu RWDZ, sprawozdawczość: miesięczna (B-06), kwartalna (B-05), kwartalna (wydane decyzje i wnioski ZRID), półroczna (GUNB). Wytworzona w Referacie dokumentacja wymaga przygotowania do archiwizacji, zgodnie z instrukcją kancelaryjną oraz jej składowania w archiwum mieszczącym się w budynku na terenie Zarządu Dróg Powiatowych w Tucholi.

Pracownicy Referatu realizują także inne zadania zlecone przez Zarząd Powiatu Tucholskiego np. udział w przeglądach gwarancyjnych i pogwarancyjnych inwestycji, udział w konsultacjach z zakresu przepisów Prawa budowlanego na rzecz jednostek powiatowych, udział w pracach zespołów powołanych przez Starostę, np. udział w konsultacjach z przedstawicielami Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Toruniu, Delegatura w Bydgoszczy w zakresie opiniowania planowanych zamierzeń inwestycyjnych zarówno powiatowych jak i innych np. parafie z terenu powiatu tucholskiego.

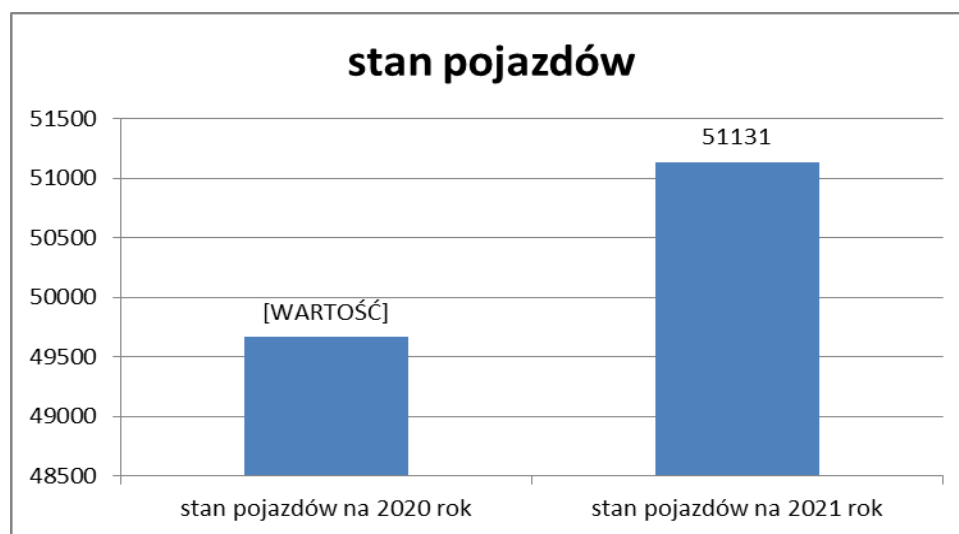
XII. Komunikacja.

Wydział Budownictwa i Komunikacji

Referat Komunikacji realizuje zadania związane z rejestracją pojazdów, wydawaniem i zatrzymywaniem dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdem, wydawaniem licencji i zezwoleń na wykonywanie transportu drogowego, zadania związane z publicznym transportem zbiorowym, zadania z zakresu usuwania pojazdów i prowadzenia parkingów oraz usuwania statków lub innych obiektów pływających, nadzór nad stacjami diagnostycznymi oraz ośrodkami szkolenia kierowców.

Referat przyjmuje interesantów na bieżąco i większość spraw związanych z rejestracją pojazdów, wydawaniem praw jazdy i wydaniem zezwoleń i licencji na transport drogowy, są wydawane wnioskodawcy w dniu złożenia wniosku.

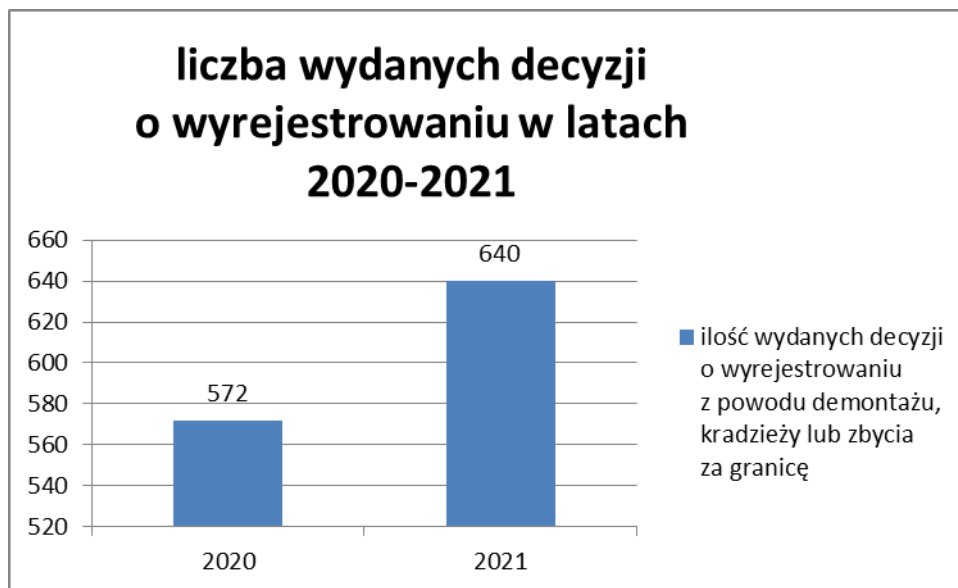
Dla zobrazowania podaje ilość spraw dot. rejestracji pojazdów załatwionych w latach 2020 i 2021

Z powyższej tabeli wynika, że ilość zarejestrowanych pojazdów na dzień 31 grudnia 2021 r. w stosunku do roku poprzedniego zwiększył się o 1 467 pojazdów. Na liczbę 51 131 szt. pojazdów zarejestrowanych na dzień 31.12.2021 r. składają się:

- samochody osobowe - 31 729 szt.,
- samochody ciężarowe – 3 695 szt.
- motocykle i motorowery – 5 007 szt.,
- pozostałe pojazdy – 10 700 szt.

W zakresie rejestracji pojazdów w roku 2020 zarejestrowano 3 897 pojazdów (w tym: 12 na tablicach indywidualnych i 12 zabytkowych), natomiast w roku 2021 zarejestrowano 4 894 pojazdów (w tym: 17 na tablicach indywidualnych i 6 zabytkowych).

W zakresie rejestracji pojazdów wykonywane są też inne czynności z tym związane np. zamawianie druków, tablic rejestracyjnych, prowadzenie ewidencji druków ścisłego zarachowania, wydawanie decyzji, uzupełnianie zapisów w kartach pojazdów i dowodach rejestracyjnych, a także kserowanie wszystkich dokumentów składanych do wniosku, prowadzenie spisu spraw, archiwizacja, itd. Ponadto w Referacie wydawane są również decyzje o wyrejestrowaniu pojazdu z powodu demontażu kradzieży lub zbycia za granicę. W 2021 roku wydano 640 decyzji, w tym: z powodu demontażu - 617, kradzieży - 2 oraz zbycia za granicę - 21.

W związku z wprowadzeniem od 01 stycznia 2020 r. postępowań administracyjnych w sprawie nałożenia kar administracyjnych organ obowiązany jest naliczać kary za nie dopełnienie obowiązku zgłoszenia nabycia/ zbycia oraz rejestracji pojazdu w ustawowym terminie.

W roku 2020 wydano 31 decyzji w sprawie nałożenia kary pieniężnej za przekroczenie ww. obowiązku. Od 4 decyzji złożono odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego, które zostały uchylone, ze wskazaniem nałożenia pouczenia, pomimo iż ustawodawca nie przewiduje tego w ustawie Prawo o ruchu drogowym.

W roku 2021 wydano 516 decyzji w sprawie nałożenia kary pieniężnej za przekroczenie ww. obowiązku. Od 2 decyzji złożono odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego, które zostały uchylone, ze wskazaniem nałożenia pouczenia, pomimo iż ustawodawca nie przewiduje tego w ustawie Prawo o ruchu drogowym. Ponadto wydano 9 decyzji o odstąpieniu od nałożenia kary pieniężnej oraz 1 decyzję umarzającą postępowanie z powodu zgonu strony.

Referat Komunikacji realizuje także zadania z zakresu wydawania praw jazdy m. in.:

- przyjmowanie PKK (profil kandydata na kierowcę),
- wydawanie praw jazdy,
- wydawanie cofniętych praw jazdy wraz z decyzją,
- wydawanie decyzji o zatrzymaniu prawa jazdy,
- wydawanie zezwoleń na kierowanie pojazdami uprzywilejowanymi,

- wydawanie decyzji o skierowaniu na badania lekarskie i psychologiczne kierowców prowadzących pojazdy w stanie nietrzeźwości lub po użyciu alkoholu (zawiadomienie o wszczęciu postępowania, przesłuchanie świadka, wydanie decyzji administracyjnej),
- wydawanie decyzji o przywróceniu uprawnień,
- prowadzenie korespondencji wymagająca udzielenia odpowiedzi np. zapytania GOPS-u, Policji, Prokuratury, innych jednostek samorządowych, w sprawie wydawania uprawnień do kierowania pojazdami,
- wydawanie decyzji o zatrzymaniu prawa jazdy kierowcom, którzy przekroczyli prędkość powyżej 50 km/h w terenie zabudowanym,
- wydawanie decyzji o zatrzymaniu prawa jazdy kierowcom, którzy przekroczyli liczbę miejsc określoną w dowodzie rejestracyjnym,
- wydawanie decyzji o zatrzymaniu prawa jazdy kierowcom, którzy przekroczyli dozwoloną ilość 24 punktów karnych.

Dla przykładu w roku 2021 wydano 549 nowe uprawnienia do kierowania pojazdami, natomiast w roku 2020 wydano 467 uprawnienia. W roku 2021 ilość wydanych decyzji w zakresie przekroczenia prędkości więcej niż 50 km/h – 35, natomiast w roku 2020 wydano 30 decyzji. W odniesieniu do decyzji administracyjnych w sprawie zatrzymania uprawnień z powodu kierowania pojazdem w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem alkoholu lub środka podobnie działającego do alkoholu w roku 2021 wydano ich 60, a w roku 2020 wydano 50 decyzji.

Ponadto w ramach zadań Referatu wykonywane są wszystkie zadania związane z:

- ośrodkami szkolenia kierowców (m.in. bieżąca korespondencja, analiza składanych przez OSK informacji o kursantach, przygotowywanie statystyki o zdawalności, prowadzenie rejestrów);
- stacjami kontroli pojazdów (korespondencja, prowadzenie rejestrów, wydawanie zaświadczeń stacji, wydawanie uprawnień diagnosty);
- wydaniem zezwoleń i licencji na transport drogowy (sprawdzanie kpl. wniosków, wydawanie zaświadczeń, zezwoleń, wypisów i licencji);
- usuwanie statków i pojazdów z dróg i ich przechowywanie na parkingach strzeżonych (przygotowywanie korespondencji, umów, uchwał, prowadzenie spraw związanych z przypadkiem pojazdów na rzecz powiatu);
- prowadzenie spraw dot. przeprawy promowej;
- sprawy związane z publicznym transportem zbiorowym;
- bieżące wprowadzanie danych do CEIDG.

Zgodnie z przepisami ustawy Prawo o ruchu drogowym co najmniej raz w roku Starosta zobowiązany jest przeprowadzać kontrole stacji kontroli pojazdów i ośrodków szkolenia kierowców.

W odniesieniu do stacji kontroli pojazdów w roku 2021 przeprowadzono 9 kontroli, w tym 1 kontrolę doraźną/problemową. W trakcie kontroli sprawdzane są zarówno dokumentacja prowadzona przez przedsiębiorcę, zachowanie odpowiednich terminów przy wystawianiu stosownych dokumentów, sposobu i prawidłowości prowadzenia okresowych kart poszczególnych urządzeń, jak i wyposażenie stacji, o której mowa w art. 83 b ustawy Prawo o ruchu drogowym oraz rozporządzeniach wykonawczych. W wyniku kontroli wydano 1 zalecenie pokontrolne.

Ponadto w roku 2021 przeprowadzono 12 kontroli Ośrodków Szkolenia Kierowców. W trakcie kontroli – w siedzibie Ośrodka Szkolenia Kierowców sprawdzana jest infrastruktura ośrodka wraz z pomiarami (sala wykładowa, pomieszczenie biurowe, plac manewrowy oraz pojazdy przeznaczone do nauki jazdy), dokumenty zatrudnionych w ośrodku instruktorów oraz ich kwalifikacje, zgodność prowadzonych kursów z przepisami oraz informacjami przekazywanymi Staroście. W wyniku kontroli wydano 11 zaleceń pokontrolnych.

W ramach zadań Referatu realizowane są także zadania wynikające z ustawy o transporcie drogowym. Starosta w roku 2021 wydał m. in. zezwolenia:

- 1) zezwolenia na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego rzeczy oraz wypisy z zezwoleń na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego rzeczy – 29,
- 2) zaświadczenia na przewozy na potrzeby własne rzeczy oraz wypisy z zaświadczeń na przewozy na potrzeby własne rzeczy – 6,
- 3) zezwolenia na przejazd pojazdu nienormatywnego – 33.

Zgodnie z art. 84 ust. 2 tejże ustawy organ przeprowadza kontrole zezwoleń na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego, licencji, zezwoleń lub zaświadczeń na przewóz na potrzeby własne przeprowadza się co najmniej raz na 5 lat. W roku 2021 przeprowadzono 7 kontroli, z czego 3 firmy zaprzestały prowadzenie działalności, w pozostałych przypadkach nie stwierdzono nieprawidłowości, natomiast udzielono 4 pouczenia.

Publiczny transport zbiorowy

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 16 maja 2019 r. o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej, Powiat włączył się w proces wdrażania Rządowego programu, którego celem jest rozwój autobusowych linii komunikacyjnych na obszarach dotąd wykluczonych komunikacyjnie lub też z ograniczoną dostępnością, umożliwiając tym samym mieszkańcom terenów wiejskich i podmiejskich dojazd do sąsiednich gmin oraz większych ośrodków miejskich, będących lokalnymi centrami administracyjnymi lub gospodarczymi.

W roku 2020 została zawarta umowa pomiędzy Powiatem Tucholskim (Organizatorem), a Przedsiębiorstwem Komunikacji Samochodowej w Chojnicach Sp. z o.o. (Operatorem) na świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego, w powiatowych przewozach pasażerskich w transporcie drogowym, na obszarze Powiatu Tucholskiego.

W roku 2021 nadal Powiat realizuje przewozy osób na 11 liniach komunikacyjnych mających charakter użyteczności publicznej.

Zgodnie z przepisami powołanej ustawy, organizatorzy otrzymują dofinansowanie do kwoty deficytu pojedynczej linii komunikacyjnej o charakterze użyteczności publicznej. Dopłatę w 2021 roku ustalono w kwocie 3,00 zł do 1 wozokilometra przewozu o charakterze użyteczności publicznej.

Powołując się na ww. ustawę Powiat Tucholski zawarł umowę z Wojewodą Kujawsko – Pomorskim na udzielenie ze środków Funduszu dopłaty do realizacji zadań własnych Organizatora dotyczących zapewnienia funkcjonowania publicznego transportu zbiorowego w zakresie przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej. Wysokość dofinansowania przekazana przez Wojewodę do Organizatora w roku kalendarzowym 2021 to kwota 458 983,80 zł. Łączna wielkość pracy eksploatacyjnej na 11 liniach komunikacyjnych wykazana w wozokilometrach wyniosła 154 540. Starosta Tucholski (Organizator) wydał w roku 2021 Operatorowi 54 zaświadczeń zgodnie z obowiązującymi umowami nr 1/T/2020 oraz nr 1/T/2021.

Z tytułu stosowania ustawowych uprawnień do ulgowych przejazdów w publicznym transporcie zbiorowym, przy przewozach osób na podstawie jednorazowych biletów ulgowych oraz imiennych miesięcznych biletów ulgowych, zostało zawarte porozumienie pomiędzy Powiatem Tucholskim a Województwem Kujawsko – Pomorskim. W związku z powyższym zostały przekazane Organizatorowi rekompensaty w części stanowiącej zwrot utraconych przychodów z tytułu stosowania ustawowych uprawnień do ulgowych przejazdów w publicznym transporcie zbiorowym do wysokości poniesionej z tego tytułu straty przez Operatora. W roku 2021 kwota rekompensaty przekazana Organizatorowi wynosiła 68 788,29 zł.

Rozpiętość zadań realizowanych w Wydziale jest bardzo duża i zarazem wymaga odpowiedzialnego i merytorycznego załatwienia. Wytworzona w Referacie dokumentacja wymaga przygotowania do archiwizacji, zgodnie z instrukcją kancelaryjną oraz jej składowania w archiwum mieszczącym się w budynku ksiąźnicy przy ul. Pocztowej oraz na terenie Zarządu Dróg Powiatowych w Tucholi.

Elektromobilność

Pojazdy elektryczne w powiecie tucholskim

W powiecie tucholskim jest zarejestrowanych 25 pojazdów elektrycznych, w tym: 11 samochodów elektrycznych, 13 motorowerów i 1 motocykl.

Stacja ładowania pojazdów

Na terenie powiatu tucholskiego zlokalizowane są 3 stacje ładowania pojazdów elektrycznych: przy Zakładzie Aktywności Zawodowej przy ul. Świeckiej 89a w Tucholi, przy Nadleśnictwie Trzebciny (gm. Cekcyn) oraz przy Nadleśnictwie Tuchola (miejscowość Gołębek, gm. Cekcyn).

Wykonywanie innych czynności w Referacie

Poza załatwianiem ww. spraw do Referatu wpływała również inna korespondencja wymagająca udzielenia odpowiedzi, np. zapytania z Urzędu Skarbowego, Policji, Prokuratury, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w sprawie rejestracji pojazdów oraz uprawnień kierowców.

W związku z ogłoszonym stanem epidemii na terenie kraju w Wydziale Budownictwa i Komunikacji dokonano zmian w organizacji pracy mających na celu zapobieganie rozprzestrzeniania się zakażeń wirusem COVID – 19, jednakże wszystkie sprawy załatwiane były w ustawowych terminach.

W roku 2021 Wydział gospodarował środkami publicznymi zgodnie z art. 254 ustawy o finansach publicznych w sposób celowy i oszczędny z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów, w granicach kwot określonych w planie finansowym.

XIII. Geodezja, kartografia i kataster.

Do zadań starosty jako organu Służby Geodezyjnej i Kartograficznej w Polsce należy w szczególności: prowadzenie powiatowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, w tym: prowadzenie dla obszaru powiatu ewidencji gruntów i budynków, geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu, gleboznawczej klasyfikacji gruntów, tworzenie, prowadzenie i udostępnianie prowadzonych baz danych, tworzenie i udostępnianie standardowych opracowań kartograficznych w skalach: 1:500, 1:1000, 1:2000, 1:5000, koordynacja usytuowania

projektowanych sieci uzbrojenia terenu, zakładanie osnów szczegółowych, przeprowadzanie powszechnej taksacji nieruchomości oraz opracowywanie i prowadzenie map i tabel taksacyjnych dotyczących nieruchomości, ochrona znaków geodezyjnych, grawimetrycznych i magnetycznych.

Wyszczególnione wyżej zadania wykonywało w roku sprawozdawczym 7 pracowników stałych oraz 1 pracownik zatrudniony na czas określony.

W zakresie prowadzenia powiatowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego przyjęto 2544 zgłoszeń prac oraz zrealizowano 4505 zamówienia na materiały (wypisy, wyrisy, kopie map i dokumentów, informacje). Wprowadzono 3840 zmian w ewidencji gruntów i budynków oraz dokonano 511 uzgodnień usytuowania projektowanych sieci uzbrojenia terenu. Wydano 8 decyzji administracyjnych z zakresu gleboznawczej klasyfikacji gruntów. Wpływy ze sprzedaży materiałów oraz obsługi prac geodezyjnych i kartograficznych wyniosły 882 332,00 zł.

Przy wsparciu środków budżetowych Wojewody wdrożono układ wysokościowy PL-EVRF2007-NH za kwotę 60 000,00 zł, wykonano digitalizację operatów technicznych za kwotę 33 210,00 zł oraz rozbudowano funkcjonalność bazy danych o dostęp do ortofotomapy za kwotę 1 790,00 zł.

W chwili obecnej Powiat nie prowadzi baz danych w zakresie standardowych opracowań kartograficznych i geodezyjnej sieci uzbrojenia terenu. Założenie tych baz, połączone z digitalizacją wybranych dokumentów zasobu, przewidziane jest w ramach projektu pod nazwą „Digitalizacja dokumentów PZGiK, utworzenie baz danych BDOT500 i GESUT oraz przeprowadzenie działań harmonizujących zbiory danych powiatu tucholskiego realizowanych w ramach projektu Infostrada Kujaw i Pomorza 2.0”, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 oraz ze środków budżetu Województwa Kujawsko-Pomorskiego, jak też partnerów projektu. Umowa obejmuje trzy zadania podzielone na trzy etapy. W roku sprawozdawczym zakończono etap 1 zadania 2 i 3 oraz rozpoczęto weryfikację etapu 2 dla zadań 1 i 2. Termin wykonania prac to czerwiec 2022 r., a ich koszt 1 770 000 zł.

XIV. Gospodarka nieruchomościami.

Powiat Tucholski jest właścicielem niżej wymienionych nieruchomości położonych na terenie: Tucholi działki nr :

- 1460/7, 1469/23 – pow. 0,6655 ha - w zarządzie Tucholskiego Centrum Edukacji Zawodowej
- 1460/11 – pow. 1,4815 ha – w zarządzie Zespołu Szkół Licealnych i Technicznych.
- 1460/10 – o pow. 0,355 ha – Zakład Aktywności Zawodowej w Tucholi
- 1388/3, 1388/7, 1388/13, 1389/7, 1389/8, 1389/9, 1389/10 – pow. 1,4033 ha – w zarządzie Liceum Ogólnokształcącego
- 3824 – pow. 0,4562 ha – w zarządzie Zespołu Szkół Specjalnych
- 2137/10, 2137/3, 2137/7, – pow. 0,1152 ha – siedziba Starostwa Powiatowego w Tucholi ul. Pocztowa 7
- 3825/2 – pow. 0,1831 ha udział do 55265/101283 części – Starostwo Powiatowe w Tucholi ul. Pocztowa 7 (Książnica)
- 2184/73 – pow. 0,5269 ha zabudowana Budynkiem Powiatowego Centrum Wsparcia

- 2031 – o pow. 0,0385 ha – Powiatowy Urząd Pracy w Tucholi
- 1487/11, 1384/20, 1487/16 - pow. 1,5742 ha – w zarządzie Zarządu Dróg Powiatowych
- 2086/2 – pow. 0,0187 ha – w zarządzie Muzeum Borów Tucholskich
- 3817/11 – pow. 0,0961ha – działka budowlana przeznaczona do zbycia w drodze przetargu nieograniczonego. W roku 2019 oraz w latach wcześniejszych Zarząd Powiatu Tucholskiego ogłaszał przy przetargi na zbycie działki nr 3817/11. Wszystkie przetargi zakończyły się wynikiem negatywnym.
- 1487/13, 1487/15 – 0,1623 ha – w zarządzie Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie
- 3834 – pow. 0,9236 ha – Szpital Tucholski (umowa dzierżawy zawarta w dniu 13.08.2018 r. na okres 20 lat).

Gostycyn:

- 339/11 – o pow. 1859 ha – Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 1 w Gostycynie

Żalno:

- 74/22, 74/23 – o pow. 0,4038 ha Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 2 w Żalnie

Raciąż :

- 15/1, 15/3, 15/4, 15/12, 15/13 - pow. 1,7930 ha – w zarządzie Domu Pomocy Społecznej w Wysokiej
- 581/2 -pow. 0,3230 ha – teren po tartaku w obrębie Raciąż

DROGI POWIATOWE

Zgodnie z art. 19 ust. 1 ustawy o drogach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1376; zm.: Dz. U. z 2021 r. poz. 1005 i poz. 1595), jednostka samorządu terytorialnego, do której właściwości należą sprawy z zakresu planowania, budowy, przebudowy, remontu, utrzymania i ochrony dróg, jest zarządcą drogi. W myśl 19 ust. 2 pkt. 3 cytowanej ustawy, zarządcą dróg powiatowych jest zarząd powiatu, który może wykonywać swoje obowiązki, stosując art. 21 ust. 1 przytoczonej ustawy, przy pomocy jednostki organizacyjnej będącej zarządem drogi, czyli zarządcą dróg zaliczonych do kategorii powiatowych na terenie powiatu tucholskiego jest Zarząd Powiatu Tucholskiego, wykonujący swoje obowiązki przy pomocy Zarządu Dróg Powiatowych w Tucholi.

Na terenie powiatu tucholskiego zaliczono do kategorii dróg powiatowych 46 dróg publicznych, zlokalizowanych na 1924 działkach o łącznej powierzchni 538,7859 ha i wartości 7.759.727,08 zł (według stanu na dzień 31.12.2021 roku). Działki te stanowią własność Powiatu Tucholskiego.

W 2021 roku nie wydano decyzji odszkodowawczych dla nieruchomości nabytych z mocy prawa przez Powiat Tucholski na podstawie decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowych i nie wypłacono odszkodowań.

W 2021 roku wszczęto 40 postępowań odszkodowawczych za nieruchomości przejęte z mocy prawa przez Powiat Tucholski na podstawie decyzji Starosty Tucholskiego z dnia 28 kwietnia 2020 roku nr TUCH.13.2020 o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej pn. „*Rozbudowa mostu nad Strugą Raciąską w miejscowości Nadolnik w ciągu drogi powiatowej nr 1003C w km 1+330*” oraz 18 postępowań odszkodowawczych za nieruchomości przejęte z mocy prawa przez Powiat Tucholski na podstawie decyzji Starosty Tucholskiego z dnia 29 grudnia 2020 roku

nr CEKC.90.2020 o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej pn. „*Rozbudowa drogi powiatowej 1026C relacji Wielkie Gacno – Cekcyn – Rudzki Most od km 10+978 do km 18+800*”.

W 2021 roku Powiat Tucholski ujawnił w księdze wieczystej nr BY1T/00037695/0 swoje prawo własności do działki nr 772/1, obręb Śliwice (dr pow. 1005C) nabytej na podstawie art. 98 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami w 2019 roku.

W 2021 roku Powiat Tucholski nabył pod drogi powiatowe mienie Skarbu Państwa na podstawie decyzji Wojewody Kujawsko – Pomorskiego obejmujące:

- działkę nr 578/2, obręb Lubiewo (dr. pow. 1030C) o wartości 1.670,85 zł;
- działkę nr 1029/3, obręb Raciąż (dr pow. 1003C) o wartości 6.683,40 zł;
- działkę nr 97/5, obręb Stary Sumin (dr pow. 1023C) o wartości 485.300,00 zł;

W 2021 roku Wojewoda Kujawsko – Pomorski odmówił nabycia przez Powiat Tucholski mienia Skarbu Państwa oznaczonego jako:

- działka nr 313/2, obręb Bładowo (dr pow. 1022C);
- działka nr 686/1, obręb Minikowo (dr pow. 1040C).

W 2021 roku Powiat Tucholski nabył w drodze nieodpłatnej darowizny Gminy Kęsowo na podstawie aktu notarialnego działkę nr 774/2, obręb Kęsowo, pod drogę powiatową 1013C, o wartości 112,00 zł.

W 2021 roku Powiat Tucholski przekazał w drodze nieodpłatnej darowizny w formie aktu notarialnego:

- Gminie Gostycyn: dz. 716/1, 715/1 i 690/4, obręb Piła, o wartości 63.940,00 zł;
- Gminie Kęsowo: dz. 27/4 i 222/4, obręb Obrowo, o wartości 16.336,00 zł.

OGRANICZONE PRAWO RZECZOWE:

Tuchola

- działka nr 1460/11 – prawo przejścia i przejazdu przez tę nieruchomość w pasie szerokości ok. 10 m i długości 7 m od strony ul. Świeckiej dla właścicieli nieruchomości – działki nr 1460/8 .
- działki nr 1460/11, 1460/13, 1487/16 obciążone służebnością przesylu na rzecz Spółki ENEA Operator Sp. z o.o. Oddział dystrybucji Bydgoszcz, Rejon Dystrybucji Chojnice:
 - działka nr 1460/11 – pas o długości 10 m (łącznie 6,6 m²)
 - działka nr 1460/13 – pas o długości 57 m (łącznie 37 m²)
 - działka nr 1460/16 – pas o długości 30 m (łącznie 18,9 m²)
- działka 1460/10 obciążona służebnością gruntową na rzecz każdorazowego użytkownika wieczystego lub właściciela działki nr 1469/34 (pas o długości 15,9 m – łącznie 8m²)

W celu realizacji projektu „Bory Tucholskie – w labiryntach natury” Powiat Tucholski posiada :

- na mocy umowy dzierżawnej posiada przez 5 lat nieruchomość osoby fizycznej działkę nr 87/4 położoną w obrębie Legbąd o powierzchni 0,2700 ha, umowa dzierżawna obowiązuje do 31.08.2029 r.

- nieruchomość ta poddzierżawiana jest do 20.03.2023 r. Firmie Drew-Kon sp. z o.o. Brody 2A, 89-504 Legbąd.

W ramach projektu „Borowiackie Szlaki”- kompleksowa redukcja presji turystycznej w rezerwacie Biosfery Bory Tucholskie” w miejscowości Nadolna Karczma na działce 1054 wybudowana została infrastruktura punktu postojowego. Umowa użyczenia tej nieruchomości wygasła, a infrastruktura znajduje się w gestii Powiatu Tucholskiego.

SKARB PAŃSTWA

Zasobem nieruchomości Skarbu Państwa, położonym na terenie Powiatu Tucholskiego gospodaruje Starosta Tucholski, wykonujący zadania z zakresu administracji rządowej. Gospodarowanie zasobem polega między innymi na ewidencjonowaniu nieruchomości i ich wycenie, zabezpieczeniu nieruchomości przed uszkodzeniem lub zniszczeniem, naliczeniu i windykacji należności za nieruchomości udostępnione z zasobu, współpracy z innymi organami gospodarującymi nieruchomościami Skarbu Państwa lub jednostkami samorządu terytorialnego, zbywaniu i nabywaniu nieruchomości, a także ich wydzierżawianiu, wynajmowaniu i użyczeniu. Gospodarowanie polega także na podejmowaniu czynności w postępowaniu sądowym oraz składaniu wniosków o założenie ksiąg wieczystych dla nieruchomości Skarbu Państwa oraz o wpis w księgach wieczystych. Gospodarowanie zasobem nieruchomości Skarbu Państwa odbywa się zgodnie z zasadami prawidłowej gospodarki, o której mowa w art. 12 ustawy o gospodarce nieruchomościami. Wszelkie działania związane z gospodarką zasobem nieruchomości Skarbu Państwa podejmowane są w oparciu o przekazywane przez Wojewodę Kujawsko – Pomorskiego dotacje celowe.

Zestawienie powierzchni nieruchomości zasobu oraz nieruchomości Skarbu Państwa oddanych w użytkowanie wieczyste i trwałe zarząd.

1. Zasób nieruchomości Skarbu Państwa. Powierzchnia nieruchomości wchodzących w skład Zasobu nieruchomości Skarbu Państwa. Powierzchnia nieruchomości wchodzących w skład zasobu wynosi ogółem 190,5894 ha obejmuje 644 działki.
2. Nieruchomości Skarbu Państwa oddane w użytkowanie wieczyste. Powierzchnia nieruchomości Skarbu Państwa, oddanych w użytkowanie wieczyste nie wchodzących w skład zasobu wynosi ogółem 464,1564 ha i obejmuje 491 działki,
3. Trwały zarząd nad nieruchomościami Skarbu Państwa Powierzchnia nieruchomości Skarbu Państwa, oddanych w trwały zarząd wynosi ogółem 9,5389 ha i obejmuje 24 działki.

Ewidencjonowanie zasobu nieruchomości Skarbu Państwa

Ewidencja zasobu nieruchomości Skarbu Państwa prowadzona jest w formie elektronicznej przy wykorzystaniu programu TURBO EWID. Ewidencja zasobu uwzględnia oznaczenie geodezyjne nieruchomości, adres, powierzchnię, użytkownika, informację o budynkach, tytuł własności, informację o zgłoszonych roszczeniach do nieruchomości, ponadto zamieszcza się uwagi dotyczące sposobu zagospodarowania nieruchomości.

Prognoza zbywania i udostępniania nieruchomości zasobu oraz nabywanie nieruchomości do zasobu.

1. Zbywanie nieruchomości następować będzie poprzez sprzedaż, zamianę, oddanie w użytkowanie wieczyste, trwałe zarząd, dzierżawę, najem, użyczenie, poprzez przekazanie

w formie darowizny, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa. Zbywanie nieruchomości następuje każdorazowo za zgodą Wojewody.

2. Nabywanie nieruchomości na rzecz Skarbu Państwa następuje w drodze kupna, darowizny, zamiany lub w innych formach przewidzianych prawem w związku z koniecznością realizacji zadań własnych, obowiązkami wynikającymi z przepisów szczególnych oraz realizacji innych celów publicznych.
3. Przewiduje się:
 - a) sprzedaż nieruchomości Skarbu Państwa w trybie przetargów nieograniczonych,
 - b) sprzedaż nieruchomości w trybie bezprzetargowym, jeśli spełnione będą przesłanki przewidziane w art. 37 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami. Realizacja następować będzie na podstawie złożonych indywidualnych wniosków osób uprawnionych,
 - c) sprzedaż użytkownikowi wieczystemu prawa własności nieruchomości będącej w użytkowaniu wieczystym,
 - d) przekształcenie w prawo własności,
 - e) przekształcenie prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów
 - f) darowiznę nieruchomości Skarbu Państwa na cele publiczne na rzecz jednostek samorządu terytorialnego,
 - g) dokonywanie zamian, których przedmiotem będą nieruchomości Skarbu Państwa i jednostek samorządu terytorialnego lub osób fizycznych oraz prawnych – w zależności od potrzeb wynikających z przepisów szczególnych lub uregulowania stanów prawnych nieruchomości,
 - h) wydzierżawianie (wynajmowanie) nieruchomości Skarbu Państwa,
 - i) użyczanie nieruchomości Skarbu Państwa, w razie potrzeb wynikających z indywidualnych czynników podmiotowo-przedmiotowych,
 - j) dokonywanie podziałów oraz innych regulacji geodezyjnych granic działek będących własnością Skarbu Państwa (np. wznowienie granic, rozgraniczenia).

W wyniku systematycznie prowadzonej regulacji stanów prawnych nieruchomości będących we władaniu Skarbu Państwa, powierzchnia gruntów wchodzących w skład zasobu będzie się zmieniała. Trudna do określenia jest wielkość powierzchni, jaka w ciągu najbliższych lat może wejść do zasobu lub z tego zasobu zostanie odłączona - zależy to m.in. od czasu trwania postępowań w sprawie uregulowania stanu prawnego oraz od dotacji budżetowych

XV. Środowisko przyrodnicze.

Lasy i gospodarka leśna.

Lasy w naszej strefie klimatyczno-geograficznej są najmniej zniekształconą formą przyrody, która stanowi bezwzględnie potrzebny czynnik równowagi ekologicznej. Lasy mają też funkcje produkcyjne, są one źródłem odnawialnych surowców, z drewnem na pierwszym miejscu oraz funkcje społeczne – las jest miejscem pracy, wypoczynku i rekreacji.

Powiat tucholski to region o wysokim zalesieniu oraz bogatych, wielowiekowych tradycjach, w których las gra główną rolę. Na jego obszarze gospodarują nadleśnictwa: Woziwoda, Tuchola, Trzebciny i Zamrzenica.

W powiecie tucholskim znajduje się 53,6 tys. ha obszarów leśnych, które stanowią 48,7% powierzchni terenu, jest to największa lesistość w skali woj. kujawsko-pomorskiego (23,6%).

Stosownie do zapisów ustawy z dnia 28 września 1991r. o lasach nadzór nad gospodarką leśną w lasach nie stanowiących własności Skarbu Państwa sprawuje starosta, a prowadzona jest ona w oparciu o uproszczone plany urządzania lasu (UPUL), natomiast tam, gdzie nie sporządza się takich planów (lasy rozdrobnione o powierzchni do 10 ha) – na podstawie inwentaryzacji stanu lasów. UPUL i inwentaryzację sporządza się na okres 10 lat. W przypadku lasów niepaństwowych należących do osób fizycznych i wspólnot, UPUL sporządzany jest na koszt i zlecenie starosty. Wybór wykonawcy prac wymaga przeprowadzenia zamówienia publicznego.

Starosta Tucholski powierzył prowadzenie w swoim imieniu spraw z zakresu nadzoru nad lasami niestanowiącymi własności Skarbu Państwa nadleśniczemu Lasów Państwowych. Upoważnienie do prowadzenia tych spraw następuje na mocy podpisanych porozumień. Nadzór sprawują: Nadleśniczy Nadleśnictwa Tuchola nad lasami o powierzchni 2488 ha - teren gmin Cekcyn, Kęsowo, miasta Tucholi, obrębów: Bładowo, Kielpin, Mały Mędromierz, Wielka Komorza, Nadleśniczy Nadleśnictwa Trzebciny nad lasami o powierzchni 1691 ha – teren gminy Śliwice, Nadleśniczy Nadleśnictwa Woziwoda nad lasami o powierzchni 1413 ha – obręby: Stobno, Raciąż, Kłoczek, Legbąd, Łosiny, Nadleśniczy Nadleśnictwa Zamrzenica nad lasami o powierzchni 1564 ha – teren gmin Gostycyn i Lubiewo. Z nadzoru nad gospodarką leśną wyłączone są sprawy dotyczące zmiany lasu na grunty rolne oraz wyrażenie zgody na wyrąb lasu w przypadkach losowych.

Zgodnie z przepisami ustawy o lasach Starosta dokonuje stwierdzenia udatności upraw założonych w ramach PROW w latach 2014-2020. W wyniku przeprowadzonych oględzin ustala się procent udatności uprawy, który następnie skutkuje przeprowadzeniem ponownej klasyfikacji gruntów, a w konsekwencji zmianą gruntów rolnych na grunty leśne. Decyzje stwierdzające prawidłowe wykonanie zalesienia stanowią następnie podstawę do dalszej wypłaty należności ze środków ARiMR. W 2020 Starosta Tucholski wydał dwie decyzje stwierdzające udatność.

Starosta Tucholski nadal dokonuje wypłat ekwiwalentów za prowadzenie upraw leśnych założonych na gruntach rolnych w latach 2002 -2003. Ekwiwalenty takie obecnie otrzymuje 24 właścicieli gruntów, a ich miesięczna wysokość łącznie wynosi 13.228,63 zł

Starosta Tucholski wydaje zaświadczenia o objęciu lub nieobjęciu działki ewidencyjnej uproszczonym planem urządzania lasu. Zaświadczenia takie wydaje się na wniosek. W roku 2021 wydano 944 takich zaświadczeń.

Gospodarka odpadami

Powiat tucholski jest objęty selektywną zbiórką odpadów komunalnych. We wszystkich gminach istnieją zorganizowane systemy zbierania i transportu odpadów komunalnych.

Aktualnie w powiecie tucholskim odpady przeznaczone do unieszkodliwiania, trafiają do instalacji RIPOK – Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Bładowie, która prowadzona jest przez Przedsiębiorstwo Komunalne w Tucholi Sp. z o. o. Zakład obsługuje mieszkańców z gmin powiatu tucholskiego i sępoleńskiego.

Ponadto istnieje możliwość przekazania odpadów do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (tzw. PSZOK). Takie punkty funkcjonują w gminach: Gostycyn, Kęsowo, Lubiewo, Śliwice i Tuchola. Do PSZOK można oddawać m.in. odpady opakowaniowe,

wielkogabarytowe, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny oraz rozbiórkowe. W gminie Cekcyn PSZOK jest na etapie przygotowania.

Poniżej przedstawiono wykaz podmiotów z terenu powiatu tucholskiego, posiadających zezwolenie na zbieranie odpadów metali żelaznych i nieżelaznych.

Aktualnie na terenie powiatu, zgodnie z obowiązującymi zapisami ustawy o odpadach - funkcjonują 4 takie punkty:

- MET-WTÓR G.E. E. Górski- ul. Transportowa 6 w Tucholi,
- PUH „GRANTEX” G. Pietrzyk, ul. Główna 50 w Kęsowie,
- FHU Grzegorz Pilarski ul. Witosza w Lubiewie,
- PHU „RADPOL” R. Gniot, ul. Leśna 1 w Cekcynie.

Melioracje wodne

W powiecie tucholskim działają następujące gminne spółki wodne:

- 1) Gminna Spółka Wodna w Cekcynie – obejmuje wsie Cekcyn, Ostrowo, część Iwca i Zielonki,
- 2) Gminna Spółka Wodna w Gostycynie – obejmuje działalnością wsie: Bagienica, Gostycyn, Przyrowa i Wielki Mędromierz,
- 3) Gminna Spółka Wodna w Kęsowie – obejmuje działalnością teren gminy Kęsowo,
- 4) Gminna Spółka Wodna w Lubiewie – obejmuje działalnością teren gminy Lubiewo,
- 5) Gminna Spółka Wodna w Tucholi – obejmująca wsie: Bładowo, Kielpin, Raciąż, Stobno, Wielką Komorzę i Mały Mędromierz.

Działalność wyżej wymienionych Spółek Wodnych skierowana jest na prowadzenie racjonalnej gospodarki wodnej w urządzeniach melioracji wodnej szczegółowej dla potrzeb rolnictwa.

Spółki wodne skupiają rolników gospodarujących na gruntach zmeliorowanych. Obszar działania spółek zależy od tego, czy działalnością objęte są tereny całych gmin, czy tylko poszczególnych obiektów.

Spółki wodne są formami organizacyjnymi zrzeszającymi osoby fizyczne i prawne, które nie działają w celu osiągnięcia zysku lecz zaspokojeniu potrzeb w zakresie gospodarowania wodami, w tym szczególnie w zakresie melioracji wodnych oraz prowadzenia racjonalnej gospodarki na terenach zmeliorowanych. GSW Lubiewo od września 2019 r. przeszła na „VAT” na zasadach ogólnych.

Spółki te wykonują zadania ze środków pochodzących ze składek członków, ale również korzystają z pomocy państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego. Pomoc ta udzielana jest w formie dotacji celowej.

Ściągalność składek członkowskich w roku 2021 w powyższych spółkach przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Spółka wodna	Ściągalność składek, %
		2021 r.
1.	Tuchola	100
2.	Cekcyn	82,54
3.	Gostycyn	80
4.	Kęsowo	98
5.	Lubiewo	86

Jak wynika z powyższej tabeli 100% oraz prawie 100% ściągalsnością poszczycić się mogly GSW w Tucholi i Kęsowie.

W 2021 roku Spółki Wodne otrzymały dotacje finansowe od Wojewody Kujawsko – Pomorskiego i Marszałka Województwa Kujawsko – Pomorskiego, których wysokość przedstawiają poniższe tabele:

Spółka Wodna	Wysokość przyznanej dotacji, zł – Wojewoda Kujawsko -Pomorski	
	2021 r.	
	I transza	II transza
Tuchola	4.300	15.400
Cekcyn	3.300	11.500
Gostycyn	3.800	20.500
Kęsowo	4.300	43.700
Lubiewo	4.400	45.200

Spółka Wodna	Wysokość przyznanej dotacji, zł – Marszałek Województwa	
	2021 r.	
Tuchola	10.000	
Cekcyn	8.000	
Gostycyn	-	
Kęsowo	17.000	
Lubiewo	-	

Ochrona powietrza atmosferycznego

Starosta Tucholski zgodnie z zapisami ustawy Prawo ochrony środowiska monitoruje emisję zanieczyszczeń do powietrza poprzez nadzór i kontrolę przedsiębiorstw posiadających pozwolenia na emisję pyłów i gazów do środowiska oraz wydawanie nowych pozwoleń.

W 2021 r. Starosta Tucholski przyjął 2 zgłoszenia eksploatacji instalacji, których emisja nie wymaga uzyskania ww. pozwolenia.

Zgodnie z zapisami art. 180 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska eksploatacja instalacji powodująca emisję gazów lub pyłów do powietrza jest dozwolona po uzyskaniu pozwolenia, jeżeli jest ono wymagane. Głównie są to kontynuacje pozwoleń dotychczas funkcjonujących instalacji. W 2021 r. Starosta Tucholski udzielił 1 takie pozwolenie.

Zasadniczym źródłem emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego na terenie powiatu, ze względu na charakterystykę obszaru, są aktualnie indywidualne kotłownie węglowe budynków mieszkaniowych i zakładów produkcyjno-usługowych. Sytuację powyższą warunkuje przede wszystkim niska sprawność cieplna kotłów i rodzaj używanego paliwa. Dla terenów wiejskich jej uciążliwość wynika głównie z rozproszenia źródeł emisji. Zanieczyszczenia emitowane przez kotłownie węglowe domów mieszkalnych, powodują znaczące zanieczyszczenie środowiska nasilone w okresie grzewczym w zakresie stężeń związków tj. dwutlenku siarki, tlenków azotu, tlenku węgla, pyłów, węglowodorów, sadzy i benzopirenu.

Na emisję niską składają się również zanieczyszczenia pochodzące z transportu drogowego, zwłaszcza na terenach przyległych do głównych tras komunikacyjnych. Pojazdy emitują gazy spalinowe zawierające głównie dwutlenek węgla, tlenek węgla, tlenki azotu, węglowodory oraz pyły zawierające związki ołowiu, niklu, miedzi, kadmu. Oddziaływanie komunikacji na środowisko wykazuje tendencję rosnącą.

W ramach obserwacji jakości powietrza na terenie miasta Tuchola (ul. Pocztowa i Świecka) funkcjonują sensory Airly, które monitorują stan powietrza w czasie rzeczywistym. Sensory mierzą m.in.: poziom stężenia pyłów zawieszonych PM_{2,5} oraz PM₁₀, temperaturę powietrza, ciśnienie atmosferyczne

oraz wilgotność powietrza. Dane odczytać można za pomocą mapy online na stronie <http://airly.eu/map/pl/>. Mapa ta dostępna jest także w aplikacjach na telefon komórkowy.

Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego w dniu 24 czerwca 2019 r. przyjął tzw. „uchwałę antysmogową”, tj.: Uchwałę nr VIII/139/19 w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa kujawsko-pomorskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (Dz. Urz. Woj. Kujawsko-Pomorskiego poz. 3743 z 2019 r.), a w dniu 30 sierpnia 2021 r. podjął uchwałę zmieniającą Nr XXXV/510/21.

Uchwała wprowadziła:

- zakaz palenia węglem brunatnym oraz mulami i flotokoncentratami węglowymi (także ich pochodnymi), miałem węglowym najgorszej jakości i mokrą biomasą (np. niesezonowanym drewnem) – od 1 września 2019 r.,
- obowiązek posiadania świadectwa jakości używanego paliwa stałego – od 1 września 2019 r.,
- zakaz eksploatacji tzw. pozaklasowych kotłów grzewczych – od 1 stycznia 2024 r.,
- zakaz używania ogrzewaczy pomieszczeń (np. kominków) niemieszczących się w standardach emisji i efektywności energetycznej – od 1 stycznia 2024 r.,
- zakaz eksploatacji kotłów grzewczych poniżej 5. klasy – od 1 stycznia 2028 r.

Zasoby eksploatacyjne wód podziemnych – hydrogeologia

Organy administracji szczebla wojewódzkiego lub powiatowego zatwierdzają zasoby eksploatacyjne wód podziemnych, które ustalane są w dokumentacjach hydrogeologicznych.

Stan zasobów eksploatacyjnych wód podziemnych zatwierdzonych przez Starostę Tucholskiego na dzień 31 grudnia 2021 r. wynosił 578,20 m³/h z utworów czwartorzędowych. Nastąpił ubytek zasobów wód podziemnych w analizowanym okresie o 69 m³/h, co związane jest to z zatwierdzonymi przez Starostę Tucholskiego dwiema dokumentacjami hydrogeologicznymi.

Gospodarowanie zasobami geologicznymi

Źródłem informacji o zasobach złóż kopalin są zatwierdzone, a następnie przesyłane do Narodowego Archiwum Geologicznego, dokumentacje geologiczne złóż kopalin, przekazywane przez organy administracji geologicznej (starostów i marszałków województw). Informacje dotyczące ruchu złóż oraz wielkości wydobywania przekazywane są przez użytkowników złóż, zgodnie z zapisami ustawy z dnia 09 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1420).

Na terenie powiatu tucholskiego występują złoża surowców mineralnych, głównie kruszyw naturalnych (piaski, żwiry), torfów, gytii oraz kredy. Ich rozmieszczenie na analizowanym terenie jest nierównomierne.

Na terenie gminy Kęsowo prowadzone były poszukiwania gazu ziemnego na pomorskiej koncesji Chojnice-Wilcze. Wiercenia potwierdziły występowanie gazu w złożu Tuchola (w m. Kęsowo, gm. Kęsowo), na którym odnotowano przepływy gazu na poziomie od 107 do 141 tys. m³ na dobę. Wstępnie oszacowano występowanie złóż o zasobach 500-700 mln m³. W związku z tym decyzją z dnia 23 października 2017 r. znak: DGK-IV.4770.29.2017.KA Minister Środowiska przekształcił dotychczas obowiązującą koncesję nr 52/2008/p, w koncesję nr 52/2008/Ł na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego oraz wydobywanie ropy naftowej i gazu ziemnego ze złóż w obszarze Chojnice-Wilcze.

W naszym powiecie obowiązuje 6 koncesji na eksploatację kopalin, wydanych przez Starostę Tucholskiego i 2 koncesje udzielone przez Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego (dla koncesji udzielonych po 1 stycznia 2006 r.). Stopień rozpoznania zasobów i stan ich zagospodarowania, a także wielkość wydobycia z poszczególnych złóż zestawiono w poniższej tabeli.

Wykaz złóż na terenie powiatu tucholskiego

Gmina	Nazwa złoża	Stan zagospodarowania złoża	Zasoby - tys. t		wydobycie - tys. t
			Geologiczne bilansowe	przemysłowe	
Piaski i żwiry					
Lubiewo	Cierplewo I	T	478	-	-
Kęsowo	Kęsowo I/A	E	296	-	9
Kęsowo	Kęsowo II	E	1500	1500	54
Kęsowo	Kęsowo III	E	329	-	1
Kęsowo	Kęsowo IV	R	361	-	-
Śliwice	Linówek	Z	60	-	-
Tuchola	Mały Mędromierz	R	144	-	-
Tuchola	Tuchola	Z	125	-	-
Tuchola	Tuchola I	Z	240	-	-
Tuchola	Tuchola III	E	1424	1424	51
Tuchola	Tuchola IV/1	E	182	-	2
Tuchola	Tuchola IVA	T	58	-	-
Tuchola	Tuchola V	R	577	-	-
Kreda jeziorna					
Kęsowo	Piastoszyn I	Z	224	-	-
Gmina	Nazwa złoża	Stan zagospodarowania złoża	Zasoby (tys. m³)		wydobycie (tys. m³)
			Geologiczne bilansowe	przemysłowe	
Piaski kwarcowe					
Tuchola	Tuchola	R	6638.00	-	-
Torf					
Cekcyn	Iwiec I	Z	98,77	-	-
Kesowo	Piastoszyn I	Z	33	-	-

Źródło: Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31.12.2020 r.

E- złożo zagospodarowane, eksploatowane

R- złożo o zasobach rozpoznanych szczegółowo

T- złożo zagospodarowane, eksploatowane okresowo

Z- złożo zaniechane

Starosta udziela koncesji na wydobycie kopalin z obszaru udokumentowanego złoża o powierzchni nie przekraczającej 2 ha i wydobycia nie przekraczającego 20 000 m³ na rok, a działalność będzie prowadzona metodą odkrywkową oraz bez użycia środków strzałowych. Na większe powierzchnie złoża, koncesji udziela Marszałek Województwa. Ponadto Marszałek Województwa udziela koncesji dla złóż o powierzchni poniżej 2 ha, kiedy planowane wydobycie przekracza 20 000 m³ na rok.

Ustawa Prawo geologiczne i górnicze umożliwia też wydobywanie kopalin przez osoby fizyczne nie posiadające koncesji. Dopuszczalne jest wydobywanie piasków i żwirów na potrzeby własne przez osoby fizyczne, z nieruchomości stanowiącej ich własność lub będącej w jej użytkowaniu wieczystym, jeżeli wydobycie będzie wykonywane bez użycia środków strzałowych,

nie będzie większe niż 10 m³ (ok. 16 ton) w roku kalendarzowym i nie naruszy przeznaczenia nieruchomości. Koniecznym jest powiadomienie Dyrektora Okręgowego Urzędu Górniczego.

W przypadkach wydobywania kopaliny bez wymaganej prawem koncesji oraz nie dokonania pisemnego zgłoszenia, organem właściwym do prowadzenia postępowania administracyjnego dot. nielegalnego wydobywania wraz z ustaleniem i naliczeniem opłaty podwyższonej prowadzącemu taką działalność jest również Okręgowy Urząd Górniczy w Gdańsku (art. 140 ust.1 i ust 2 pkt. 2 ustawy Prawo geologiczne i górnicze).

Wykaz obowiązujących koncesji na eksploatację kopaliny na terenie powiatu tucholskiego

Lp.	Nazwa złoża	Położenie	Powierzchnia objęta eksploatacją [ha]	Rodzaj kopaliny	Numer decyzji koncesyjnej, data wydania	Termin ważności koncesji
Koncesje wydane przez Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego						
1.	KĘSOWO II	Kęsowo	12,541	Kruszywo naturalne	Ś-III. Tk.751-1/115/09 19.02.2010 r.	31.12.2049
2.	TUCHOLA III	Tuchola	2,4	Kruszywo naturalne	ROŚW-GL-II-7512 3/16/80/98	31.12.2035
Koncesje wydane przez Starostę Powiatu Tucholskiego						
3.	TUCHOLA IV/1	Tuchola	1,54	Kruszywo naturalne	OŚ.6522.8.2014 16.05.2014	30.04.2039
4.	CIERPLEWO I	Lubiewo	1,988	Kruszywo naturalne	ZP 7510-3/2003 22.04.2003	31.12.2035
5.	KĘSOWO III	Kęsowo	1,9942	Kruszywo naturalne	OŚ.6522.1.2011/ 23.2012 13.09.2012	31.12.2026
6.	TUCHOLA IV A	Tuchola	1,99	Kruszywo naturalne	OŚ.6522.24.2013 13.12.2013	31.12.2052
7.	KĘSOWO I/A	Kęsowo	1,74	Kruszywo naturalne	OŚ.6522.5.2017 19.04.2017	31.03.2057
8.	KĘSOWO IV	Kęsowo	1,98	Kruszywo naturalne	OŚ.6522.2.2019 19.11.2020	27.03.2030
9.	MAŁY MĘDROMIERZ	Mały Mędromierz	1,1129	Kruszywo naturalne	OŚ.6522.18.2020	31.12.2030

Ochrona gruntów rolnych i leśnych.

Starosta Tucholski w ramach realizacji przepisów ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych opiniuje projekty decyzji o warunkach zabudowy pod kątem ochrony gruntów rolnych. Wniosków o uzgodnienie projektów decyzji o warunkach zabudowy w roku 2021 wpłynęło 523.

Przed uzyskaniem pozwolenia na budowę inwestorzy uzyskują również zezwolenie na wyłączenie gruntów rolnych z produkcji rolniczej w przypadku gruntów chronionych, lub informację, że grunty na których projektuje się inwestycję nie są objęte ochroną. Wniosków o wydanie informacji w sprawie wyłączenia gruntów rolnych z produkcji w roku 2021 wpłynęło 460. Inwestycje dokonywane na gruntach wysokich klas bonitacyjnych I – III oraz na gruntach organicznych wymagają wydania decyzji zezwalającej na wyłączenie gruntów rolnych z produkcji rolniczej. W roku 2021 wydano 35 decyzji zezwalające na wyłączenie z produkcji rolniczej gruntów chronionych. Łączna powierzchnia gruntów chronionych, która uzyskała w tym czasie

zgodę na wyłączenie z produkcji rolniczej wynosi 2,5501 ha. Wyłączenie z produkcji gruntów wysokich klas bonitacyjnych tj. I-III oraz gruntów organicznych powoduje obowiązek uiszczania należności i opłat rocznych. Decyzje z ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych wydaje się dwuetapowo. Przed uzyskaniem pozwolenia na budowę wydaje się decyzję zezwalającą na wyłączenie gruntów objętych ochroną z produkcji rolniczej, a następnie drugą decyzję nakładającą obowiązek uiszczania należności i opłat rocznych z tytułu wyłączenia i użytkowania gruntów rolniczych na cele nierolnicze. Decyzję w sprawie nałożenia obowiązku opłat wydaje się dopiero po dniu faktycznego wyłączenia gruntów produkcji rolniczej (rozpoczęcie budowy). Należności i opłaty z tytułu wyłączenia gruntów rolnych z produkcji rolniczej wpływają na konto Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko - Pomorskiego. Z tych środków współfinansowane są między innymi takie zadania jak; budowa dróg transportu rolniczego, poprawa jakości gleb o niskiej bonitacji, czy też gleb zdegradowanych. Modernizację dróg transportu rolniczego przy udziale takich środków od wielu lat wykonują również samorządy gminne z naszego powiatu.

Starosta Tucholski wydaje decyzje administracyjne, w których ustala kierunek rekultywacji dla gruntów podlegających rekultywacji i zagospodarowaniu, które wcześniej objęte były działalnością przemysłową (tereny po wydobyciu kruszywu i torfu).

XVI. Przeciwdziałanie bezrobociu oraz aktywizacja lokalnego rynku pracy

Nazwa zadania	Przeciwdziałanie bezrobociu oraz aktywizacja lokalnego rynku pracy.
Czy dla zadania została opracowana polityka/strategia/program. Jeżeli tak, wskazać nazwę/datę/tryb przyjęcia danego dokumentu oraz jego podstawowe założenia i stan realizacji na koniec 2021 r. Jeżeli nie, wskazać czy w innym dokumencie powiatu o takim charakterze są odniesienia do realizacji zadania z danego obszaru i wskazać stan realizacji na koniec 2021r.	<i>Strategia rozwiązywania problemów społecznych w Powiecie Tucholskim na lata 2015-2021</i> przyjęta Uchwałą Nr XV/93/2015 Rady Powiatu Tucholskiego z dnia 21 grudnia 2015r. Zakres: Przeciwdziałanie bezrobociu Cel główny: Zmniejszenie liczby osób bezrobotnych w powiecie tucholskim, w szczególności w grupie osób pozostających w największym oddaleniu od rynku pracy (osób długotrwale bezrobotnych, bez kwalifikacji). Cele szczegółowe: Podniesienie kwalifikacji osób bezrobotnych. Zwiększenie doświadczenia zawodowego osób bezrobotnych poprzez realizację instrumentów rynku pracy. Promocja przedsiębiorczości wśród osób bezrobotnych, w tym tworzenie podmiotów ekonomii społecznej. Zakres: Edukacja Cel główny: Dostosowanie kształcenia do wymagań rynków pracy Cel szczegółowy: Zmniejszenie stopy bezrobocia wśród absolwentów zasadniczych szkół zawodowych, również poprzez umożliwienie podnoszenia wykształcenia i kwalifikacji zawodowych.
Jednostki organizacyjne powiatu/komórki organizacyjne w jednostkach realizujące zadanie.	Powiatowy Urząd Pracy w Tucholi

Najważniejsze informacje dotyczące realizacji zadania w 2021r.	Zakres: Przeciwdziałanie bezrobociu W końcu grudnia 2021r. zarejestrowanych było 1.792 bezrobotnych, w tym 1.011 kobiet, które stanowiły 56,4% ogółu bezrobotnych. W odniesieniu do końca grudnia 2020r. liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 232 osoby. Największy spadek liczby bezrobotnych w stosunku do końca roku ubiegłego odnotowano w grupie bezrobotnych: do 30 roku życia o 97 osób, bez kwalifikacji zawodowych o 74 osoby, bez doświadczenia zawodowego o 65 osób. Działania: <i>1. Wykorzystywanie instrumentów rynku pracy do aktywizacji osób bezrobotnych.</i> W 2021 roku pracę podjęło 1.699 bezrobotnych. Podjęcia pracy stanowiły 72,7% ogółu wyłączonych z ewidencji bezrobotnych. Zatrudnienie niesubsydiowane (1.252 osoby) stanowiło 73,7% wszystkich podjęć pracy przez bezrobotnych. Natomiast zatrudnienie subsydiowane (447 osób) stanowiło 26,3% wszystkich podjęć pracy, w tym prace interwencyjne podjęło 160 osób, roboty publiczne - 99 osób, zatrudnienie w ramach refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy – 79 osób, dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 r. ż.- 3 osoby, 6 osób podjęło pracę w ramach bonu zatrudnieniowego, pracę poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie podjęło 14 osób oraz innych form (udzielenie z PFRON jednorazowych środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej, wakaty na zwolnionych stanowiskach pracy w ramach refundacji części kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody i składki na ubezpieczenia społeczne za skierowanych bezrobotnych do 30 roku życia, zatrudnienie bezrobotnych niepełnosprawnych na miejscach pracy refundowanych ze środków PFRON) – 4 osoby. Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej otrzymały 82 osoby. Osoby bezrobotne aktywizowano również w ramach staży – 110 osób, prac społecznie użytecznych – 40 osób. Na aktywizację bezrobotnych w 2021 r. wykorzystano środki w kwocie 6.310,0 tys. zł. Na jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej wydawkowano 1.959,4 tys. zł, a na podnoszenie kwalifikacji zawodowych – 417,4 tys. zł (w tym w ramach KFS 319,3 tys. zł). <i>2. Wspieranie zakładania działalności gospodarczej.</i> W 2021r. jednorazowe środki udzielono 82 bezrobotnym (w 2020r. 64 osoby), z przeznaczeniem na podjęcie działalności: - usługowej – 61 osobom (w 2020r. - 47); - handlowej – 12 osobom (w 2020r. – 8);
---	---

	- produkcyjnej – 9 osobom (w 2020r. – 9). W 2021r. bezrobotni decydowali się przede wszystkim na podejmowanie działalności usługowej. Działalność usługowa dotyczyła najczęściej usług remontowo - budowlanych – 21 osób, usług fryzjerskich, kosmetycznych – 10 osób, usług elektrycznych – 6 osób, usług sprzątających – 4 osoby. Działalność handlowa dotyczyła przede wszystkim sprzedaży kwiatów - 4 osoby, odzieży – 3 osoby. Działalność produkcyjna dotyczyła produkcji pozostałych mebli, wyrobów stolarskich i ciesielskich dla budownictwa, wyrobów z drewna. <i>3. Organizacja działań na rzecz podniesienia kwalifikacji zawodowych osób bezrobotnych.</i> W celu podniesienia kwalifikacji zawodowych bezrobotnych, ich uzupełnienia lub zmiany Powiatowy Urząd Pracy w Tucholi organizuje szkolenia, które mają zwiększyć szanse tych osób na uzyskanie lub utrzymanie zatrudnienia. W 2021 r. szkolenia realizowane były w trybie indywidualnym. Szkolenia rozpoczęło 20 osób w następującym zakresie: <i>prawo jazdy kat. C wraz z kwalifikacją wstępną przyspieszoną – 5 osób, prawo jazdy kat. E do C – 5 osób, kurs ADR podstawowy – 1 osoba, ortopodologii dla fizjoterapeutów - 1 osoba, prawo jazdy kat. E do C wraz z kwalifikacją wstępną przyspieszoną – 3 osoby, makijażu od podstaw z wybranych technik makijażu – 1 osoba, kwalifikacja wstępna przyspieszona dla transportu drogowego – 1 osoba, terapeuta o specjalizacji japońskich metod odmładzania – 1 osoba, żurawie samojezdne – 1 osoba, spawanie metodą MAG 135 – 1 osoba.</i> Ze szkoleń najczęściej korzystali mężczyźni (80,0%), zamieszkali na wsi (60,0%), osoby do 30 roku życia (55,0%). <i>4. Wspieranie aktywizacji osób bezrobotnych poprzez pośrednictwo pracy i doradztwo zawodowe.</i> Powiatowy Urząd Pracy, udzielając pomocy określonej w ustawie, przygotowuje Indywidualny Plan Działania (IPD). IPD to plan działań obejmujący podstawowe usługi rynku pracy wspierane instrumentami rynku pracy w celu zatrudnienia bezrobotnego lub poszukującego pracy. IPD jest przygotowywany przez doradcę klienta we współpracy z bezrobotnym lub poszukującym pracy i zawiera w szczególności: - działania możliwe do zastosowania przez urząd pracy w ramach pomocy określonej w ustawie, np. pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe, szkolenia; - działania planowane do samodzielnej realizacji przez bezrobotnego lub poszukującego pracy w celu poszukiwania pracy; - planowane terminy realizacji poszczególnych działań;
--	--

	- formy, terminy kontaktów z doradcą klienta lub innym pracownikiem urzędu pracy; - termin i warunki zakończenia realizacji IPD. W roku 2021 w PUP w Tucholi sporządzono 2.306 indywidualnych planów działania. W 2021 roku 466 osób (256 kobiet, 210 mężczyzn) skorzystało z porady indywidualnej. Grupowym poradnictwem objęto 12 osób (11 kobiet) w 3 grupach. W 2021 roku bezrobotni korzystający z porady indywidualnej i poradnictwa grupowego to przede wszystkim kobiety (54,9% porady indywidualne, 91,7% poradnictwo grupowe). Poradnictwo grupowe prowadzone było przez doradców zawodowych tut. urzędu. Tematyka porad grupowych w 2021r. to: „Rekrutacja i przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej”, „Żeby nam się chciało chcieć – o motywacji do działania”, „Sztuka mówienia i prezentacji”. Pośrednictwo Pracy: • udziela pomocy bezrobotnym i poszukującym pracy w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia, • udziela pomocy pracodawcom w pozyskaniu pracowników o poszukiwanych kwalifikacjach zawodowych, • upowszechnia oferty pracy, • pozyskuje oferty pracy, • inicjuje i organizuje kontakty bezrobotnych i poszukujących pracy z pracodawcami, • informuje bezrobotnych o przysługujących im prawach i obowiązkach, • informuje bezrobotnych i poszukujących pracy oraz pracodawców o aktualnej sytuacji i przewidywanych zmianach na lokalnym rynku pracy. W 2021 roku do PUP w Tucholi wpłynęło 1.020 zgłoszeń wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej. Liczba zgłoszonych wolnych miejsc zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej wyniosła 861, natomiast wolnych miejsc aktywizacji zawodowej (staże, prace społecznie użyteczne) 159. Dla zrealizowania zgłoszonych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej wezwano 2.346 osób bezrobotnych. Skierowania wydano 844 osobom. Na działalność urzędu w 2021r., podobnie jak w roku ubiegłym, wpływ miało wystąpienie pandemii COVID-19. Działania urzędu skierowane były również na przeciwdziałanie jej skutkom. Urząd wspierał pracodawców i przedsiębiorców zarówno w utrzymaniu miejsc pracy jak i tworzeniu nowych. Z uwagi na pandemię ograniczono wizyty bezrobotnych w urzędzie. Odstąpiono od organizacji giełd pracy i wstrzymano realizację poradnictwa grupowego.
--	--

	Zakres: Edukacja Działania: <i>Realizacja projektów na rzecz zwiększania szans na znalezienie zatrudnienia przez absolwentów zasadniczych szkół zawodowych, w tym we współpracy z pracodawcami.</i> W końcu grudnia 2021 roku w tut. urzędzie pracy zarejestrowanych było 57 bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (w 2020r. 80 osób), w tym 31 kobiet. Osoby z tej grupy stanowiły 3,2% ogółu bezrobotnych. W porównaniu do roku ubiegłego liczba bezrobotnych z tej kategorii zmniejszyła się o 23 osoby, a więc o 28,8%. Wśród bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki kobiety stanowią 54,4%. Najliczniejszą grupę pod względem poziomu wykształcenia stanowią osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym/branżowym – 45,6% (26 osób) następnie zasadniczym branżowym – 24,6% (14 osób), średnim ogólnokształcącym – 15,8% (9 osób) i wykształceniem wyższym – 14,0% (8 osób). W 2021 roku najwięcej osób bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki z wykształceniem zasadniczym branżowym zarejestrowało się w zawodach: kucharz (11 osób), sprzedawca (10 osób), fryzjer (8 osób) i mechanik pojazdów samochodowych (6 osób). Z kolei na koniec grudnia 2021r. w ewidencji osób bezrobotnych w tej grupie pozostało 4 kucharzy, 3 fryzjerów, 1 mechanik pojazdów samochodowych i 1 sprzedawca. W 2021 roku 168 osób bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki podjęło pracę (w 2020 roku 143 osoby). <i>Dostosowanie kierunków kształcenia do aktualnych potrzeb rynku pracy.</i> W 2021r. sporządzony został <i>Barometr zawodów</i>, który stanowi prognozę zapotrzebowania na pracowników w 2022r. Jego przeprowadzenie na terenie całego kraju pozwala uzyskać krótkookresową prognozę, wypracowaną metodą ekspercką i uwzględniającą jakościowe informacje o lokalnych rynkach pracy. Barometr dzieli zawody na trzy grupy: deficytowe, zrównoważone i nadwyżkowe. Barometr zawodów dostępny jest na stronie internetowej: http://barometrzawodow.pl/ Krajowy Fundusz Szkoleniowy (KFS) stanowi wydzieloną część Funduszu Pracy, przeznaczoną na dofinansowanie kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców, podejmowanego z inicjatywy lub za zgodą pracodawcy. Celem utworzenia KFS jest zapobieganie utracie zatrudnienia przez osoby pracujące z powodu kompetencji nieadekwatnych do wymagań dynamicznie zmieniającej się gospodarki. Zwiększenie inwestycji w potencjał kadrowy powinno poprawić zarówno pozycję firm jak i samych pracowników na konkurencyjnym rynku pracy. Minister właściwy ds. pracy określił następujące priorytety
--	---

	wydatkowania KFS w 2021r.: 1) wsparcie kształcenia ustawicznego osób zatrudnionych w firmach, które na skutek obostrzeń zapobiegających rozprzestrzenianiu się choroby COVID-19, musiały ograniczyć swoją działalność; 2) wsparcie kształcenia ustawicznego pracowników służb medycznych, pracowników służb socjalnych, psychologów, terapeutów, pracowników domów pomocy społecznej, zakładów opiekuńczo- leczniczych, prywatnych domów opieki oraz innych placówek dla seniorów/ osób chorych/ niepełnosprawnych, które bezpośrednio pracują z osobami chorymi na COVID-19 lub osobami z grupy ryzyka ciężkiego przebiegu tej choroby; 3) wsparcie zawodowego kształcenia ustawicznego w zidentyfikowanych w danym powiecie lub województwie zawodach deficytowych; 4) wsparcie kształcenia ustawicznego osób po 45 roku życia; 5) wsparcie kształcenia ustawicznego dla osób powracających na rynek pracy po przerwie związanej ze sprawowaniem opieki nad dzieckiem; 6) wsparcie kształcenia ustawicznego w związku z zastosowaniem w firmach nowych technologii i narzędzi pracy, w tym także technologii i narzędzi cyfrowych; 7) wsparcie kształcenia ustawicznego osób, które nie posiadają świadectwa ukończenia szkoły lub świadectwa dojrzałości; 8) wsparcie realizacji szkoleń dla instruktorów praktycznej nauki zawodu bądź osób mających zamiar podjęcia się tego zajęcia, opiekunów praktyk zawodowych i opiekunów stażu uczniowskiego oraz szkoleń branżowych dla nauczycieli kształcenia zawodowego. Rada Rynku Pracy zdefiniowała następujące priorytety wydatkowania tzw. rezerwy KFS w 2021r.: a. wsparcie kształcenia ustawicznego skierowane do pracodawców zatrudniających cudzoziemców; b. wsparcie kształcenia ustawicznego pracowników zatrudnionych w podmiotach posiadających status przedsiębiorstwa społecznego , wskazanych na liście przedsiębiorstw społecznych prowadzonej przez MRiPS, członków lub pracowników spółdzielni socjalnych lub pracowników Zakładów Aktywności Zawodowej; c. wsparcie kształcenia ustawicznego osób, które mogą udokumentować wykonywanie przez co najmniej 15 lat prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, a którym nie przysługuje prawo do emerytury pomostowej; d. wsparcie kształcenia ustawicznego pracowników Centrów Integracji Społecznej, Klubów Integracji Społecznej, Warsztatów Terapii Zajęciowej; e. wsparcie kształcenia ustawicznego osób z orzecznym stopniem niepełnosprawności; f. wsparcie kształcenia ustawicznego osób dorosłych
--	--

	w nabywaniu kompetencji cyfrowych. W 2021r. zawarto 43 umowy o sfinansowanie szkoleń dla 170 osób (w tym 7 pracodawców i 163 pracowników). Obszary, w których najczęściej szkolili się osoby: kursy fryzjerskie, szkolenia z zakresu kadr i płac, social media i narzędzi cyfrowych oraz z zakresu terapii sensorycznej, narzędzi terapeutycznych.
Inwestycje realizowane w obszarze, którego dotyczy zadanie (jeżeli dotyczy) w roku sprawozdawczym.	Nie dotyczy.
Inne działania	<i>Zatrudnianie cudzoziemców</i> W 2021 roku złożono 1.704 oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi, z czego 1.659 zostało wpisanych do ewidencji oświadczeń dla obywateli: Ukrainy 1.547, Gruzji 15, Mołdawii 11, Białorusi 49, Armenii 18, Rosji 19. Większość oświadczeń dotyczyła powierzenia wykonywania pracy na terenie powiatu bydgoskiego (powiatu tucholskiego 320 oświadczeń). W powiecie bydgoskim powierzono wykonywanie pracy m.in. w zawodach: patroszacz ryb, operator urządzeń do przerobu ziarna i zbóż, pracownik produkcyjny, pozostali robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle. Natomiast na terenie powiatu tucholskiego w zawodach: operator urządzeń do przetwórstwa drobiu, pakowacz ręczny, stolarz, tapicer meblowy, szwaczka maszynowa, monter wyrobów z drewna, operator przemysłu szklarskiego, spawacz, monter konstrukcji stalowych, kierowca samochodu ciężarowego, dostawczego, robotnik budowlany, robotnik gospodarczy, cieśla szalunkowy, ślusarz, tynkarz, złotnik-jubiler. W 2021 roku wydano 28 informacji starosty. Dotyczyły pracy m.in. w zawodach: stolarz, pozostali robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni, pracownik ogólnobudowlany, kierowca samochodu dostawczego, operator urządzeń przemysłu szklarskiego, sprzątaczką, pomoc kuchenna, szwaczka, pracownik placowy, pakowacz ręczny, kierowca samochodu ciężarowego. <i>Wsparcie w zakresie ochrony miejsc pracy realizowane w ramach Tarczy antykryzysowej COVID-19</i> W 2021r. urząd realizował instrumenty wsparcia dla przedsiębiorców – na mocy ustawy z dnia 2 marca 2020r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych z późn. zm. Wsparcie realizowane w ramach Tarczy antykryzysowej COVID-19 w 2021r.

Zakres	Kwota wydatków FP ogółem w zł	Liczba podmiotów, które otrzymały środki w ramach kwoty ogółem
Dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz należnych do tych wynagrodzeń składek na ubezpieczenia społeczne (art. 15 zzb ustawy)	315.370,80	18
Dofinansowanie części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej (art. 15 zzc ustawy)	290.740,00	58
Jednorazowa pożyczka na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej (art. 15zzd ustawy)	62.906,00	14
Dotacja na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej mikroprzedsiębiorcy i małego przedsiębiorcy określonych branż (art. 15 zze4 ustawy)	225.000,00	45
Dotacja na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej mikroprzedsiębiorcy i małego przedsiębiorcy określonych branż (na podst. rozporządzenia)	2.743.000,00	236
Razem w tym w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego	3.637.016,80 97.070,19	371

Źródło: Opracowanie własne.

Pożyskanie środków na aktywizację bezrobotnych

Dnia 21.12.2021r. zawarta została umowa o dofinansowanie projektu w ramach działania 8.1 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego 2014-2020.

Celem projektu jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób bezrobotnych powyżej 29 roku życia, należących do co najmniej jednej z poniższych grup: osoby powyżej 50 roku życia, kobiety, osoby z niepełnosprawnościami, osoby długotrwale bezrobotne, osoby o niskich kwalifikacjach w powiecie tucholskim.

	Okres realizacji projektu 01.01.2022r. – 31.12.2022r. Wartość całkowita projektu: 2.084.855,41 zł, w tym ze środków wspólnotowych 1.772.127,10 zł, wkład krajowy 312.728,31 zł. Urząd przystąpił do projektu pilotażowego pod nazwą „Stabilna praca - silna rodzina”, który został ogłoszony 21.10.2021r. przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej. Złożony wniosek pod nazwą „Praca Adaptacyjna” został rekomendowany do realizacji. Okres realizacji projektu 01.02.2022r. – 31.12.2023r. Wartość całkowita projektu: 169.534,60 zł.
--	---

Projekty i programy realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Tucholi w 2021 roku

Lp.	Nazwa projektu	Beneficjent	Powiązany problem/potencjał	Okres realizacji	Zasięg	Koszt (zł)	Źródła finansowania	PI	Osiągnięte wskaźniki
1.	Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie tucholskim (IV)	Powiat Tucholski/ Powiatowy Urząd Pracy w Tucholi	Celem projektu jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych w wieku 18 – 29 lat pozostających bez pracy w powiecie tucholskim.	01.01. 2019 - 30.06. 2021	Powiat Tucholski	Całkowity koszt realizacji projektu 4.791.651,56 zł	Środki wspólnotowe 4.038.403,93 zł Wkład krajowy 753.247,63 zł	PO WER 1.1	Wskaźniki produktu: - liczba osób bezrobotnych należących do kategorii NEET (osoby młode w wieku 15-29 lat, które spełnia łącznie trzy warunki, czyli nie pracują, nie kształcą się ani nie szkolą) – 366 osób; - liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie – 367 osób; - liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie – 111 osób; - liczba osób poniżej 30 lat z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie – 10 osób; - liczba osób znajdujących się w trudnej sytuacji na rynku pracy, tj. osób z niepełnosprawnościami i/lub osób długotrwale bezrobotnych i/lub osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie – 295 osób; - liczba osób objętych wsparciem w zakresie zwalczania lub przeciwdziałania skutkom pandemii COVID-19 – 251 osób; - wartość wydatków kwalifikowalnych przeznaczonych na działania związane z pandemią COVID-19 –

Lp.	Nazwa projektu	Beneficjent	Powiązany problem/potencjał	Okres realizacji	Zasięg	Koszt (zł)	Źródła finansowania	PI	Osiągnięte wskaźniki
									1.162.549,56 zł . Wskaźniki rezultatu: - odsetek osób należących do osób w najtrudniejszej sytuacji, które po zakończeniu udziału w projekcie podjęły pracę – 90,38%; - odsetek osób w najtrudniejszej sytuacji (osoby z niepełnosprawnościami, osoby długotrwale bezrobotne, osoby z niskimi kwalifikacjami (do poziomu ISCED 3), imigranci, reemigranci), które po zakończeniu udziału w projekcie podjęły pracę – 84,30%.
2.	Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie tucholskim (V)	Powiat Tucholski/ Powiatowy Urząd Pracy w Tucholi	Celem projektu jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych w wieku 18 – 29 lat pozostających bez pracy w powiecie tucholskim.	01.01. 2021 - 31.12. 2022	Powiat Tucholski	Całkowity koszt realizacji projektu 3.110.732,21 zł	Środki wspólnotowe 2.621.725,09 zł Wkład krajowy 489.007,12 zł	PO WER 1.1	Wskaźniki produktu: - liczba osób bezrobotnych należących do kategorii NEET objętych wsparciem w programie w końcu 2021 r. – 150 osób; - liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie w końcu 2021 r. – 150 osób; - liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie w końcu 2021 r. – 61 osób; - liczba osób poniżej 30 lat z niepełnosprawnościami objętych

Lp.	Nazwa projektu	Beneficjent	Powiązany problem/potencjał	Okres realizacji	Zasięg	Koszt (zł)	Źródła finansowania	PI	Osiągnięte wskaźniki
									wsparciem w programie w końcu 2021 r. – 4 osoby; - liczba osób znajdujących się w trudnej sytuacji na rynku pracy, tj. osób z niepełnosprawnościami i/lub osób długotrwale bezrobotnych i/lub osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie w końcu 2021 r. – 133 osoby. Wskaźniki rezultatu: - odsetek osób należących do osób w najtrudniejszej sytuacji, które po zakończeniu udziału w projekcie podjęły pracę w końcu 2021 r. – 57,14%; - odsetek osób w najtrudniejszej sytuacji (osoby z niepełnosprawnościami, osoby długotrwale bezrobotne, osoby z niskimi kwalifikacjami (do poziomu ISCED 3), imigranci, reemigranci), które po zakończeniu udziału w projekcie podjęły pracę w końcu 2021r. – 64,95%.
3.	Wsparcie aktywności zawodowej osób bezrobotnych w powiecie	Powiat Tucholski/ Powiatowy Urząd Pracy w Tucholi	Celem projektu było zwiększenie możliwości zatrudnienia osób	01.01. 2019 - 31.03. 2022	Powiat Tucholski	Całkowity koszt realizacji projektu 6.234.618,29 zł	Środki wspólnotowe 5.299.425,74 zł Wkład krajowy	RPO WK-P 8.1.	Wskaźniki produktu: - liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie w końcu 2021 r. – 359 osób; - liczba osób długotrwale

Lp.	Nazwa projektu	Beneficjent	Powiązany problem/potencjał	Okres realizacji	Zasięg	Koszt (zł)	Źródła finansowania	PI	Osiągnięte wskaźniki
	tucholskim (IV)		bezrobotnych powyżej 29 roku życia				935.192,55 zł		bezrobotnych, objętych wsparciem w programie w końcu 2021 r. – 130 osób; - liczba osób o niskich kwalifikacjach (do poziomu ISCED 3) objętych wsparciem w programie w końcu 2021r. – 287 osób; - liczba osób objętych wsparciem w zakresie zwalczania lub przeciwdziałania skutkom pandemii COVID-19 w końcu 2021r. – 368 osób; - liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie w końcu 2021r. – 71 osób; - liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie w końcu 2021r. – 25 osób; - liczba osób, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie w końcu 2021r. – 72 osoby; - wartość wydatków kwalifikowalnych przeznaczonych na działania związane z pandemią COVID-19 w końcu 2021r. – 1.557.489,42 zł . Wskaźniki rezultatu: - liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny

Lp.	Nazwa projektu	Beneficjent	Powiązany problem/potencjał	Okres realizacji	Zasięg	Koszt (zł)	Źródła finansowania	PI	Osiągnięte wskaźniki
									rachunek, po opuszczeniu programu w końcu 2021r. – 316 osób; - liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych w EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej w końcu 2021r. – 72; - odsetek osób w najtrudniejszej sytuacji, w tym imigrantów, reemigrantów, osób w wieku 50 lat i więcej, kobiet, osób z niepełnosprawnościami, długotrwale bezrobotnych, osób z niskimi kwalifikacjami (do poziomu ISCED 3), które po zakończeniu udziału w projekcie podjęły pracę mierzoną zgodnie z kryterium efektywności zatrudnieniowej w końcu 2021r. – 77,21%.
4.	Wsparcie zatrudnienia młodych osób w powiecie tucholskim	Powiat Tucholski/ Powiatowy Urząd Pracy w Tucholi	Celem projektu jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych w wieku 18 – 29 lat pozostających bez pracy w powiecie tucholskim.	01.01. 2021 - 30.06. 2023	Powiat Tucholski	Całkowity koszt realizacji projektu 573.480,00 zł	Środki wspólnotowe 483.328,94zł Wkład krajowy 90.151,06 zł	POWE R 1.2	Wskaźniki produktu: - liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie w końcu 2021r. – 22 osoby; - liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie w końcu 2021r. – 2 osoby; - liczba osób poniżej 30 lat z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie w końcu

Lp.	Nazwa projektu	Beneficjent	Powiązany problem/potencjał	Okres realizacji	Zasięg	Koszt (zł)	Źródła finansowania	PI	Osiągnięte wskaźniki
									2021r. – 1 osoba; Wskaźniki rezultatu: - liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu w końcu 2021r. – 19 osób; - odsetek osób w najtrudniejszej sytuacji (osoby z niepełnosprawnościami, osoby długotrwale bezrobotne, osoby z niskimi kwalifikacjami (do poziomu ISCED 3), imigranci, reemigranci), które po zakończeniu udziału w projekcie podjęły pracę w końcu 2021r. – 100,0%.

XVII. Współpraca i działalność na rzecz organizacji pozarządowych.

Nazwa zadania	Współpraca i działalność na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
Czy dla zadania została opracowana polityka/strategia/program. Jeżeli tak, wskazać nazwę/datę/tryb przyjęcia danego dokumentu oraz jego podstawowe założenia i stan realizacji na koniec 2021 r. Jeżeli nie, wskazać czy w innym dokumencie powiatu o takim charakterze są odniesienia do realizacji zadania z danego obszaru i wskazać stan r. na koniec 2021 r.	Roczny program współpracy Powiatu Tucholskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2020 (zwany dalej Programem) został przyjęty Uchwałą XIV/105/2019 Rady Powiatu Tucholskiego z dnia 22 listopada 2019 r. Podjęcie inicjatywy uchwałodawczej wynikało z art. 5a ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (zwanej dalej Ustawą).
Jednostki organizacyjne powiatu/komórki organizacyjne w jednostkach realizujące zadanie.	Wydział Rozwoju Lokalnego i Funduszy Europejskich
Najważniejsze informacje dotyczące realizacji zadania w 2021 r.	Sprawozdanie z realizacji „Programu współpracy Powiatu Tucholskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie za rok 2021” 1. Opracowanie programu współpracy Roczny program współpracy Powiatu Tucholskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2021 (zwany dalej Programem) został przyjęty uchwałą nr XXIII/167/2020 Rady Powiatu Tucholskiego z dnia 26 listopada 2020 w sprawie przyjęcia programu współpracy Powiatu Tucholskiego z organizacjami pozarządowymi. Podjęcie inicjatywy uchwałodawczej wynikało z art. 5a ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (zwanej dalej Ustawą). Zgodnie z zapisami art. 5a ust. 3 Ustawy, organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego, nie później niż do dnia 31 maja jest zobowiązany przedłożyć organowi stanowiącemu sprawozdanie z realizacji programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego za rok poprzedni, czego realizację stanowi niniejsze sprawozdanie.

Projekt Programu podlegał konsultacji z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 Ustawy, działającymi na rzecz Powiatu Tucholskiego. Konsultacje społeczne przeprowadzone zostały zgodnie z zapisami Uchwały nr 105/170/2020 Zarządu Powiatu Tucholskiego z dnia 17 września 2020 r. w sprawie sposobu konsultacji projektu programu współpracy Powiatu Tucholskiego z organizacjami pozarządowymi, w terminie od 18.09.2020 r. do 12.10.2020 r. W ramach konsultacji nie zgłoszono żadnych uwag. Projekt przekazany został do zaopiniowania Powiatowej Radzie Działalności Pożytku Publicznego Powiatu Tucholskiego, która pozytywnie zaopiniowała przedłożony projekt, nie zgłaszając uwag.

2. Organizacje pozarządowe na terenie Powiatu Tucholskiego

Organizacje pozarządowe są bardzo ważnym partnerem Powiatu Tucholskiego w realizacji jego zadań statutowych. Organizacje zarejestrowane na terenie Powiatu Tucholskiego podlegają ewidencji w różnych miejscach. Źródła informacji o nich obejmują m.in.: rejestr stowarzyszeń zwykłych prowadzony przez Starostę, Krajowy Rejestr Sądowy, rejestry kościelne, rejestr Kół Gospodyń Wiejskich, rejestr OSP. Dostępne są także dane Głównego Urzędu Statystycznego, które nie są w pełni zgodne z poprzednio wymienionymi źródłami. Warto zauważyć, że organizacje pozarządowe działające na terenie Powiatu Tucholskiego nie muszą być tożsame z tymi, które na terenie tego powiatu są zarejestrowane. Możliwe jest działanie na naszym terenie organizacji zasięgu regionalnym, krajowym czy międzynarodowym zarejestrowanych poza powiatem, jak też możliwe jest, by organizacje zarejestrowane na terenie naszego powiatu realizowały swoje działania statutowe na innym terenie.

a. Stowarzyszenia zwykłe, wpisane do Ewidencji stowarzyszeń zwykłych, dla których organem nadzoru jest Starosta Tucholski

W Powiecie Tucholskim zarejestrowanych jest 14 stowarzyszeń zwykłych. Znowelizowana 20 maja 2016 roku ustawa z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach zmieniła charakter stowarzyszeń zwykłych, które stały się tzw. „ułomną osobą prawną”. Są one łatwiejsze do założenia niż stowarzyszenia zarejestrowane w KRS (tylko 3 wymaganych członków założycieli), a proces ich rejestracji trwa maksymalnie 7 dni od złożenia dokumentów. Stowarzyszenie takie rejestruje się w ewidencji stowarzyszeń zwykłych prowadzonych przez starostę. W rejestrze prowadzonym przez Starostę Tucholskiego znajdowały się następujące stowarzyszenia (stan na 31.12.2021 r.):

1. Kongregacja Rycerzy Świętego Sebastiana z siedzibą w Tucholi,

	2. Biegające Śliwice z siedzibą w Śliwicach, 3. Jak w rodzinie z siedzibą w Tucholi, 4. Stowarzyszenie właściciel lasów prywatnych poszkodowanych przez nawałnicę w sierpniu 2017 roku z siedzibą w Tucholi, 5. Bractwo Motocyklowe MAGNETO ŻALNO – TUCHOLA z siedzibą w Żalnie, 6. Tucholskie Stowarzyszenie Eksploracyjne "Ostroga" z siedzibą w Tucholi, 7. Stowarzyszenie wspierania zdolnej i aktywnej młodzieży "SKAŁA" z siedzibą w Lubiewie, 8. Stowarzyszenie Pojazdów Zabytkowych "DRAGON" z siedzibą w Tucholi, 9. Porozumienie Samorządowe dla Tucholi z siedzibą w Raciążu, 10. Cekcyńska Inicjatywa Społeczna z siedzibą w Cekcynie, 11. Osada Leśna Borowiak z siedzibą w Sokolu-Kuźnicy, 12. Stowarzyszenie Jeźdźców Borów Tucholskich z siedzibą w Iwcu, 13. Stowarzyszenie Oleje Klimowicz Racing Team z siedzibą w Cekcynie, 14. Stowarzyszenie Obywatelskiej Społeczności dla Tucholi z siedzibą w Tucholi, 15. Stowarzyszenie Strzeleckie BASKILA z siedzibą w Jeleńcu, 16. Stowarzyszenie Niezależny Klub Hodowców Gołębi Poczтовых Gostycyn z siedzibą w Pruszczu. Zmiany w stosunku do roku 2020 polegały na wykreśleniu z rejestru stowarzyszenia Sportowa Gmina Kęsowo z siedzibą w Kęsowie oraz dopisaniu do niego trzech stowarzyszeń: Stowarzyszenie Oleje Klimowicz Racing Team z siedzibą w Cekcynie, Stowarzyszenie Strzeleckie BASKILA oraz Stowarzyszenie Niezależny Klub Hodowców Gołębi Poczтовых Gostycyn. Oznacza to, że w 2021 roku liczba stowarzyszeń zwykłych wzrosła o dwa. UWAGA: Ważną różnicą pomiędzy stowarzyszeniami zwykłymi i stowarzyszeniami rejestrowymi jest to, kto ponosi odpowiedzialność za działania (w tym zobowiązania finansowe) organizacji. W stowarzyszeniu zwykłym wszyscy jego członkowie odpowiadają solidarnie całym swoim majątkiem, podczas gdy stowarzyszenia rejestrowe, posiadające osobowość prawną, odpowiadają majątkiem organizacji.
--	--

	b. Organizacje zarejestrowane w KRS Łącznie na terenie Powiatu Tucholskiego zarejestrowanych w KRS jest 179 podmiotów (dostęp 5.04.2022 r.), w tym 55 Ochotniczych Straży Pożarnych, 11 Fundacji, 7 Stowarzyszeń Kół Gospodyń Wiejskich oraz 7 Zakładów Opieki Zdrowotnej i 5 Związków Zawodowych. Oznacza to, że mamy 167 stowarzyszeń i fundacji. Organizacje w poszczególnych gminach (bez ZOZ): Cekcyn: 24, w tym 11 OSP, 4 fundacje i 1 KGW, w tym 1 organizacja o statusie OPP (Fundacja "PSI AZYL" w Cekcynie); Gostycyn: 19, w tym 8 OSP; Kęsowo: 16, w tym 7 OSP; Lubiewo: 23, w tym 11 OSP, 2 fundacje i 1 KGW, w tym 1 organizacja o statusie OPP (Stowarzyszenie Rozwoju Gminy Lubiewo „Bory”); Śliwice: 19, w tym 6 OSP, 1 fundacja, 4 KGW, w tym 1 organizacja o statusie OPP (Fundacja Ochrony Zwierząt "PIA CAUSA"); Tuchola: 73, w tym 12 OSP, 3 fundacje, 1 KGW oraz 2 organizacje o statusie OPP (Stowarzyszenie "Hospicjum im. św. Małgorzaty" - Organizacja Katolicka przy Parafii Rzymskokatolickiej p.w. Bożego Ciała w Tucholi oraz Stowarzyszenie Rodzin Zastępczych Powiatu Tucholskiego i Sępoleńskiego "DZIECKO W RODZINIE" w Tucholi). Fundacje zarejestrowane w KRS: 1. FUNDACJA SPOŁECZNA "PRO BONO" PRZY KOŚCIELE RZYMSKO - KATOLICKIM POD WEZWANIEM OPATRZNOŚCI BOŻEJ W TUCHOLI 2. FUNDACJA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU LOKALNEGO "CISOWY FYRTEL" w WYSOKIEJ, 3. FUNDACJA OCHRONY ZWIERZĄT "PIA CAUSA" w OKONINACH, 4. FUNDACJA "NIEWIDZIALNI" w TUCHOLI, 5. FUNDACJA CHRZEŚCIJAŃSKA JEREMIASZ W SUCHEJ, 6. FUNDACJA CZAR(T) KRZYWOGOŃCA W KRZYWOGOŃCU, 7. FUNDACJA "PSI AZYL" W CEKCYNIE, 8. FUNDACJA CUDAWIANKI W LUBIEWICACH, 9. FUNDACJA "PRACUJĄCA UKRAINA" W ŚWICIE,
--	---

	10.FUNDACJA "SENT" W TUCHOLI. KGW zarejestrowane w KRS: 1. STOWARZYSZENIE "GMINNA RADA KÓŁ GOSPODYŃ WIEJSKICH W LUBIEWIE", 2. STOWARZYSZENIE KÓŁ GOSPODYŃ WIEJSKICH GMINY CEKCYN, 3. STOWARZYSZENIE KOŁO GOSPODYŃ WIEJSKICH W LIŃSKU, 4. STOWARZYSZENIE KOŁO GOSPODYŃ WIEJSKICH "JAGODZIANKI" W LINÓWKU, 5. STOWARZYSZENIE KOŁO GOSPODYŃ WIEJSKICH W ŚLIWICZKACH, 6. STOWARZYSZENIE KOŁO GOSPODYŃ WIEJSKICH "PIECANKI" W ŁĄSKIM PIECU, 7. STOWARZYSZENIE "GMINNA RADA KÓŁ GOSPODYŃ WIEJSKICH W TUCHOLI". Organizacje posiadające status OPP (Organizacji Pożytku Publicznego) 1. STOWARZYSZENIE "HOSPICIUM IM. ŚW. MAŁGORZATY" - ORGANIZACJA KATOLICKA PRZY PARAFII RZYMSKOKATOLICKIEJ P.W. BOŻEGO CIAŁA W TUCHOLI, 2. STOWARZYSZENIE RODZIN ZASTĘPCZYCH POWIATU TUCHOLSKIEGO I SĘPOLEŃSKIEGO "DZIECKO W RODZINIE" w Tucholi, 3. STOWARZYSZENIE ROZWOJU GMINY LUBIEWO "BORY" w Lubiewie, 4. FUNDACJA OCHRONY ZWIERZĄT "PIA CAUSA" w Okoninach, 5. FUNDACJA "PSI AZYL" w Cekcynie. UWAGA: Warto podkreślić rolę, jaką pełnią organizacje o statusie OPP. Są one uprawnione do otrzymywania 1% podatku, którego przeznaczenie wszyscy podatnicy mogą bezpośrednio wskazać przy wypełnianiu swojej deklaracji podatkowej. Aktualną listę podmiotów o statusie OPP można znaleźć na stronie Narodowego Instytutu Wolności, www.niw.gov.pl c. Krajowy Rejestr Kół Gospodyń Wiejskich Kolejną grupą organizacji społecznych działających na terenie Powiatu Tucholskiego są Koła Gospodyń Wiejskich działające na podstawie Ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o kołach gospodyń wiejskich (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2256), zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Kół Gospodyń Wiejskich prowadzonym przez Agencję Restrukturyzacji i modernizacji
--	---

Rolnictwa.

W tym rejestrze ujętych jest 22 organizacji z terenu Powiatu Tucholskiego (dostęp do KRKGW 2022.04.05). Oznacza to, że w stosunku do 2020 roku zarejestrowały się dodatkowo 3 Koła Gospodyń Wiejskich.

Zestawienie Kół Gospodyń Wiejskich z terenu powiatu tucholskiego:

Cekcyn: 3 (Ostrowo, Zalesie, Nowy Sumin);

Gostycyn: 4 (Gostycyn, Przyrowa, Mała Klonia, Bagienica);

Kęsowo: 5 (Drożdżenica, Przymuszewo, Kęsowo, Piastoszyn, Wieszczyce);

Lubiewo: 6 (Trutnowo, Lubiewice, Bysławek, Lubiewo, Klonowo, Bysław);

Śliwice: 3 (Brzeźno, Lińsk, Śliwiczki);

Tuchola: 1 (Bładowo).

UWAGA: KGW mogą aplikować w konkursach dla organizacji pozarządowych, jak też prowadzić nieodpłatną oraz odpłatną działalność statutową, w tym sprzedaż. Odpłatna działalność KGW zgodnie z zapisami ustawy nie stanowi działalności gospodarczej, nawet w przypadku generowania zysku – jest to duża różnica w porównaniu ze stowarzyszeniami lub fundacjami. Inną charakterystyczną cechą KGW jest to, że w jednej miejscowości może działać tylko jedno koło. Dotychczas Koła zarejestrowane w KRKGW otrzymują systemowe wsparcie rządowe na realizację celów statutowych.

3. Formy współpracy

Współpraca Powiatu z organizacjami pozarządowymi prowadzącymi działalność w sferze pożytku publicznego oparta jest na zasadach pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, uczciwej konkurencji, efektywności i jawności zgodnie z art. 5 ust. 3 Ustawy.

Powiat Tucholski współpracuje z organizacjami pozarządowymi i wspiera je w różnych działaniach na rzecz społeczności lokalnych, w zakresie obejmującym zadania własne samorządu powiatowego. Obejmuje to zarówno współpracę finansową, jak i pozafinansową.

Podstawową formą współpracy finansowej jest udzielanie dotacji w ramach otwartego konkursu ofert. Dotacje mogą przybierać formę wsparcia zadania (zadanie jest częściowo finansowane przez samorząd powiatowy, a częściowo z innych źródeł) lub powierzenia zadania (zadanie jest w całości finansowane przez powiat). Oprócz konkursu ofert możliwe jest także (współ-)finansowanie działań organizacji poprzez zastosowanie uproszczonej procedury. Jest to tryb przewidziany w art. 19a Ustawy. Ma on wiele ograniczeń, ale pozwala na szybkie i łatwe, a zarazem przejrzyste i jawne, wsparcie

	pożytecznych inicjatyw. Oprócz współpracy finansowej Powiat Tucholski prowadzi też współpracę pozafinansową z organizacjami pozarządowymi. Współpraca ta polega na wzajemnym informowaniu się o planach, wspólnym podejmowaniu inicjatyw i realizacji wspólnych działań oraz na wzajemnym wspieraniu realizowanych działań. Spośród organizacji, z którymi Powiat Tucholski stale i intensywnie współpracuje należy wymienić przede wszystkim Partnerstwo „LGD Bory Tucholskie”, Lokalną Grupę Działania „Bory Tucholskie”, Kujawsko-Pomorską Organizację Turystyczną oraz Polski Czerwony Krzyż. 4. Otwarty konkurs ofert i uproszczony tryb finansowania 22 stycznia 2021 r. Zarząd Powiatu Tucholskiego uchwałą nr 126/218/2021 ogłosił otwarty konkurs ofert nr 1/2020 na wykonywanie zadań publicznych Powiatu Tucholskiego w roku 2021. Konkurs obejmował zadania z zakresu kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego, działań z zakresu ratownictwa i ochrony ludności, działań z zakresu turystyki i krajoznawstwa oraz działalności na rzecz organizacji pozarządowych. Całkowity łączny budżet konkursu wynosił 40.000,- zł. Do konkursu zgłoszono 15 ofert na łączną kwotę 52.900,050 zł. Projekty zgłoszone zostały w następujących obszarach tematycznych: • 9 ofert z zakresu kultury na kwotę 28 900,00 zł, • 3 oferty z zakresu ratownictwa na 12 000,- zł, • 3 oferty z zakresu turystyki na kwotę 12 000,- zł. a. Wyłonienie dofinansowanych działań Zarząd Powiatu Tucholskiego uchwałą nr 133/235/2021 z dnia 10 marca 2021 r. powołał komisję konkursową do zaopiniowania ofert w składzie: • Waldemar Kierzkowski – członek Zarządu Powiatu Tucholskiego, • Magdalena Ast – WRLiFE, • Wioletta Chabowska – WRLiFE, • Krystyna Wesołowska – WRLiFE, • Martyna Bilińska – przedstawicielka Stowarzyszenia Bysławska Grupa Odtwórstwa Historycznego, • Monika Wesołowska - przedstawicielka Stowarzyszenia Cekcyńska Inicjatywa Społeczna • Marek Januszewski - przedstawiciel Stowarzyszenia GRYF Cekcyn.
--	--

	Ocena formalna zredukowała oferty biorące udział w konkursie do 14 – jedna z ofert wpłynęła po wymaganym terminie (data wpływu do Starostwa 17.02.2021 r.). Odrzuconą ofertę złożyło Stowarzyszenie Edukacyjno-Kulturalne „NDM” z Nowego Dworu Mazowieckiego. Ostatecznie ocenie merytorycznej podlegało 14 ofert na łączną wnioskowaną kwotę dotacji 52.100,00 zł, przy alokacji 40 tys. zł. Komisja z zaniepokojeniem stwierdziła, że większość Wnioskodawców nie przewidziała w złożonych wnioskach alternatywnego sposobu realizacji zadań ze względu na pandemię. Uznała, że część działań przewidzianych w ofertach może być trudna do zrealizowania w przewidzianym terminie lub w zaplanowany sposób, z uwagi na ograniczenia wynikające ze zmian w prawie i zasad bezpieczeństwa obowiązujących z powodu COVID-19. W związku z tendencją wzrostową zachorowań realizacja imprez z udziałem większej liczby osób, spotkań, festynów itp. stała także w roku 2021 pod znakiem zapytania. Zasada racjonalności wydatków w takich przypadkach budziła wiele wątpliwości. Komisja zwróciła uwagę na fakt, że w roku 2021 wprowadzanie zmian w harmonogramie i sposobie realizacji zadania spowodowanych COVID-19 po zawarciu umowy nie ma uzasadnienia – pandemia nie była już nowym i zaskakującym czynnikiem, jej wpływ należało uwzględnić na etapie przygotowywania wniosku dotacyjnego. Komisja negatywnie zaopiniowała wniosek OSP Mała Klonia pn. „Zakup wyposażenia i sprzętu do prowadzenia działań ratowniczych i ochronnych”. Działania zawarte we wniosku polegały głównie na zakupie podstawowego wyposażenia i sprzętu niezbędnego do prowadzenia przez Wnioskodawcę działalności ratowniczej (rękawice, obuwie itp.), którego zapewnienie jest ustawowym obowiązkiem samorządu gminnego. Nie uznano więc za celowe ponoszenie tych wydatków z budżetu Powiatu Tucholskiego. Komisja pozytywnie zaopiniowała pozostałe wnioski, tworząc z nich na podstawie ustalonych ustawowo i doprecyzowanych w regulaminie konkursu kryteriów listę rankingową. Szczegółowa analiza ofert wykazała możliwość redukcji kosztów niektórych projektów. Skorygowano błędy rachunkowe przy kalkulacji kosztów, przewidziano możliwość bardziej oszczędnej realizacji założonych zadań lub zakwestionowano uzasadnienie dla zaproponowanej wysokości kosztów, szczególnie w porównaniu z innymi projektami. Komisja rekomendowała przyznanie dofinansowania w pełnej wnioskowanej kwocie następującym projektom: 1. Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa Mieszkańców Powiatu Tucholskiego poprzez wzmocnienie potencjału ratowniczego OSP Bysław 2. Świętoszek gościnnie w Krzywogóncu, w Pow.
--	---

	Tucholskim. Święto Grzyba 2021 3. Bory Tucholskie gwiazdą Konstelacji 4. CykloCekcyn 20221-VIII Borowiacki Rajd Rowerowy 5. Nocne Misteria Nadjeziorne 2021 6. Rowerem przez powiat tucholski 7. 3 x pamięć z historią i kulturą regionu w tle Komisja rekomendowała przyznanie dofinansowania w zmniejszonej kwocie następującym projektom: 1. Organizacja pokazów i ćwiczeń z zakresu ratownictwa i ochrony ludności dla mieszkańców z terenu Powiatu. II Bieg przełajowy 2. Festyn Poetycki Leśnej Pszczoły 2021 3. Marcinkowski Spichrz po dwakroć 4. Bieżąca konserwacja i utrzymanie zieleni oraz grobów na 10 zabytkowych cmentarzach ewangelicznych z terenu Powiatu Tucholskiego 5. Rozśpiewane Kęsowo Komisja rekomendowała umieszczenie projektu „Stare w nowym - nowe w starym” na liście rezerwowej, z możliwością jego dofinansowania w przypadku uwolnienia się środków na etapie podpisywania umów. Zarząd Powiatu Tucholskiego w pełni zaakceptował rekomendacje komisji i uchwałą nr 134/240/2021 z dnia 26.03.2021 r. dokonał rozstrzygnięcia otwartego konkursu ofert nr 1/2021 na wykonywanie zadań publicznych Powiatu Tucholskiego w 2021 roku w zakresie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego, działań w zakresie ratownictwa i ochrony ludności, działań z zakresu turystyki i krajoznawstwa oraz działalności na rzecz organizacji pozarządowych. Na tej podstawie zawarte zostały stosowne umowy z realizatorami działań. Realizacja zadań wyłonionych w otwartym konkursie ofert Pomimo trudnej sytuacji epidemiologicznej realizacja zadań odbyła się w pełnym przewidzianym w ofertach zakresie. Wszyscy realizatorzy wywiązali się z zawartych w umowach zapisów. Przeprowadzono w trybie zdalnym kontrolę wszystkich zrealizowanych zadań, odbywającą się na podstawie złożonych sprawozdań oraz załączonych do nich dokumentów. Nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości, wszystkie zrealizowane zadania rozliczono prawidłowo. b. Zadania w trybie uproszczonym (19a)
--	--

W związku rozdysponowaniem wszystkich środków w ramach konkursu nie przyznawano dotacji w trybie pozakonkursowym.

5. Kontrole organizacji

3 lutego 2021 roku Starosta Tucholski wydał zarządzenie nr 8/2021 w sprawie przyjęcia regulaminu kontroli wykorzystania dotacji przekazywanych z budżetu Powiatu Tucholskiego organizacjom pozarządowym oraz innym podmiotom na realizację zadań publicznych. Na podstawie tego zarządzenia wyłonione zostały dotacje udzielone w 2018, które poddano kontroli:

1. „Dzień Strażaka” – zadanie zrealizowane przez Ochotniczą Straż Pożarną Krzywogoniec,
2. „Koncertowo w Kęsowie” – zadanie zrealizowane przez Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Kęsowa,
3. „VIII Inscenizacja historyczna na poligonie rakietowym Heidekraut w Wierzchucinie”- zadanie zrealizowane przez Stowarzyszenie na Rzecz Ocalenia Śladów Przeszłości w Gminie Cekcyn „Światło”,
4. „Budujemy średniowieczny gród-wydarzenie edukacyjno-kulturalne skierowane do dzieci i młodzieży – zadanie zrealizowane przez Borowiackie Towarzystwo Kultury w Tucholi,
5. „XV wydarzenie kulturalne pn. Marzenia jak ptaki” - zadanie zrealizowane przez Stowarzyszenie Rodziców Dzieci Specjalnej Troski w Tucholi,
6. „Organizacja warsztatów tanecznych oraz zakup strojów dla grupy mažorettek” - zadanie zrealizowane przez Ochotniczą Straż Pożarną w Śliwicach.

Przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości w realizacji zadań, co zostało potwierdzone poprzez sporządzone z każdej z nich protokoły.

6. Pozafinansowe formy współpracy

a. Rada Działalności Pożytku Publicznego Powiatu Tucholskiego

Rada Działalności Pożytku Publicznego Powiatu Tucholskiego funkcjonowała w 2021 roku w bardzo ograniczonym zakresie, co spowodowane było sytuacją epidemiczną i związanymi z tym trudnościami komunikacyjnymi. Z Powiatową Radą konsultowane były akty prawne dotyczące organizacji pozarządowych, w tym przede wszystkim Program współpracy na rok 2022. Zrezygnowano z corocznego pikniku organizacji pozarządowych, choć plany w tym zakresie przesuwane były cały czas, z nadzieją na możliwość realizacji.

W 2021 roku zakończyła się druga kadencja RDPP Powiatu Tucholskiego. Przeprowadzono nabór członków Rady

	III kadencji, Zarząd Powiatu Tucholskiego uchwałą nr 141/255/2021 powołał przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz Zarządu Powiatu, a Rada Powiatu Tucholskiego uchwałą XXVIII/202/2021 powołała swoich przedstawicieli do Rady. Z ramienia Rady Powiatu w jej skład weszli: Dorota Gromowska, Edyta Hoppe i Sławomir Majnert. Z ramienia Zarządu Powiatu w skład Rady weszli: Karol Gutsze (Z-ca Nacz. Wydziału Rozwoju Lokalnego i Funduszy Europejskich), Katarzyna Puczyńska (Wydział Edukacji, Zdrowia i Sportu) i Hanna Zielinska (PCPR w Tucholi). Organizacje pozarządowe w Radzie reprezentują: Michał Bucholz (Fundacja Zrównoważonego Rozwoju Lokalnego "Cisowy Fyrtel" z Wysokiej, gm. Cekcyn), Małgorzata Górecka (Stowarzyszenie Kół gospodyń Wiejskich Gminy Cekcyn), Felicja Król-Pawelska (Towarzystwo Miłośników Ziemi Cekcyńskiej), Magdalena Kurpinowicz (LGD „Bory Tucholskie”), Artur Pruszek (Towarzystwo Miłośników Ziemi Śliwickiej "Knieja") i Danuta Słoma (Chorągiew Kujawsko-Pomorska ZHP, Hufiec Tuchola). Rada ukonstytuowała się 26.10.2021 r. Na pierwszym posiedzeniu Rada wybrała prezydium, w skład którego weszli: Felicja Król-Pawelska jako przewodnicząca, Artur Pruszek jako wiceprzewodniczący oraz Karol Gutsze jako sekretarz. Organizacje z Powiatu Tucholskiego reprezentowane były także w Kujawsko-Pomorskiej Radzie Działalności Pożytku Publicznego, w Regionalnym Komitecie Ekonomii Społecznej w Toruniu oraz w ogólnopolskim Konwencie Rad Działalności Pożytku Publicznego. b. Współpraca z NGO w dziedzinie turystyki W formule partnerskiej (wraz z Kujawsko-Pomorską Organizacją Turystyczną oraz Powiatem Świeckim) utworzona została Strategia rozwoju marki Bory Tucholskie. W proces jej tworzenia włączone zostały organizacje pozarządowe zajmujące się turystyką – udział w warsztatach brali m.in. przedstawiciele organizacji pozarządowych, z LGD „Bory Tucholskie” na czele. Otwarta formuła warsztatów spełniała przesłanki nie tylko ujętego w programie współpracy informowania się o planowanych kierunkach działań, ale także głębokiej współpracy przy planowaniu przyszłych działań. Podjęmowany w poprzednim roku temat turystyki wodnej został częściowo zawieszony w związku z pandemią – restrykcje epidemiczne utrudniły udział w wydarzeniach targowych i szerszą promocję oferty. W trakcie realizacji przez LGD „Bory Tucholskie” przy wsparciu Powiatu Tucholskiego (finansowym, organizacyjnym i merytorycznym) jest zintegrowana, otwarta platforma internetowa wspierającej turystykę na naszym terenie. Zakończenie prac przesunięte zostało na 2022 rok.
--	---

	c. Pozafinansowe formy współpracy – PCW W 2021 roku nastąpiło oficjalne otwarcie utworzonego przez Powiat Tucholski ze środków zewnętrznych Powiatowe Centrum Wsparcia, które oferuje przestrzeń do realizacji inicjatyw i działań z zakresu pomocy społecznej. Swoje miejsce w tym budynku znalazły m.in. Stowarzyszenie „Jak w Rodzinie” i WTZ w Tucholi, organizacje społeczne działające w zakresie pomocy społecznej mogą korzystać bezpłatnie z sal konferencyjnych i innych pomieszczeń PCW. d. Pozafinansowe formy współpracy – inne W roku 2021 działalność wielu organizacji pozarządowych nadal była znacznie ograniczona – ze względu na epidemię COVID-19. Największym wydarzeniem zorganizowanym wspólnie z organizacjami pozarządowymi był Historyczny Pochód Borowiaków, w ramach którego organizacje mogły nie tylko zaprezentować fragmenty lokalnej historii, ale też zaprezentować się szerokiej publiczności. Wspólnie z PTTK, przy udziale Stowarzyszenia na rzecz Pamiętowa i Adamkowa, oznakowany został szlak turystyczny prowadzący na najwyższy punkt widokowy w Powiecie Tucholskim, znajdujący się na Wzgórzu Wilhelma, na terenie Gminy Kęsowo. Powiat Tucholski na bieżąco pomagał organizacjom pozarządowym i innym podmiotom w prowadzeniu działalności informacyjnej i promocyjnej, zamieszczając informacje na stronie internetowej powiatu. W powiatowych kanałach informacyjnych zamieszczane były także informacje mogące służyć organizacjom, takie jak informacje o zmianach terminów sprawozdawczych, możliwości wsparcia przez PUP i inne. W ograniczonym zakresie realizowana była działalność PCK, w tym imprezy współorganizowane przez Powiat Tucholski. Powiat Tucholski jak co roku wspierał działania tej organizacji poprzez zakup pucharów na turnieju piłkarskim oraz na zawodach promujących krwiodawstwo. Powiat Tucholski kontynuował prowadzenie punktów bezpłatnego poradnictwa prawnego, które bazuje na oddzielnych przepisach. 7. Mierniki W Programie współpracy na 2021 rok przyjęte zostały cztery mierniki. Pierwszym z nich była liczba ogłoszonych konkursów. W związku z agregacją konkursów dotyczących poszczególnych obszarów pożytku publicznego ogłoszony został jeden konkurs. Zapewniło to elastyczność w dysponowaniu środkami, co okazało się szczególnie ważne w roku dotkniętym kryzysem związanym z wprowadzeniem stanu epidemii.
--	--

	Drugim miernikiem była liczba otrzymanych ofert. W konkursie wpłynęło 15 ofert na łączną kwotę prawie 53 tys. zł, co pozwoliło komisji konkursowej na wybór najbardziej potrzebnych lokalnej społeczności i najlepiej przemyślanych zadań. Trzecim miernikiem była liczba zawartych umów na realizację zadań przez organizacje. Podpisano 12 umów, co jest wartością wyższą niż pierwotnie zakładana. Ostatnim miernikiem była wysokość środków finansowych przeznaczonych z budżetu powiatu na realizację zadań publicznych przez organizacje pozarządowe i inne podmioty. Kwota ta została ustalona na 40.000,- zł, które zostały zabezpieczone w budżecie. Kwota ta została wykorzystana w 100%. 8. Zakończenie Sprawozdanie z realizacji „Programu współpracy Powiatu Tucholskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2021 rok” jest dokumentem podsumowującym rok współpracy samorządu powiatowego z organizacjami pozarządowymi.
--	---

Wykaz podmiotów biorących udział w konkursie nr 1/2021 wraz z punktacją oraz kwotami przyznanych dotacji na realizację zadania publicznego

Lp.	Nazwa organizacji	Tytuł projektu	Wnioskowana kwota	Liczba punktów	Kwota proponowana
1.	Stow. Na Rzecz Ekorozwoju Sołectwa Krzywogoniec	Świątoszek gościnnie w Krzywogoncu, w Pow. Tucholskim. Święto Grzyba 2021	4 000,00	64,67	4 000,00
2.	LGD Bory Tucholskie	Bory Tucholskie gwiazdą Konstelacji	4 000,00	63,67	4 000,00
3.	Fundacja Zrównoważonego Rozwoju Lokalnego „Cisowy Fyrtel”	CykloCekcyn 2021-VIII Borowiacki Rajd Rowerowy	4 000,00	61,33	4 000,00
4.	Towarzystwo Miłośników Ziemi Cekcyńskiej	Nocne Misteria Nadsieziorne 2021	2 100,00	60,67	2 100,00
5.	Szkolny Klub Sportowy „Leśnik”	Rowerem przez powiat tucholski	4 000,00	60,17	4 000,00

	Tuchola				
6.	BTK w Tucholi	3 x pamięć z historią i kulturą regionu w tle	3 550,00	60	3 550,00
7.	OSP Krzywogoniec	Organizacja pokazów i ćwiczeń z zakresu ratownictwa i ochrony ludności dla mieszkańców z terenu Powiatu. II Bieg przełajowy	4000,00	59,83	2 700,00
8.	Fundacja czar(T) Krzywogonca	Festyn Poetycki Leśnej Pszczoly 2021	4 000,00	59	3 500,00
9.	OSP w Bysławiu	Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa mieszkańców powiatu tucholskiego poprzez wzmocnienie potencjału ratowniczego OSP Bysław	4 000,00	58,33	4 000,00
10.	Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne „BURCHAT” Gostycyn	Marcinkowski Spichrz po dwakroć	3 950,00	58,17	2 950,00
11.	Stowarzyszenie na Rzecz „Światło”	Bieżąca konserwacja i utrzymanie zieleni oraz grobów na 10 zabytkowych cmentarzach ewangelicznych z terenu Powiatu tucholskiego	2 500,00	55,83	1 800,00
12.	OSP Mała Klonia	Zakup wyposażenia i sprzętu do prowadzenia działań ratowniczych i ochronnych Odrzucono merytorycznie: zadanie z zakresu zadań własnych gminy.	4 000,00	53,17	0
13.	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Kęsowa	Rozśpiewane Kęsowo	4 000,00	51	3 400,00
14.	Stowarzyszenie „Tucholski PEGAZ”	Stare w nowym- nowe w starym Niewystarczające środki finansowe	4 000,00	45,50	0
15	Stowarzyszenie Edukacyjno-Kulturalne „NDM” Nowy Dwór Mazowiecki	Nasze zabytki inaczej! Oferta wpłynęła 17.02.2021!	800,00		

XVIII. Nieodpłatna pomoc prawna

Zbiorcza informacja o wykonaniu zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej sporządzona przez Starostę Tucholskiego za okres od 2021-01-01 do 2021-12-31			
Rodzaj danych	Liczba w punktach prowadzonych przez		
	adwokatów lub radców prawnych	organizacje pozarządowe	
	pomoc prawna	pomoc prawna	poradnictwo obywatelskie
ZADANIA Z ZAKRESU NIEODPŁATNEJ POMOCY PRAWNEJ LUB NIEODPŁATNEGO PORADNICTWA OBYWATELSKIEGO			
Liczba osób (kart), którym udzielono pomocy			
liczba osób (kart), którym udzielono pomocy	356	203	63
Dziedzina prawa, której dotyczyła nieodpłatna pomoc prawna			
prawo rodzinne	71	55	8
prawo pracy	33	8	10
sprawa z zakresu rozpoczęcia działalności gospodarczej	0	1	0
prawo cywilne	199	108	37
prawo ubezpieczeń społecznych, prawa do opieki zdrowotnej	9	13	2
prawo administracyjne z wyjątkiem prawa podatkowego	24	9	1
prawo podatkowe	4	1	2
prawo karne	36	17	3
inne	4	0	2
Kategoria sprawy, z której udzielono nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego (wyszczególnić liczbę spraw zgłaszanych w poszczególnych kategoriach spraw, o których mowa w § 8 ust. 2 rozporządzenia)			
LOKAL MIESZKALNY			
Uzyskanie prawa do lokalu mieszkalnego po krewnym lub znajomym (dotyczy lokalu mieszkalnego komunalnego, lokatorskiego, zakładowego, resortowego i innego z wyłączeniem lokalu mieszkalnego własnościowego i spółdzielczego własnościowego, które należy ująć w kategoriach dotyczących WŁASNOŚCI lub DZIEDZICZENIA)			
Uzyskanie prawa do lokalu mieszkalnego po śmierci najemcy/członka spółdzielni	0	0	0
uzyskanie prawa do lokalu mieszkalnego po opuszczeniu przez najemcę/członka spółdzielni	0	0	0

inne	2	0	0
Utrata lokalu mieszkalnego			
pozbawienie tytułu prawnego do lokalu mieszkalnego (w tym wypowiedzenie umowy najmu/wykluczenie z członkostwa spółdzielni, licytacja)	0	0	0
eksmisja	0	1	1
lokal po eksmisji (w tym pomieszczenie tymczasowe, lokal socjalny)	0	0	0
inne	0	0	0
Sytuacje konfliktowe			
możliwości eksmisji lokatora lub współlokatora	0	0	0
możliwości eksmisji lokatora innego lokalu mieszkalnego	0	0	0
wyegzekwowanie wyroku sądowego	0	0	0
inne konflikty sąsiedzkie	2	0	0
konflikty z zarządcą	2	0	0
inne	3	0	0
Użytkowanie lokalu mieszkalnego			
wysokość opłat	1	0	0
odpowiedzialność osób współmieszkających za opłaty	0	0	0
odpowiedzialność za naprawy/remonty	0	0	0
inne	1	0	0
Dysponowanie lokalem mieszkalnym (z wyłączeniem dysponowania lokalem mieszkalnym własnościowym i spółdzielczym własnościowym)			
inne	0	1	0
Uzyskanie prawa własności do lokalu mieszkalnego			
procedury związane z uzyskaniem prawa własności	2	0	0
Kupno lokalu mieszkalnego zarówno na rynku pierwotnym lub wtórnym			
inne	0	0	0
PRZESTĘPSTWA I WYKROCZENIA			
Pokrzywdzeni			
uprawnienia i obowiązki, procedury – w postępowaniu przygotowawczym, sądowym i wykonawczym, w sprawach o wykroczenia (w tym bezpłatna pomoc tłumacza)	21	0	1
osoba małoletnia, ubezwłasnowolniona, nieporadna	0	0	0
oskarżyciel posiłkowy	0	1	0
środki odwoławcze	1	0	0

naprawienie szkody, zadośćuczynienie, nawiązka odszkodowanie, kompensata	0	1	0
inne	1	0	1
Świadkowie			
uprawnienia i obowiązki, procedury – w postępowaniu przygotowawczym, sądowym i wykonawczym, w sprawach o wykroczenia	2	0	0
inne	0	0	1
Podejrzani, oskarżeni i obwinieni			
uprawnienia i obowiązki, procedury – w postępowaniu przygotowawczym, sądowym i wykonawczym, w sprawach o wykroczenia (w tym bezpłatna pomoc tłumacza)	3	6	0
obrońca z urzędu	1	0	0
środki przymusu wraz z środkami zapobiegawczymi (w tym zabezpieczenie majątkowe, zatrzymanie, tymczasowe aresztowanie, dozór policji, zmiana środka, zmiana, uchylenia, przedłużanie środka)	0	0	0
postępowania szczególne	0	0	0
środki odwoławcze	1	0	0
inne	0	1	0
Skazani			
uprawnienia i obowiązki, procedury	0	2	0
warunki odbywania kary (w tym dostęp do opieki medycznej, nagrody, przepustki, przeludnienie w celach, pałacy w celi)	0	0	0
postępowanie egzekucyjne	0	0	0
dozór elektroniczny	2	0	0
odroczenie wykonywania kary pozbawienia wolności	0	0	0
grzywny	0	0	0
inne	0	0	0
Inne			
inne	0	0	0
RODZINA			
Relacje w rodzinie			
zawarcie małżeństwa	2	0	0
zaangażowanie w funkcjonowanie rodziny i wspólne spędzanie czasu	0	1	0
naprawa relacji rodzinnych	2	0	0
sprawowanie opieki nad niesamodzielnym członkiem rodziny (nie dotyczy małoletnich)	2	0	0
utrata bliskich i relacje po stracie	1	0	0

inne	1	0	0
Ustanie małżeństwa			
sposoby rozwiązania małżeństwa, rozwód a separacja, orzekanie o winie	7	10	2
postępowanie sądowe (w tym przebieg, koszty, pomoc prawna z urzędu, dowody, świadkowie)	9	4	1
inne	0	1	0
Majątek małżonków			
majątek wspólny a majątek osobisty	0	1	0
majątkowe umowy małżeńskie	2	1	0
podział majątku	0	1	0
	1	3	0
Dzieci			
pochodzenie dziecka (w tym ustalenie ojcostwa, zaprzeczenie)	0	1	0
uprawnienia do sprawowania władzy rodzicielskiej (w tym władza rodzicielska, ograniczenie i pozbawienie władzy rodzicielskiej, przywracanie władzy rodzicielskiej, ustanowienie opiekuna prawnego, zastrzeżenia do sposobu wykonywania władzy rodzicielskiej)	8	5	0
sposób opieki i metody wychowawcze	1	0	0
kontakty rodziców z dziećmi (w tym brak kontaktu, ograniczenie kontaktu, przywrócenie kontaktu)	12	6	0
kontakty dziadków z wnukami (brak kontaktu, ograniczenie kontaktu, przywrócenie kontaktu)	0	0	0
adopcja, rodzina zastępcza	1	1	0
inne	1	1	0
Dochodzenie alimentów			
uzyskanie alimentów na dziecko	8	1	3
uzyskanie alimentów na członków rodziny	1	2	0
wysokość alimentów w tym podnoszenie świadczeń	4	3	1
trudności w egzekwowaniu alimentów	0	0	0
inne	2	1	0
Zobowiązania alimentacyjne			
zasadność	0	0	2
wysokość w tym obniżenie alimentów	3	1	1
inne	2	1	0
Dysfunkcje w rodzinie			
uzależnienie członka rodziny	1	0	0
przemoc domowa	1	1	0
inne	1	2	0

Konkubinat			
inne	1	0	0
DZIEDZICZENIE			
Dziedziczenie ustawowe			
uprawnieni do dziedziczenia	12	10	4
zrzeczenie się spadku	3	1	0
przyjęcie spadku	7	1	4
odpowiedzialność za długi spadkowe	15	10	0
dział spadku	6	5	1
inne	0	3	1
Dziedziczenie testamentowe			
przyjęcie spadku	0	1	2
podważanie testamentu	1	0	0
wykonanie zapisów	1	0	0
dział spadku	2	0	0
inne	1	5	0
Zachowek			
uprawnieni do zachowku	8	0	1
kwestionowanie wydziedziczenia	1	0	0
uzyskanie zachowku	2	0	0
inne	0	1	0
Inne			
inne	0	1	1
OPIEKA I KSZTAŁCENIE			
Opieka nad dziećmi			
Edukacja nieformalna			
inne	0	1	0
WŁASNOŚĆ RZECZY RUCHOMYCH I NIERUCHOMOŚCI Z WYŁĄCZENIEM DZIEDZICZENIA			
Nabywanie i uregulowanie własności			
kupno	3	1	0
zasiedzenie	11	6	1
spory graniczne	1	2	0
naruszenie własności i posiadania	3	0	1
służebności	2	0	1
inne	2	1	0
Dysponowanie własnością			
wynajem całości lub części lokalu mieszkalnego będącego własnością	1	1	0
użyczenie całości lub części lokalu mieszkalnego będącego własnością	0	0	1
sprzedaż	4	0	1
możliwości przekazania za życia i na wypadek śmierci	1	5	0

cofnięcie dyspozycji (w tym odwołanie darowizny, zmiana testamentu)	2	2	1
współwłasność	2	2	3
inne	2	10	4
Sprawy konsumenckie			
wadliwy towar	0	1	1
nienależyte wykonanie usługi	1	1	2
problemy z wycofaniem się z umowy	1	0	1
inne	12	0	0
ŚWIADCZENIA I ZASIŁKI			
Świadczenia z pomocy społecznej			
zasady przyznawania (w tym rodzaje, warunki, wysokość, procedury)	1	0	0
odmowa przyznania świadczenia	1	0	0
inne	0	0	0
Świadczenia z tytułu bezrobocia			
zasady przyznawania (w tym rodzaje, rodzaje, wysokość, procedury)	1	0	0
Świadczenia rodzinne i wychowawcze			
zasady przyznawania (w tym rodzaje, warunki, wysokość, procedury)	1	1	0
odmowa przyznania	0	0	0
inne	0	0	0
Świadczenia związane ze sprawowaniem opieki nad osobą niepełnosprawną oraz zasiłek i dodatek pielęgnacyjny			
zasady przyznawania (w tym rodzaje, warunki, wysokość, procedury)	0	1	0
odmowa przyznania	4	0	0
inne	0	1	0
Świadczenia z tytułu choroby i wypadku przy pracy (w tym zasiłek rehabilitacyjny, opiekuńczy, chorobowy, jednorazowe odszkodowanie)			
zasady przyznawania (w tym rodzaje, warunki, wysokość, procedury)	1	1	0
odmowa przyznania	4	1	0
inne	1	0	0
Zasiłki macierzyńskie i rodzicielskie			
inne	0	0	0
Fundusz alimentacyjny			
inne	1	0	0
Emerytury			
zasady przyznawania (w tym rodzaje, warunki, kryteria, procedury, z wyłączeniem określenia wysokości, świadczenie w drodze wyjątku)	0	0	0
zmiana wysokości świadczenia	2	1	0

odmowa przyznania	0	0	0
łączenie pracy z emeryturą	0	0	0
inne	0	0	0
Renta rodzinna			
zasady przyznawania (w tym warunki, procedury, świadczenia w drodze wyjątku)	1	1	0
Renta z tytułu niezdolności do pracy i renta socjalna			
zasady przyznawania (w tym rodzaje, warunki, procedury, świadczenie w drodze wyjątku)	0	0	0
kwestionowanie orzeczenia	0	0	1
odmowa przyznania	0	3	0
inne	0	0	0
Dopłaty do utrzymania lokalu mieszkalnego (w tym dodatek mieszkaniowy i energetyczny)			
inne	1	1	0
ZADŁUŻENIA			
Mieszkaniowe			
egzekucja komornicza , koszty komornicze	0	1	0
trudności ze spłatą długu (etap przedsądowy)	1	0	0
Alimentacyjne			
trudności ze spłatą długu (etap przedsądowy)	1	0	0
egzekucja	3	2	0
inne	1	0	0
Z tytułu kredytów i pożyczek			
trudności ze spłatą długu (etap przedsądowy)	4	1	0
sprawa w sądzie, nakaz zapłaty i inne tytuły egzekucyjne	2	1	1
egzekucja komornicza	9	1	1
kwestionowanie wysokości długu	0	0	0
inne	0	0	0
Odpowiedzialność poręczycieli lub odpowiedzialność za zadłużenia innych			
zasadność roszczenia	1	1	0
Wobec ZUS			
egzekucja	0	1	0
Podatkowe			
kwestionowanie zasadności długu	1	0	0
Długi spadkowe			
podważenie zasadności	2	0	0
trudności ze spłatą długu	1	0	0
sprawa w sądzie	0	0	0
egzekucja	1	0	0
Długi niejednorodne (w tym sprawy dotyczące jednocześnie kilku rodzajów długów, np. pochodzących z kredytów oraz długów alimentacyjnych lub mieszkaniowych)			

egzekucja	0	0	0
inne	0	0	0
Nadmierne zadłużenie			
możliwość ogłoszenia upadłości konsumenckiej	2	0	0
przygotowanie wniosku o upadłość konsumencką	1	0	0
inne	0	0	0
Inne			
inne	3	0	1
ROSZCZENIA I ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE			
Roszczenia z tytułu wyrządzonej szkody			
zasady dochodzenia roszczeń	5	3	0
wysokość	0	0	0
egzekucja należności	0	0	0
spór z firmą ubezpieczeniową	0	1	0
inne	2	0	0
Odzyskiwanie pożyczek			
sposób dochodzenia roszczeń	3	2	0
egzekucja należności	1	0	0
Podatki			
wysokość	0	0	0
ulgi	1	0	0
inne	24	2	2
ZATRUDNIENIE			
Uprawnienia związane z zatrudnieniem			
związane z niepełnosprawnością	0	0	0
związane z wiekiem	0	1	0
inne	3	0	0
Warunki pracy (sprawa na etapie po podjęciu pracy)			
zmiana warunków (w tym kierowanie do innej pracy, zmiana wynagrodzenia)	0	0	1
zastrzeżenia do warunków pracy	0	1	0
inne	1	0	0
Wynagrodzenia i dodatki			
opóźnienia w wypłacie wynagrodzenia, brak lub wypłata części wynagrodzenia	2	0	0
prawo do dodatków (w tym premie, nadgodziny)	0	0	0
świadczenia związane z odejściem z pracy	0	0	0
Przedłużanie i rozwiązywanie umów (w tym cywilnoprawnych)			
kontynuacja umowy, umowy czasowe, umowy na okres próbny	2	0	0

sposoby rozwiązania umów, przez pracodawcę lub pracownika, okresy wypowiedzenia	5	1	2
uprawnienia związane z rozwiązaniem umowy o pracę (w tym odszkodowanie przy zwolnieniu grupowym, wolne dni na szukanie pracy)	4	3	2
kwestionowanie zasadności wypowiedzenia umowy, niesłuszne wypowiedzenie	4	1	1
świadczenia pracy, brak świadectwa pracy, kwestionowanie informacji zawartych w świadectwie pracy	1	0	1
inne	0	1	1
Konflikty w pracy			
nagany, kary, odpowiedzialność materialna	0	0	1
mobbing (w tym ze strony przełożonych i współpracowników)	0	0	1
inne	1	0	0
ZDROWIE			
Opieka medyczna			
dokumentacja medyczna	1	0	0
Orzekanie o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności (dotyczy tylko orzekania pozarentowego, z wyłączeniem ZUS)			
kwestionowanie orzeczenia, w tym odwołania	1	1	0
usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania (w tym zakres usług, zmiana opiekuna)	0	0	0
opieka instytucjonalna	0	0	0
inne	1	1	0
URZĘDY I SĄDY			
Dokumenty tożsamości, potwierdzenia miejsca zamieszkania, akty stanu cywilnego i inne			
potwierdzenie miejsca zamieszkania (w tym zameldowanie)	0	1	0
Postępowanie przed organem lub urzędem (kategoria dotyczy jedynie zapytań o charakterze ogólnym, w każdym przypadku, gdy osoba uprawniona ujawnia konkretną tematykę sprawy sądowej lub urzędowej,			
nieznajomość treści przepisów	0	2	0
procedura (w tym terminy, doręczanie, odwołania, wgląd w dokumentację sprawy, wznowienie postępowania, koszty)	2	0	0
jakość obsługi (w tym skargi na urzędników)	1	0	0
inne	0	1	0
Postępowanie przed sądem (kategoria dotyczy jedynie zapytań o charakterze ogólnym, w każdym przypadku, gdy osoba uprawniona ujawnia konkretną tematykę sprawy sądowej lub urzędowej, należy kategoryzować pod numerem odpowiedniej kategorii tematycznej z rozdziałów 1–11)			

nieznajomość treści przepisów	0	6	0
możliwość zmiany orzeczenia sądu	0	8	0
procedura sądowa (w tym terminy, doręczenia, reprezentowanie przez członka rodziny, pełnomocnik z urzędu, koszty)	5	7	0
niezadowolenie z pracy wymiaru sprawiedliwości (w tym skargi na pełnomocnika, zastrzeżenia do bezstronności sędziego i innych pracowników sądu)	0	2	0
inne	0	2	0
Problemy osób niemających obywatelstwa polskiego			
inne	2	0	0
FORMA UDZIELONEJ NIEODPŁATNEJ POMOCY PRAWNEJ LUB ŚWIADCZONEGO NIEODPŁATNEGO PORADNICTWA OBYWATELSKIEGO			
poinformowanie osoby uprawnionej o obowiązującym stanie prawnym, o przysługujących jej uprawnieniach lub o spoczywających na niej obowiązkach, w tym w związku z toczącym się postępowaniem przygotowawczym, administracyjnym, sądowym lub sądownoadministracyjnym	353	172	38
wskazanie osobie uprawnionej sposobu rozwiązania jej problemu prawnego	173	193	31
sporządzenie projektu pisma w sprawach, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 2030, z późn. zm.), z wyłączeniem pism procesowych w toczącym się postępowaniu przygotowawczym lub sądowym i pism w toczącym się postępowaniu sądownoadministracyjnym	0	0	0
sporządzenie projektu pisma o zwolnienie od kosztów sądowych lub ustanowienie pełnomocnika z urzędu w postępowaniu sądowym lub ustanowienie adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego w postępowaniu sądownoadministracyjnym	7	0	0
poinformowanie osoby uprawnionej o obowiązującym stanie prawnym i możliwościach skorzystania z polubownych metod rozwiązywania sporów, w szczególności mediacji	0	13	18
porada obywatelska	0	0	35

Przekazanie osobie uprawnionej informacji o innych jednostkach poradnictwa, o których mowa w art. 5 ust.4 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie oraz edukacji prawnej – podać ile razy wskazano tematy poradnictwa, wg kategorii z poniższej listy			
psychologiczne	0	3	0
z zakresu praw konsumenta	0	0	2
praw dziecka	0	1	0
CZAS POŚWIĘCONY NA UDZIELENIE NIEODPŁATNEJ POMOCY PRAWNEJ LUB ŚWIADCZENIE NIEODPŁATNEGO PORADNICTWA OBYWATELSKIEGO			
do 15 minut	72	0	18
powyżej 15 minut do 30 minut	121	8	34
powyżej 30 minut do 45 minut	110	50	3
powyżej 45 minut do 60 minut	48	131	8
powyżej 1 godz. do 1 godz. 30 min.	5	13	0
powyżej 1 godz. 30 min. do 2 godz.	0	1	0
W przypadku pomocy prawnej lub porady obywatelskiej w sprawie kontynuowanej podczas kolejnych spotkań – kolejny numer wizyty osoby uprawnionej w tej samej sprawie wg oświadczenia osoby uprawnionej			
1	351	201	63
2	4	2	0
3	1	0	0
4	0	0	0
5	0	0	0
6	0	0	0
7 lub więcej	0	0	0
Wiek osoby korzystającej z nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego			
do 18 roku życia	0	0	0
powyżej 18 do 25 lat	15	6	2
powyżej 25 do 35 lat	54	37	10
powyżej 35 do 45 lat	58	44	16
powyżej 45 do 55 lat	46	46	16
powyżej 55 do 60 lat	18	18	6
powyżej 60 do 65 lat	24	23	3
powyżej 65 do 75 lat	31	23	8
powyżej 75 do 85 lat	10	5	2
powyżej 85 lat	0	0	0
Płeć osoby korzystającej z nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego			
kobieta	164	115	38
mężczyzna	92	87	24
Wykształcenie osoby korzystającej z nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa			

obywatelskiego			
wyższe II stopnia	24	15	4
wyższe I stopnia	2	3	0
policealne	0	1	1
średnie zawodowe	57	58	13
średnie ogólnokształcące	41	17	5
zasadnicze zawodowe	107	77	33
podstawowe	21	25	7
pozostałe	1	0	0
Średni miesięczny dochód netto na osobę w gospodarstwie domowym osoby korzystającej z nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego			
bez dochodu	11	1	2
do 600 zł.	30	44	8
powyżej 600 zł. do 1000 zł.	47	70	21
powyżej 1000 zł. do 1500 zł.	46	48	13
powyżej 1500 zł. do 2000 zł.	36	22	10
powyżej 2000 zł	71	11	8
Źródło dochodu w gospodarstwie domowym			
praca	133	83	43
prowadzący działalność gospodarczą	8	12	1
na utrzymaniu rodziny	3	0	1
emerytura	67	52	10
renta z tytułu niezdolności do pracy	4	33	6
renta socjalna	1	6	2
renta rodzinna	3	6	5
alimenty	9	11	3
zasiłek dla bezrobotnych	4	7	0
zasiłki	74	84	26
inne	8	28	1
Liczba członków gospodarstwa domowego osoby korzystającej z nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego			
1	47	48	7
2	94	53	11
3	62	28	10
4	32	43	18
5	12	20	5
6	6	4	7
7 lub więcej	3	3	4
Miejsce zamieszkania osoby korzystającej z nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego			
wieś	104	196	58
miasto do 10 000 mieszkańców	4	1	0
miasto powyżej 10 000 do 25 000 mieszkańców	140	2	3
miasto powyżej 25 000 do 100 000	3	2	0

mieszkańców			
miasto powyżej 100 000 mieszkańców	3	0	2
Dane dotyczące zgód na wyrażenie opinii o działalności nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego			
liczba osób, które wyraziły zgodę na wyrażenie opinii oraz wypełnienie karty pomocy – części B	0	105	5
liczba osób, NIE które wyraziły zgodę na wyrażenie opinii oraz wypełnienie karty pomocy – części B	274	20	26
Inne miejsce lub szczególna forma udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego			
telefonicznie	40	78	32
Liczba odpowiedzi na pytanie: Czy spotkał/a się Pan/i z życzliwym przyjęciem w punkcie?			
zdecydowanie tak	0	102	4
raczej tak	0	3	1
Liczba odpowiedzi na pytanie: Czy informacje zostały przedstawione w sposób zrozumiały?			
zdecydowanie tak	0	100	5
raczej tak	0	5	0
Liczba odpowiedzi na pytanie: Czy po uzyskaniu porad lub przeprowadzonej mediacji wie Pan/i jakie dalsze kroki można podjąć?			
zdecydowanie tak	0	95	5
raczej tak	0	10	0
Liczba odpowiedzi na pytanie: Czy lokal, w którym zorganizowany jest punkt jest dogodnie położony?			
zdecydowanie tak	0	87	3
raczej tak	0	17	2
raczej nie	0	1	0
Liczba odpowiedzi na pytanie: Czy lokal, w którym zorganizowany jest punkt, jest czytelnie oznakowany?			
zdecydowanie tak	0	72	4
raczej tak	0	31	1
raczej nie	0	2	0
Liczba odpowiedzi na pytanie: Czy został/a Pan/i przyjęta w punkcie w umówionym terminie?			
zdecydowanie tak	0	101	5
raczej tak	0	4	0
Liczba odpowiedzi na pytanie: Skąd Pan/i dowiedział/a się o działalności punktu?			
inni klienci punktów	0	41	2
internet	0	27	2
plakaty	0	9	1
ulotki lub broszury	0	3	0
prasa	0	2	0
telewizja	0	3	0
inny sposób	0	23	0
liczba osób, które w ramach opinii zgłosiły uwagi własne i ewentualnie propozycja usprawnień działalności.	0	15	0

liczba osób, które zgodziły się na udostępnienie nr telefonu w celu zasięgnięcia szerszej opinii o udzielonej pomocy prawnej lub poradzie obywatelskiej	0	39	1
REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU EDUKACJI PRAWNEJ			
Liczba i formy zrealizowanych zadań z zakresu edukacji prawnej			
wyklady			0
warsztaty			3
informatory i poradniki w wersji papierowej			4
internetowe serwisy edukacyjne, informatory i poradniki w wersji elektronicznej			1
audycje w mediach			0
publikacje w mediach			3
inne formy			3

XIX. Ochrona praw konsumenta.

Nazwa zadania	Ochrona praw konsumenta
Czy dla zadania została opracowana polityka/strategia/program. Jeżeli tak, wskazać nazwę/datę/„Cele i zadania Starostwa Powiatowego w Tucholi na rok 2021 r”, przyjęte w grudniu 2020 r., w odniesieniu do realizacji zadania z danego obszaru – wskazać stan realizacji na koniec 2021 r.	Zgodnie z zapisem art. 4 ust. 1 pkt 18 ustawy z 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 511) do zadań powiatu należy ochrona praw konsumenta. Zadania z zakresu ochrony konsumentów są realizowane przez samorząd powiatowy jako zadania własne. Wykonuje je Powiatowy Rzecznik Konsumentów, działający na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 275). Do ustawowych zadań rzecznika zgodnie z art. 42 wskazanej wyżej ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów należy: 1) zapewnienie bezpłatnego poradnictwa konsumenckiego i informacji prawnej w zakresie ochrony interesów konsumentów; 2) składanie wniosków w sprawie stanowienia i zmiany przepisów prawa miejscowego w zakresie ochrony interesów konsumentów; 3) występowanie do przedsiębiorców w sprawach ochrony interesów konsumentów; 4) współdziałanie z właściwymi miejscowo delegaturami Urzędu, organami Inspekcji handlowej oraz organizacjami konsumenckimi; 5) wykonywanie innych zadań określonych w ustawie lub przepisach odrębnych.” Ponadto rzecznik konsumentów może wytaczać powództwa na rzecz konsumentów oraz wstępować z ich zgodą do toczącego się postępowania (art. 42 ust.2). Do 31 marca każdego roku rzecznik przedkłada Staroście

	roczne sprawozdanie ze swojej działalności. Sprawozdanie to, za 2018 r. przekazano Panu Staroście w dniu 26 marca 2021. W dniu 19 marca br. informację z pracy w roku minionym rzecznik złożył Radzie Powiatu.
Jednostki organizacyjne powiatu/ komórki organizacyjne w jednostkach realizujące zadanie	Powiatowy Rzecznik Konsumentów
Najważniejsze informacje dotyczące realizacji zadań w 2021 r.	Rok 2021 był drugim z rzędu rokiem pracy rzecznika w warunkach pandemii koronawirusa i wynikających z tego faktu skutków dla całego obszaru konsumenckiego. Mimo to w minionym roku odnotowano 11,75% wzrost ilości spraw. Do rzecznika zgłosiło się 228 konsumentów (w roku poprzednim 194.) Udzielono 147 porad, rzecznik sporządził 79 wystąpień do przedsiębiorców, przygotował 2 pozwy. W ogólnej liczbie 147 porad, 115 stanowiły porady osobiste i telefoniczne, 32 porady sfinalizowane poprzez przygotowanie interesantowi pisma. Ogółem w formie pisemnej załatwiono 113 spraw (porada ze sporządzeniem pisma + wystąpienie + pozwy), co stanowiło 49,6 % ogólnej liczby spraw (w roku poprzednim było to . 46,9 %). Dotychczasowy poziom skuteczności wystąpień rzecznika został utrzymany. W roku 2021 rzecznik współpracował przy realizacji zadań z Urzędem Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Urzędem Komisji Nadzoru Finansowego Federacją Konsumentów. Eksponowano i rozprowadzano materiały informacyjne otrzymane z współdziałających z rzecznikiem jednostkami, organizacji i stowarzyszeniami.. W ramach działalność informacyjno–edukacyjnej kontynuowano współpracę z miejscowymi mediami.

XX. Porządek publiczny, bezpieczeństwo obywateli, obronność.

W okresie sprawozdawczym realizowano następujące przedsięwzięcia w zakresie spraw obronnych:

Plan Działania Starosty Tucholskiego w zakresie realizacji zadań obronnych na 2021 rok opracowano w oparciu o Plan Działania Wojewody Kujawsko-Pomorskiego w zakresie realizacji zadań obronnych na terenie województwa na 2021 rok . Uwzględniono w nim także wnioski i spostrzeżenia własne, wynikające z realizacji planu działania w sprawach obronnych Starosty Tucholskiego w roku 2020.

Realizacja przyjętych w planie zamierzeń w poszczególnych obszarach przebiegała następująco :

1. W zakresie organizacyjnym i prac normatywnych.

- 1) W 2021 roku Starosta Tucholski wydał Wytyczne z dnia 1 lutego 2021 roku w zakresie przygotowania stałych dyżurów w jednostkach organizacyjnych Powiatu Tucholskiego, wchodzących w skład systemu Stałego Dyżuru Starosty Tucholskiego.
- 2) Na bieżąco redagowano zakładkę Info Alert na stronie internetowej Powiatu Tucholskiego, na której umieszczane są ostrzeżenia na wypadek wystąpienia zagrożeń i konieczności przekazania społeczeństwu informacji o zagrożeniach.
- 3) Kontynuowano współpracę i potwierdzono wcześniej ustalone zasady współpracy z lokalną prasą i radiem tj. „Tygodnikiem Tucholskim” oraz regionalnym radiem ”Radio Weekend”, a także z lokalnymi portalami informacyjnymi: Tucholainfo oraz Tokispress na wypadek wystąpienia zagrożeń i konieczności przekazania społeczeństwu informacji o zagrożeniach.
- 4) Dokonano przeglądu i aktualizacji: Zakresu działania w dziedzinie obronności państwa w czasie pokoju dla Starostwa Powiatowego w Tucholi oraz Regulaminu Starostwa Powiatowego w Tucholi na czas wojny.
- 5) Zaktualizowano dane jednostek samorządów terytorialnych, służb, inspekcji i straży z terenu powiatu tucholskiego.

2. W zakresie współdziałania.

- 1) Na bieżąco współpracowano w zakresie przygotowań do funkcjonowania Powiatu Tucholskiego w warunkach zewnętrznego zagrożenia państwa i w czasie wojny z następującymi organami i jednostkami administracyjnymi:
 - Wojewodą Kujawsko-Pomorskim (Wydziałem Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego);
 - Gminami Powiatu Tucholskiego;
 - Komendą Powiatową Policji w Tucholi;
 - Komendą Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Tucholi;
 - Wojskową Komendą Uzupełnień w Bydgoszczy;
 - Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Tucholi;
 - Szpitalem Powiatowym w Tucholi;
 - Powiatową Inspekcją Weterynaryjną;

3. W zakresie planistycznym.

- 1) Dokonano przeglądu i aktualizacji :
 - a) dokumentacji „Stałego Dyżuru Starosty Tucholskiego”;
 - b) dokumentacji „ Akcji Kurierskiej ”;
 - c) planu „ Ochrony Zabytków ”;
 - d) zakresów działania Starostwa Powiatowego w Tucholi w dziedzinie obronności państwa w czasie pokoju i na czas wojny;
 - e) dokumentacji szkoleniowej;

- f) powiatowego planu dystrybucji tabletek jodku potasu w przypadku zdarzeń radiacyjnych na terenie Powiatu Tucholskiego;
- g) planu przygotowań podmiotów leczniczych Powiatu Tucholskiego na potrzeby obronne państwa.

4. Planowania operacyjnego.

Zakończono prace nad budową nowego Planu Operacyjnego Funkcjonowania Powiatu Tucholskiego w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny. Plan i przyjęte w nim rozwiązania pozytywnie zaopiniowany został przez Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego KPUW, a następnie zatwierdzony przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego.

5. W zakresie kierowania.

- 1) Kontynuowano doposażenie komórki zarządzania kryzysowego starostwa w sprzęt i środki pracy niezbędne do przygotowania GSK w ZMP.
- 2) Prowadzono cyklicznie sprawdzenia sprawności systemu łączności radiowej w sieci zarządzania Starosty Tucholskiego.
- 3) Dokonano przeglądu i aktualizacji Planu przemieszczenia i funkcjonowania Starostwa Tucholskiego na GSK w ZMP.

6. W zakresie przygotowania służby zdrowia na potrzeby obronne.

- 1) Opracowano i przesłano do Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego KPUW w Bydgoszczy dane na potrzeby aktualizacji „Wojewódzkiego planu przygotowań publicznej i niepublicznej służby zdrowia na potrzeby obronne państwa”.
- 2) Aktualizowano Plan przygotowań podmiotów leczniczych Powiatu Tucholskiego na potrzeby obronne państwa.

7. W zakresie zabezpieczenia potrzeb sił zbrojnych.

- 1) W grudniu 2020 roku przesłano do Wojewody Kujawsko-Pomorskiego wnioski do wojewódzkiego planu kwalifikacji wojskowej na 2021 rok.
- 2) Przeprowadzono w terminie od 11 października do 15 listopada 2021 roku kwalifikację wojskową mężczyzn w wieku poborowym z terenu Powiatu Tucholskiego.
- 3) Na bieżąco prowadzono ewidencję pracowników Starostwa Tucholskiego podlegających powszechnemu obowiązkowi służby wojskowej oraz wykaz pracowników reklamowanych od obowiązku pełnienia czynnej służby wojskowej w razie mobilizacji i w czasie wojny.

8. W zakresie szkolenia obronnego.

- 1) Opracowano plan szkolenia obronnego na 2021 rok dla Starostwa Powiatowego w Tucholi, który uzgodniono z Dyrektorem WBizK KPUW w Bydgoszczy.
- 2) Szkolenia obronnego nie realizowano ze względu na sytuację epidemiologiczną i utrzymujące się zagrożenie zakażenia koronawirusem COVID 19.

9. W zakresie kontroli.

Na 2021 rok opracowano roczny plan zarządzanych przez Starostę Tucholskiego kontroli problemowych w zakresie spraw obronnych. Tematyka zaplanowanych kontroli obejmowała prawidłowość organizacji i funkcjonowania Stałych Dyżurów w wytypowanych komórkach organizacyjnych Starostwa Powiatowego w Tucholi oraz powiatowych jednostkach organizacyjnych. Do kontroli wytypowano: Tucholskie Centrum Edukacji Zawodowej, Zespół Szkół Licealnych i Technicznych im. Ziemi Tucholskiej, Wydział Organizacyjny, Wydział, Budownictwa i Komunikacji, Wydział Geodezji. Kontroli nie realizowano ze względu na sytuację epidemiologiczną i utrzymujące się zagrożenie zakażenia koronawirusem COVID-19. Planowane na 2021 rok zadania obronne nie zostały w pełni zrealizowane. Wynikało to z ograniczeń i obostrzeń wprowadzonych w związku z utrzymującą się z epidemią koronawirusa.

Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego posiada dwuosobową obsadę etatową – 1 i $\frac{3}{4}$ etatu. Całodobowa gotowość do podjęcia działań interwencyjnych, po godzinach pracy, przez PCZK zapewniona jest na zasadzie pełnienia dyżurów telefonicznych przez pracowników oraz współpracy ze Stanowiskiem Kierowania Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Tucholi. W tym zakresie wprowadzono w życie Zarządzenie nr 52/2019 Starosty Tucholskiego z dnia 14 listopada 2019 r. w sprawie organizacji systemu wczesnego ostrzegania o zagrożeniach. Jest to dokument, który określa zasady postępowania w razie wystąpienia sytuacji kryzysowej oraz katalog podmiotów, które są zobligowane do niezwłocznego powiadamiania szczebla nadrzędnego o zaistnieniu zdarzenia.

Zasady System Wczesnego Ostrzegania obligują PCZK do bieżącego prowadzenia monitoring zdarzeń na terenie powiatu tucholskiego poprzez składanie meldunków do Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego w Bydgoszczy, Centralną Aplikację Raportującą oraz system łączności radiowej. Z kolei meldunki o zagrożeniach otrzymane z WCZK, przesyłane są do służb, inspekcji, jednostek organizacyjnych powiatu oraz gmin powiatu tucholskiego.

Podstawowym zadaniem PCZK jest przygotowanie dla Starosty Tucholskiego bazy danych oraz procedur, do każdego planu, na wypadek zdarzeń kryzysowych. Starosta Tucholski ma do swojej dyspozycji na wypadek zdarzeń kryzysowych Powiatowy Zespół Zarządzania Kryzysowego. Zadaniem PCZK jest utrzymanie w pełnej gotowości do pracy PZZK oraz zabezpieczenie jego pracy.

Na podstawie przepisów wyższego rzędu jednym z głównych zadań PCZK jest ochrona ludności powiatu tucholskiego, zarówno w sytuacji pokoju jak i wojny, w tym celu są opracowane i na bieżąco aktualizowane następujące dokumenty:

1. Powiatowy Plan Zarządzania Kryzysowego.
2. Plan Ewakuacji II Stopnia powiązany z Powiatowym Planem Zarządzania Kryzysowego.
3. Powiatowy Plan Obrony Cywilnej.
4. Plan Ewakuacji III Stopnia - jest to tzw. ewakuacja planowa na wypadek wojny.
5. Plan Łączności.
6. Plan formacji OC POADA (Powiatowy Ośrodek Analiz Danych i Alarmowania).
7. Plan SWO (System Wczesnego Ostrzegania).
8. Plan SWA (Systemu Wykrywania i Alarmowania) – informowanie ludności o zagrożeniach przy pomocy syren i komunikatów.
9. Plan Operacyjny Funkcjonowania Starostwa Powiatowego w Tucholi w warunkach zagrożenia państwa i na czas wojny.

10. Plany łądownisk na terenie powiatu dla potrzeb służb ratowniczych LPR.

Przy tworzeniu powyższych planów i przy ich aktualizacji następuje ścisła współpraca z: gminami powiatu tucholskiego, Wydziałem Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Kujawsko – Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego oraz KP PSP, KPP, PIW i PSSE.

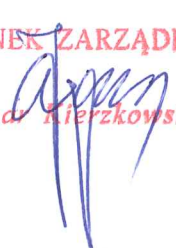
W ramach organizacji pracy Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego dla zapewnienia sprawnego i niezawodnego jego funkcjonowania wdrożono następujące rozwiązania:

1. Zorganizowano system łączności radiowej zapewniający, niezależną od operatorów telefonii, łączność z Wojewodą Kujawsko – Pomorskim, gminami powiatu tucholskiego, a także niektórymi powiatowymi służbami i inspekcjami.
2. Na bazie stanowiska kierowania KP PSP w Tucholi powołano Punkt Kontaktowy Starosty Tucholskiego, którego zadaniem jest przyjmowanie i przekazywanie Staroście Tucholskiemu istotnych informacji o zagrożeniach po godzinach pracy Starostwa Powiatowego.
3. Stały Dyżur Starosty Tucholskiego, rozwijany na bazie PCZK, w zależności od potrzeb może pełnić służbę całodobowo. Opcjonalnie Stałe Dyżury mogą być także rozwijane w jednostkach organizacyjnych powiatu.
4. Powiatowy magazyn OC, pozwala na rozwinięcie polowego stanowiska kierowania, punktu segregacji rannych, doraźnego zakwaterowania poszkodowanych itp.
5. Zorganizowano system ostrzegania i alarmowania ludności poprzez system syren. Aktualnie na terenie powiatu tucholskiego jest 61 syren rozmieszczonych we wszystkich gminach powiatu.

XXI. Członkostwo w związkach i organizacjach.

Nazwa zadania	Członkostwo w związkach i stowarzyszeniach
Powiat Tucholski jest członkiem następujących organizacji: – Związek Powiatów Polskich – Związek Powiatów Województwa Kujawsko-Pomorskiego – Stowarzyszenie Partnerstwo „Lokalna Grupa Działania Bory Tucholskie” – Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Bory Tucholskie” – Kujawsko-Pomorska Organizacja Turystyczna – Towarzystwo Rozwoju Regionalnego „Promocja Borów Tucholskich”.	
Powiat Tucholski posiada również udziały w Spółdzielni Socjalnej „Borowiackie smaki” z siedzibą w Cekcynie oraz Spółdzielni Socjalnej „Borowiacki Wigor” w Gostycynie.	

Zarząd Powiatu Tucholskiego

CZŁONEK ZARZĄDU Waldemar Kierzkowski	STAROSTA TUCHOLSKI Michał Mróz
--	---